

**Μελέτη για τη χαρτογράφηση του τομέα της Χειροτεχνίας
Καλλιτεχνικής Βιοτεχνίας ανά κλάδο**

**ΦΑΣΗ Β ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ
ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΙΑΣ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗΣ ΒΙΟΤΕΧΝΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ**

Π.Β1: Εφαρμογή της έρευνας – Πρωτογενείς έρευνες

ΦΟΡΕΑΣ ΑΝΑΘΕΣΗΣ :

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΜΙΚΡΩΝ - ΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΑΝΑΔΟΧΟΣ ΕΡΓΟΥ:

PREMIUM CONSULTING

Θέτιδος 10, 11528 Αθήνα

Τηλ.: +302107213919,

Fax: +302107213025

ΙΟΥΛΙΟΣ 2022

Περιεχόμενα

Προοίμιο - Αντικείμενο και Στόχευση της Μελέτης	5
Μεθοδολογία και Υλοποίηση Πρωτογενών Ερευνών	10
Φάση Α: Προγραμματισμός-Σχεδιασμός υλοποίησης.....	10
Φάση Β Συλλογή και ανάλυση των στοιχείων	26
Φάση Γ Παρουσίαση αποτελεσμάτων.....	26
Έκθεση ανάλυσης των αποτελεσμάτων Πρωτογενούς Έρευνας Α – Έρευνας Επιχειρήσεων.....	27
Έκθεση ανάλυσης των αποτελεσμάτων Πρωτογενούς Έρευνας Β – Έρευνα Συλλογικών Φορέων	44
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1 – Ερωτηματολόγια Πρωτογενών Ερευνών	58

Κατάλογος Πινάκων

Πίνακας 1 Ποσοτώσεις ανά Κλάδο και Τιμή Δείγματος ανά Κλάδο.....	12
Πίνακας 2 Κατανομή Ποσοτώσεων Κλάδων ανά Περιφέρεια	15
Πίνακας 3 Τελική Κατανομή Δείγματος ανά Κλάδο και ανά Περιφέρεια	20
Πίνακας 4 Κατάταξη Κυρίων Μορφών Μελών Φορέων	47

Κατάλογος Διαγραμμάτων

Διάγραμμα 1 Νομική Μορφή Επιχειρήσεων.....	27
Διάγραμμα 2 Οικογενειακή Επιχείρηση	27
Διάγραμμα 3 Έτος Ίδρυσης Επιχειρήσεων.....	28
Διάγραμμα 4 Εποχικότητα Λειτουργίας	29
Διάγραμμα 5 Πώληση Προϊόντων Τρίτων	29
Διάγραμμα 6 Συμμετοχή σε Συλλογικές Επαγγελματικές Οργανώσεις	30
Διάγραμμα 7 Αριθμός Απασχολούμενων στις Επιχειρήσεις.....	30
Διάγραμμα 8 Κατάταξη Προσόντων Νέων Απασχολούμενων	31
Διάγραμμα 9 Απαραίτητο Επίπεδο Τυπικής Εκπαίδευσης	32
Διάγραμμα 10 Δεξιότητες Συμπληρωματικής Εξειδίκευσης Υπάρχοντος Προσωπικού	32
Διάγραμμα 11 Κύκλος Εργασιών και Σύγκριση με Προηγούμενο Έτος	33
Διάγραμμα 12 Σύγκριση Κερδών 2021 με προηγούμενο έτος.....	34
Διάγραμμα 13 Προέλευση Πρώτων Υλών	34
Διάγραμμα 14 Ποσοστό Πωλήσεων σε Χοντρική Πώληση	35
Διάγραμμα 15 Ποσοστό Παραγωγικής Διαδικασίας εντός Επιχειρησιακής Μονάδας.....	35
Διάγραμμα 16 Ποσοστό Εξαγωγής Παραγόμενων Προϊόντων	36
Διάγραμμα 17 Κύριες Χώρες / Περιοχές Εξαγωγών.....	36
Διάγραμμα 18 Τρόποι Προβολής Προϊόντων	37
Διάγραμμα 19 Τρόποι Πωλήσεων	37
Διάγραμμα 20 Βασικά Προβλήματα Επιχειρήσεων	38
Διάγραμμα 21 Βαρύτητα Ενεργειών Αντιμετώπισης Προβλημάτων	39
Διάγραμμα 22 Ύψος Χρηματοδοτικών Αναγκών	39
Διάγραμμα 23 Καταλληλότητα Χρηματοδοτικών Εργαλείων	40
Διάγραμμα 24 Εφαρμογή Πιστοποιημένου Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας	41
Διάγραμμα 25 Αναγκαιότητα Χειροτεχνικού Σήματος.....	41

Διάγραμμα 26 Αναγκαιότητα Σύνδεσης με Τουριστικά / Πολιτιστικά Προϊόντα	42
Διάγραμμα 27 Τρόπος Διασύνδεσης με Τουριστικά / Πολιτιστικά Προϊόντα	42
Διάγραμμα 28 Πεδία Παρέμβασης Πολιτείας.....	43
Διάγραμμα 29 Τύπος Φορέα	44
Διάγραμμα 30 Κλάδοι Ένταξης Μελών Φορέων	45
Διάγραμμα 31 Έτος Ίδρυσης Φορέων.....	46
Διάγραμμα 32 Περιφερειακή Κάλυψη Φορέων.....	46
Διάγραμμα 33 Συνήθης Αριθμός Απασχολούμενων Επιχειρήσεων Μελών	48
Διάγραμμα 34 Δείκτης Κατάταξης Προσόντων Προσωπικού.....	48
Διάγραμμα 35 Κύρια Προέλευση Πρώτων Υλών.....	49
Διάγραμμα 36 Δείκτης Κατάταξης Λειτουργικών Δαπανών.....	49
Διάγραμμα 37 Κύριες Περιοχές Εισαγωγών.....	50
Διάγραμμα 38 Κύριοι Τρόποι Προβολής Προϊόντων	51
Διάγραμμα 39 Βασικά Προβλήματα Τομέα Χειροτεχνίας.....	51
Διάγραμμα 40 Κρισιμότητα Παραμέτρων Ανθρωπίνου Δυναμικού	52
Διάγραμμα 41 Κρισιμότητα Παραμέτρων Έρευνας και Νέων Τεχνολογιών	53
Διάγραμμα 42 Κρισιμότητα Παραμέτρων Υποστήριξης Επιχειρήσεων	54
Διάγραμμα 43 Κρισιμότητα Παραμέτρων Παρεμβάσεων Πολιτείας.....	54
Διάγραμμα 44 Προτιμήσεις Μορφής Χρηματοδότησης	55
Διάγραμμα 45 Κρισιμότητα Παραμέτρων Χειροτεχνικού Σήματος	56
Διάγραμμα 46 Συμβολή Χειροτεχνικού Σήματος	56
Διάγραμμα 47 Σύνδεση Χειροτεχνίας - Πολιτισμού.....	57
Διάγραμμα 48 Ενέργειες Στρατηγικής Βελτίωσης Κλάδων	57

Προοίμιο - Αντικείμενο και Στόχευση της Μελέτης

Οι ερευνητικές ενέργειες που καταγράφονται στο παρόν Παραδοτέο αφορούν στο πλαίσιο ενεργειών της υλοποίησης του Υποέργου 3 «Μελέτη για τη χαρτογράφηση του τομέα της Χειροτεχνίας Καλλιτεχνικής Βιοτεχνίας ανά κλάδο» της ενταγμένης στο ΕΠΑνΕΚ Πράξης «Προσαρμογή του Εθνικού Παρατηρητηρίου για τις ΜμΕ στις ανάγκες της νέας Αναπτυξιακής/Βιομηχανικής Πολιτικής 2020-2030 και της πολιτικής για τις ΜμΕ-Ανάπτυξη υπηρεσιών και εργαλείων παρακολούθησης και πληροφόρησης» με κωδικό ΟΠΣ (MIS) 5029180 και ειδικότερα στο Παραδοτέο Π.Β1: Εφαρμογή της έρευνας – Πρωτογενείς έρευνες.

Τα Παραδοτέα υλοποιούνται βάσει των όρων της από 18η Νοεμβρίου 2021 Σύμβασης με Α.Π. 125288 μεταξύ της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων και της Premium Consulting, με αντικείμενο του έργου την καταγραφή/ χαρτογράφηση του τομέα της Χειροτεχνίας και Καλλιτεχνικής Βιοτεχνίας όλων των κλάδων του τομέα της χειροτεχνίας και καλλιτεχνικής βιοτεχνίας (κύριων και δευτερευόντων) στην Ελλάδα, τη δημιουργία βάσης δεδομένων Χειροτεχνικών επιχειρήσεων και ατομικών δημιουργών – χειροτεχνών (ατομικών χειροτεχνικών επιχειρήσεων) και την ανίχνευση και καταγραφή των κύριων χαρακτηριστικών και των ειδικών αναγκών τους, προκειμένου να διαμορφωθούν κατάλληλες δράσεις και εργαλεία πολιτικής από την πολιτεία για την υποστήριξη και την ενίσχυση της ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων αυτών.

Η εν λόγω Σύμβαση τοποθετείται στο πλαίσιο της υλοποίησης της Πράξης «Προσαρμογή του Εθνικού Παρατηρητηρίου για τις ΜμΕ στις ανάγκες της νέας Αναπτυξιακής/Βιομηχανικής Πολιτικής 2020-2030 και της πολιτικής για τις ΜμΕ-Ανάπτυξη υπηρεσιών και εργαλείων παρακολούθησης και πληροφόρησης» και περιλαμβάνει τα εξής Υποέργα/ Δράσεις:

1. Εκπόνηση ετήσιων εκθέσεων ανταγωνιστικότητας των ΜμΕ για τα έτη 2013-2022 με θέμα «Η κατάσταση και οι προοπτικές των ΜΜΕ στην Ελλάδα».
2. Έρευνα-Μελέτη για την ενίσχυση της ρευστότητας των ελληνικών μικρομεσαίων επιχειρήσεων με σύγχρονα χρηματοδοτικά εργαλεία.
3. Μελέτη για τη χαρτογράφηση του τομέα της Χειροτεχνίας Καλλιτεχνικής Βιοτεχνίας ανά κλάδο. (Αντικείμενο Σύμβασης)
4. Ανάπτυξη οικονομετρικών υποδειγμάτων για τη συνεισφορά των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και της μεταποίησης στα βασικά μακροοικονομικά μεγέθη της ελληνικής οικονομίας.
5. Ενέργειες Πληροφόρησης/Δημοσιότητας.
6. Εποπτεία και παρακολούθηση της Πράξης.

Ειδικότερα, το αντικείμενο του Υποέργου 3 είναι η καταγραφή και χαρτογράφηση των επιχειρήσεων όλων των κλάδων του τομέα της χειροτεχνίας και καλλιτεχνικής βιοτεχνίας (κύριων και δευτερευόντων) στην Ελλάδα, η δημιουργία βάσης δεδομένων Χειροτεχνικών επιχειρήσεων και ατομικών δημιουργών – χειροτεχνών (ατομικών χειροτεχνικών επιχειρήσεων) και η ανίχνευση και καταγραφή των κύριων χαρακτηριστικών και των ειδικών αναγκών τους. Η καταγραφή ακολουθεί την προσέγγιση κατά κλάδο δραστηριότητας και γεωγραφική κατανομή και στοχεύει να αποτυπώσει και να αναδείξει με σαφήνεια τις ανάγκες όλων των κλάδων δραστηριότητας του τομέα της χειροτεχνίας και καλλιτεχνικής βιοτεχνίας, ώστε με τον σχεδιασμό από την πολιτεία και την εφαρμογή κατάλληλων πολιτικών, δράσεων και εργαλείων πολιτικής να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα και ανάπτυξή τους.

Μέρος της στόχευσης του Υποέργου 3 αποτελεί η συμβολή στην υποστήριξη της λειτουργίας του «Εθνικού Παρατηρητηρίου ΜμΕ». Το «Εθνικό Παρατηρητήριο για τις ΜμΕ» ιδρύθηκε στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού

Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα 2000-2006» (ΕΠΑΝ) του Γ' ΚΠΣ (Μέτρο 1.4 «Δομές Υποστήριξης ΜΜΕ» του Άξονα Προτεραιότητας 1 «Βελτίωση του Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος»), χρηματοδοτήθηκε ως ενταγμένη πράξη και ξεκίνησε να λειτουργεί το 2003, υπό την ευθύνη του Ελληνικού Οργανισμού Μικρών – Μεσαίων Επιχειρήσεων και Χειροτεχνίας Ανώνυμη Εταιρεία (ΕΟΜΜΕΧ Α.Ε.), ενώ κατά την επόμενη Προγραμματική Περίοδο εντάχθηκε εκ νέου ως συγχρηματοδοτούμενη πράξη (MIS 291748) στο ΕΠΑΝ ΙΙ (ΕΠΑΕ) στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2007-2013. Η ευθύνη για τη λειτουργία του Παρατηρητηρίου από το έτος 2012 περιήλθε στις αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας (ΓΓΒ) μετά από την συγχώνευση μέσω απορρόφησης της ΕΟΜΜΕΧ Α.Ε. και συγκεκριμένα στη Διεύθυνση Στήριξης Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων. Το έργο συνεχίστηκε από τη ΓΓΒ με νέες εξειδικεύσεις, δράσεις και δραστηριότητες, προκειμένου να υποστηρίξει τις ανάγκες των ΜμΕ και τις σχεδιαζόμενες ευρωπαϊκές πολιτικές, όπως αυτές καθορίζονται στο Small Business Act (SBA)¹.

Το «Εθνικό Παρατηρητήριο για τις ΜμΕ» σχεδιάστηκε προκειμένου να αποτελέσει τον μηχανισμό και το υποστηρικτικό εργαλείο της πολιτείας για τη συστηματική παρακολούθηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας των Μικρών και Μεσαίων Επιχειρήσεων (ΜμΕ) όλων των κλάδων της οικονομίας σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο και να εδραιωθεί ως υπηρεσία αξιόπιστης και έγκυρης πληροφόρησης. Επιπλέον, στόχος του είναι η καταγραφή και ανάλυση των σχετικών τάσεων και επιπτώσεων των πολιτικών και των δράσεων που εφαρμόζονται για την ενίσχυση των ΜμΕ στην Ελλάδα όσο και στην Ευρώπη, καθώς και η παρακολούθηση της επίδρασης των ΜμΕ στην απασχόληση του εργατικού δυναμικού και των λοιπών μακροοικονομικών μεγεθών. Σύμφωνα με τα παραπάνω αποτελεί δομή, ανάλογη αυτών που λειτουργούν στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες για την παροχή αξιόπιστων δεδομένων, επικουρώντας στη διαμόρφωση τεκμηριωμένων προτάσεων πολιτικής για τις ΜμΕ².

¹ Η SBA είναι η στρατηγική της ΕΕ για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος για τις ΜΜΕ και παρακολουθείται στενά ως προς την εφαρμογή της από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Περισσότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες στο σχετικό ιστότοπο <https://ec.europa.eu/growth/tools-databases/sme-best-practices/SBA/index.cfm>.

² Ειδικότερα, οι στόχοι του «Εθνικού Παρατηρητηρίου» για τις ΜμΕ της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας, αποτυπώνονται συνοπτικά ως ακολούθως:

1. Η συστηματική καταγραφή, παρακολούθηση και επεξεργασία ποσοτικών και ποιοτικών μεγεθών της επιχειρηματικής δραστηριότητας των ΜΜΕ σε εθνικό, κλαδικό και περιφερειακό επίπεδο, με έμφαση στη βιομηχανία και γενικότερα, το μεταποιητικό τομέα και τους υποστηρικτικούς προς αυτόν κλάδους της οικονομίας, καθώς και θεμάτων χρηματοδότησης των ΜμΕ.
2. Η υλοποίηση νέων δράσεων που καλύπτουν σημαντικό κενό και συμβάλλουν στον αποτελεσματικότερο προγραμματισμό και άσκηση κατάλληλων πολιτικών και μέτρων στήριξης των ΜμΕ, σύμφωνα με τους στόχους που τίθενται από την Ε.Ε. με το Small Business Act.
3. Η υποστήριξη του έργου του Εθνικού Απεσταλμένου για τις ΜμΕ (SME Envoy), ο οποίος αποτελεί ενεργό σύνδεσμο επικοινωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, των ΜμΕ και των εκπροσώπων τους και της Δημόσιας Διοίκησης, με σκοπό οι ιδιαίτερες ανάγκες και οι προτεραιότητες των ΜμΕ να εντοπίζονται σε πρώιμο στάδιο και να λαμβάνονται υπόψη κατά τον σχεδιασμό των εθνικών πολιτικών, προγραμμάτων και δράσεων. Η σημασία και κρισιμότητα της υλοποίησης της Ευρωπαϊκής Πράξης για τις ΜμΕ «Small Business Act (SBA)» από την Ελλάδα και του ρόλου του Εθνικού Απεσταλμένου για τις ΜμΕ «SME Envoy for Greece» καταδεικνύεται από το ότι αποτέλεσε μια από τις εκ των προτέρων αιρεσιμότητες για την έγκριση του Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο της Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) 2014- 2020 (Μάιος 2014).
4. Η συγκέντρωση, επεξεργασία και διάχυση υπεύθυνης πληροφόρησης για την κατάσταση και τις προοπτικές των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και των παραγόντων που επιδρούν στην δημιουργία θέσεων εργασίας από τις ΜμΕ.
5. Η ανάπτυξη χρηστικών και φιλικών "εργαλείων" για τη διαχείριση και τη λήψη των επιχειρηματικών αποφάσεων σε κρίσιμους τομείς ανάπτυξης των επιχειρήσεων.
6. Η επεξεργασία και αξιοποίηση των διαθέσιμων στοιχείων και πληροφοριών με στόχο τη διαμόρφωση συγκεκριμένων προτάσεων σε θέματα που αφορούν τις ΜΜΕ, με στόχο την ανάληψη νομοθετικής πρωτοβουλίας για τη θεσμική στήριξη και διευκόλυνση της επιχειρηματικότητας.
7. Η διεξαγωγή αξιολογήσεων για το μέγεθος της επίδρασης που ασκεί στις επιδόσεις των ΜμΕ η ισχύουσα νομοθεσία και τα ενδεχόμενα θετικά ή αρνητικά συνεπακόλουθα από νέες προτεινόμενες μεταρρυθμίσεις.

Οργάνωση Έργου

Το παρόν έργο «Μελέτη για τη χαρτογράφηση του τομέα της Χειροτεχνίας Καλλιτεχνικής Βιοτεχνίας ανά κλάδο» οργανώνεται ως προς το περιεχόμενο και τη στόχευσή του σύμφωνα με τα παρακάτω παραδοτέα.

Φάση Α: Σχεδιασμός και μεθοδολογία υλοποίησης του συνόλου του έργου

Π.Α.1 Βιβλιογραφική επισκόπηση και συλλογή δευτερογενών δεδομένων

Το Παραδοτέο ΠΑ.1 περιλαμβάνει ολόκληρη την απαραίτητη Βιβλιογραφική Επισκόπηση και συλλογή δευτερογενών δεδομένων για την αποτύπωση και περιγραφή της παρούσας κατάστασης αναφορικά με τον εξεταζόμενο Τομέα στη χώρα (συμπεριλαμβανομένων και των αναγκών επικαιροποίησης των στοιχείων της Αναθέτουσας Αρχής), την αποτύπωση και παρουσίαση τάσεων και εξελίξεων στο ευρωπαϊκό και διεθνές περιβάλλον και τις κατευθύνσεις της ευρωπαϊκής πολιτικής αναφορικά με τον τομέα της Χειροτεχνίας και Καλλιτεχνικής Βιοτεχνίας. Το βασικό σχέδιο του ΠΑ1 αποτελεί προαπαιτούμενο στοιχείο για την υλοποίηση των ΠΑ2 και ΠΑ3, ενώ η τελική έκδοση του ΠΑ.1 παραδίδεται μαζί με τις αντίστοιχες Μελέτες ΠΑ.2 και ΠΑ.3.

Π.Α.2 Σχεδιασμός υλοποίησης του συνόλου του έργου

Το ΠΑ.2 καταγράφει το συνολικό σχεδιασμό του έργου, περιλαμβάνοντας τη διαχείριση και υλοποίηση, καθώς και το ακριβές χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των ενεργειών πρωτογενούς έρευνας και εκπόνησης μελετών.

Π.Α.3 Μεθοδολογία διεξαγωγής των πρωτογενών ερευνών

Το ΠΑ.3 περιλαμβάνει το σύνολο των ενεργειών για την οριστικοποίηση των ερωτηματολογίων που θα χρησιμοποιηθούν στη Φάση Β του έργου. Ειδικότερα, αυτές θα αφορούν τις ενέργειες συνεργασίας με την Αναθέτουσα Αρχή για την οριστικοποίηση των ερωτηματολογίων, τα οποία θα χρησιμοποιηθούν και τη διαμόρφωση και αποτύπωση της μεθοδολογίας διεξαγωγής των δύο πρωτογενών ερευνών (Έρευνα στους συλλογικούς φορείς και οργανώσεις χειροτεχνικών επιχειρήσεων και Έρευνα σε επιχειρήσεις του τομέα Χειροτεχνίας και Καλλιτεχνικής Βιοτεχνίας ανά κλάδο δραστηριότητας/ γεωγραφικής περιοχής επιχείρησης). Κρίσιμο σκέλος της μεθοδολογικής προσέγγισης αποτελεί ο καθορισμός του τελικού καταλόγου των συλλογικών φορέων και του δείγματος επιχειρήσεων με βάση τα δεδομένα των παραδοτέων ΠΑ.1 και ΠΑ.2. Το τελικό παραδοτέο θα αποτελέσει τον κύριο οδηγό για την υλοποίηση των ΠΒ.1. και ΠΒ.2.

Το σύνολο των παραδοτέων Π.Α.1, Π.Α.2 και Π.Α.3 περιλαμβάνονται στην παρούσα Μελέτη.

Φάση Β: Χαρτογράφηση των επιχειρήσεων του τομέα Χειροτεχνίας και Καλλιτεχνικής Βιοτεχνίας στην Ελλάδα

Π.Β.1 Εφαρμογή της έρευνας – Πρωτογενείς έρευνες

Το Παραδοτέο Π.Β.1 περιλαμβάνει την υλοποίηση των δύο (2) πρωτογενών ερευνών (Έρευνα στους συλλογικούς φορείς και οργανώσεις χειροτεχνικών επιχειρήσεων και Έρευνα σε επιχειρήσεις του τομέα Χειροτεχνίας και Καλλιτεχνικής Βιοτεχνίας ανά κλάδο δραστηριότητας/ γεωγραφική περιοχή επιχείρησης). Ο στόχος των δύο ερευνών είναι η συγκέντρωση των δεδομένων που θα αναδείξουν τα χαρακτηριστικά και τις ανάγκες των επιχειρήσεων των επιλεγμένων κλάδων. Ειδικότερα για την περίπτωση της έρευνας επιχειρήσεων, οι κλάδοι που θα διερευνηθούν θα πρέπει να περιλαμβάνουν τους ακόλουθους: Χειροτεχνία υφάσματος (Υφαντουργία, ταπητουργία κόμβων, σταμπωτά χειρός, μεταξοϋφαντά, ταπισσερί κιλμιού), Χειροπλεκτική, χειροκεντητική, δαντελοπλεκτική, Ραπτική (Ραπτική παραδοσιακών στολών, ενδυμασιών και αμφίων), Αργυροχρυσοχοϊά – Χρυσοχοϊά (Αργυρά και χρυσά κοσμήματα κατασκευαζόμενα με παραδοσιακές – χειροτεχνικές τεχνικές), Μεταλλοτεχνία (Μεταλλοπλαστική, είδη διακόσμησης και χρήσης, χυτευτά ή από σφυρήλατο άργυρο, σίδηρο, μπρούντζο, χαλκό ή άλλα κράματα, επάργυρα και επίχρυσα και εκκλησιαστικά αντικείμενα), Ξυλοτεχνία (Επιπλα παραδοσιακής μορφής, διακοσμητικά ή χρηστικά είδη σκαλιστά, ξυλόγλυπτα ή στον τόρνο, εκκλησιαστική ξυλογλυπτική, σαγματοποιία, βαρελοποιία), Δερματοτεχνία

(Χειροποίητα δερμάτινα είδη δώρων, αντικείμενα οικιακής και ατομικής χρήσης, χειροποίητη βιβλιοδεσία), Ψαθοπλεκτική (Καλαθοπλεκτική, είδη επίστρωσης, διακοσμητικά και λειτουργικά είδη από ψάθα), Σμαλτοτεχνία, Αγιογραφία, Ζωγραφική και διακόσμηση επί διαφόρων υλών, Χαρακτική επί λίθου και άλλων υλών, Κατασκευή μουσικών οργάνων από φυσικές πρώτες ύλες, Μπατίκ, Ψευδοκόσμημα, Κεραμική –Αγγειοπλαστική, Διακόσμηση επί Αγγειοπλαστικής, Διακοσμητικά και λειτουργικά αντικείμενα εξ όνουχος, στεατίτη, αλαβάστρου ή λοιπές ορυκτές ύλες, Κούκλες και παιχνίδια χειροποίητα, Υαλουργία τέχνης: φυσικά, βιτρώ κλπ., Κηροπλαστική τέχνης, Ψηφιδωτά, Τεχνητά άνθη πλην πλαστικών, Ανθοδετική αποξηραμένων ανθέων/ Κατασκευές από χάντρες, Καλλιτεχνικά είδη από χαρτί.

Σε ότι αφορά τους συμμετέχοντες, η έρευνα φορέων θα αξιοποιήσει τον τελικό επικαιροποιημένο κατάλογο συλλογικών φορέων που περιλαμβάνεται στο ΠΑ.3, ενώ σε ότι αφορά στις επιχειρήσεις το δείγμα θα είναι αντιπροσωπευτικό κατά τα δεδομένα της παρούσας μελέτης (Τμήμα Γ) με συνολικό ελάχιστο αριθμό 500 συμπληρωμένων ερωτηματολογίων.

Τα συμπληρωμένα ερωτηματολόγια (σε έντυπη ή σε ηλεκτρονική μορφή) θα παραδοθούν σε δύο αρχεία Excel με τα στοιχεία των συμμετεχόντων (ένα για κάθε έρευνα), μαζί με την έκθεση ανάλυσης των αποτελεσμάτων της κάθε έρευνας (δύο αρχεία σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή), καθώς και τα ηλεκτρονικά αρχεία στα οποία βασίστηκε η ανάλυση των αποτελεσμάτων.

Π.Β.2 Ανάλυση αποτελεσμάτων/ Διάγνωση αναγκών - Προτάσεις

Σε συνέχεια των ενεργειών του παραδοτέου Π.Β.1, το Π.Β.2 θα περιλαμβάνει την ποσοτική και ποιοτική ανάλυση των δεδομένων που θα έχουν συγκεντρωθεί και καταγραφεί, τόσο σε επίπεδο φορέων όσο και σε αυτό των επιχειρήσεων. Τα αποτελέσματα θα αναλυθούν συνδυαστικά για την αποτύπωση της κατάστασης του Τομέα, οργανωμένα σύμφωνα με τα ακόλουθα:

- Πλήρης Χαρτογράφηση με γεωγραφική κατανομή όλων των κλάδων και επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στη χώρα
- Ποιοτικά Χαρακτηριστικά των αναγκών των επιχειρήσεων ανά κλάδο δραστηριότητας
- Αποτύπωση Πλαισίου Προτάσεων για το σχεδιασμό στοχευμένων εργαλείων και δράσεων υποστήριξης και ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων του τομέα Χειροτεχνίας και Καλλιτεχνικής Βιοτεχνίας στο πλαίσιο των προτεραιοτήτων της εθνικής και ευρωπαϊκής πολιτικής
- Καταγραφή διεθνών τάσεων και παράθεση σχετικών πρακτικών και παραδειγμάτων.

Π.Β.3 Διοργάνωση και υλοποίηση συνάντησης - εργαστηρίου φορέων και Αναθέτουσας Αρχής

Το παραδοτέο Π.Β.2 θα αποτελέσει τη βάση της πρότασης για την διαμόρφωση της πολιτικής για τους φορείς και τις επιχειρήσεις του κλάδου. Ως τέτοια, στο πλαίσιο της υλοποίησης του Π.Β.3, θα τεθεί στη διάθεση των ενδιαφερομένων μερών (με εκπροσώπηση των συλλογικών φορέων, σωματείων και οργανώσεων εκπροσώπησης) και της Αναθέτουσας Αρχής, προς παρουσίαση και συζήτηση στο πλαίσιο ειδικής συνάντησης - εργαστηρίου (workshop). Στο πλαίσιο αυτής θα καταγραφούν οι απόψεις των φορέων επί των προτάσεων για δράσεις ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας και της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων του τομέα Χειροτεχνίας, με σκοπό την αποδελτίωση και αποτίμησή τους, για την ενσωμάτωσή τους στο τελικό παραδοτέο – πόρισμα του έργου. Στο πλαίσιο των υποχρεώσεων στο έργο, ο ανάδοχος, ως διοργανωτής της συνάντησης - εργαστηρίου (workshop), θα ηχογραφήσει και βιντεοσκοπήσει όλη τη συνάντηση - εργαστήριο (workshop) για την πλήρη και έγκυρη καταγραφή των πρακτικών της.

Π.Β.4 Συμπεράσματα -Σύνοψη

Το Π.Β.4 αποτελεί το τελικό παραδοτέο του έργου, συγκεντρώνοντας το τελικό κείμενο συμπερασμάτων. Το περιεχόμενο των συμπερασμάτων/ προτάσεων θα επικεντρωθεί σε προτεινόμενα μέτρα και δράσεις πολιτικής για την αντιμετώπιση των αναγκών και την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων του τομέα Χειροτεχνίας και Καλλιτεχνικής Βιοτεχνίας και θα περιλαμβάνει το σχετικό κείμενο συμπερασμάτων σε ηλεκτρονική και έντυπη μορφή και περίληψη/ σύνοψη του συνόλου του έργου στα ελληνικά και στα αγγλικά.

Σημειώνεται ότι οι επιμέρους δράσεις και τα παραγόμενα παραδοτέα του Ανάδοχου εκπονούνται με βάση τις ακόλουθες παραμέτρους του συστήματος διασφάλισης ποιότητας της Premium Consulting, οι οποίες σχετίζονται με:

- Συνέπεια. Τα παραδοτέα του Αναδόχου είναι σύμφωνα με τις ανάγκες του Έργου, τα επαγγελματικά πρότυπα και τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές, ενώ παράλληλα θα ολοκληρώνονται βάσει σχεδιασμού (χρόνου, κόστους, πόρων ποιότητας).
- Πληρότητα. Τα παραδοτέα του Αναδόχου θα περιέχουν όλες τις πληροφορίες και προτάσεις που απαιτούνται για την επιτυχή υλοποίηση του Έργου.
- Σχετικότητα. Τα παραδοτέα θα είναι σχετικά με το σκοπό της πρόσκλησης.
- Εμβάθυνση. Τα παραδοτέα θα περιέχουν τα αναγκαία στοιχεία σε βάθος λεπτομέρειας και κρισιμότητας για την βέλτιστη υλοποίηση των ενεργειών του Αναδόχου του Έργου.
- Τεκμηρίωση. Τα παραδοτέα θα περιέχουν όλα τα απαραίτητα αναλυτικά και συνοπτικά στοιχεία για την καλύτερη κατανόηση και επεξήγησή τους.

Μεθοδολογία και Υλοποίηση Πρωτογενών Ερευνών

Η υλοποίηση του έργου της Χαρτογράφησης στη φάση Β ενσωματώνει πρωτίστως τη διεξαγωγή δύο πρωτογενών ερευνών από τον ανάδοχο φορέα υλοποίησης ως εξής:

- **Πρωτογενής Έρευνα Α – Έρευνα Επιχειρήσεων, η οποία θα εστιάσει στις επιχειρήσεις των ειδικότερων κλάδων,**
- **Πρωτογενής Έρευνα Β – Έρευνα Συλλογικών Φορέων, η οποία θα εστιάσει στους συλλογικούς φορείς (Συλλόγους, Κλαδικές και Περιφερειακές Ομοσπονδίες και άλλους συλλογικούς θεσμικούς φορείς)**

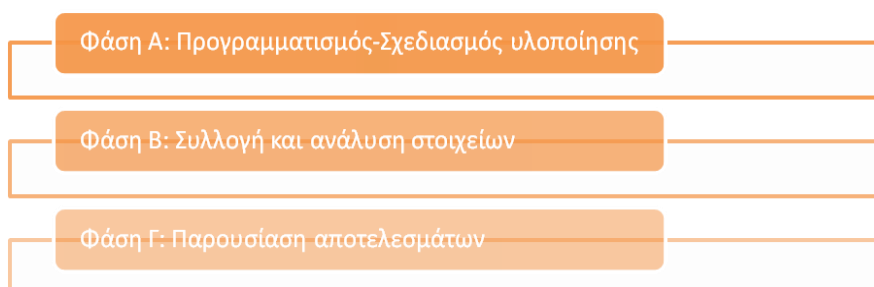
Για την διεξαγωγή της δειγματοληπτικής έρευνας χρησιμοποιήθηκαν μέθοδοι και εργαλεία τα οποία προσαρμόζονται όσο γίνεται καλύτερα στις ιδιαιτερότητες του προβλήματος και των στοιχείων που απαιτούνται προς συλλογή. Στην πρώτη περίπτωση, ο πληθυσμός στόχος έχει προσδιοριστεί από την μεθοδολογία υλοποίησης του έργου, όπως αυτή οριστικοποιήθηκε κατά τη Φάση Α, ενώ για τη δεύτερη έρευνα προέκυψε από τα δεδομένα που συγκεντρώθηκαν στην Φάση Α του έργου και τις προτεραιότητες που τέθηκαν σε συνεργασία με την αναθέτουσα αρχή.

Στην περίπτωση της Πρωτογενούς Έρευνας Α (Έρευνα Επιχειρήσεων), βασικά χαρακτηριστικά για τον προσδιορισμό των υπό-πληθυσμών αποτέλεσαν η τοποθεσία των επιχειρήσεων σε επίπεδο περιφέρειας και ο κλάδος, σύμφωνα με τους συλλογικά εξεταζόμενους ΚΑΔ. Για την επίτευξη της μέγιστης δυνατής ανταπόκρισης από την πλευρά των ερωτηθέντων, προκρίθηκε η συμπλήρωση ανώνυμων ερωτηματολογίων μέσω τηλεφωνικών συνεντεύξεων και τη συγκέντρωση των δεδομένων σε συγκεντρωτικούς πίνακες.

Σημειώνεται ότι σε ότι αφορά τη σύνταξη των δύο ερωτηματολογίων, ο Ανάδοχος έχει προβεί σε έλεγχο της συμβατότητάς τους με τις γενικά ισχύουσες αρχές για την κατάρτιση ερωτηματολογίων πρωτογενούς έρευνας, ενώ πριν από τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου στο σύνολο του δείγματος επιχειρήσεων, υπήρξε πιλοτική εφαρμογή και επαλήθευση της λειτουργικότητάς του σε επιλεγμένο τμήμα του, καθώς το ερωτηματολόγιο μιας Ποσοτικής Έρευνας είναι καθοριστικής σημασίας (βασικό «μέτρο» της μέτρησης) και δεν μπορεί να αλλάξει μετά την έναρξη της διεξαγωγής της έρευνας πεδίου (fieldwork). Μετά τον έλεγχο αυτό, τα τελικά ερωτηματολόγια κρίθηκε ότι ικανοποιούν απόλυτα όλες τις μεθοδολογικές παραμέτρους της έρευνας.

Μετά από την οριστικοποίηση του ερωτηματολογίου, ακολούθησε η συμπλήρωση των ερωτηματολογίων μέσω της διεξαγωγής τηλεφωνικών ή άλλης μορφής ηλεκτρονικών / ψηφιακών συνεντεύξεων, η συλλογή στοιχείων, η καταχώρηση σε βάση δεδομένων και η επεξεργασία αυτών μέσω στατιστικών εργαλείων Microsoft Excel. Τα στοιχεία τα οποία συγκεντρώθηκαν και αναλύθηκαν, αποδίδονται σε τυποποιημένο ηλεκτρονικό αρχείο (τύπου Microsoft Excel) σε μορφή τέτοια που να είναι επιτρεπτή η περαιτέρω επεξεργασία από την Αναθέτουσα Αρχή, καθώς και σε αντίγραφο κλειδωμένης επεξεργασίας σε μορφή pdf.

Η έρευνα πεδίου περιλάμβανε τρεις φάσεις, οι οποίες αναλύονται παρακάτω:

Φάση Α: Προγραμματισμός-Σχεδιασμός υλοποίησης

Η έρευνα πεδίου εκκίνησε με μια όσο το δυνατόν πληρέστερη κατανόηση του σκοπού της και της χρησιμότητας των αποτελεσμάτων της. Έχοντας καθορίσει τους στόχους της έρευνας, το επόμενο βήμα στην μελετητική διαδικασία ήταν η συλλογή πρωτογενών στοιχείων μέσω των ερωτηματολογίων με επικέντρωση στα παρακάτω στοιχεία:

Πρωτογενής Έρευνα Α – Έρευνα Επιχειρήσεων

- Δημογραφικά Δεδομένα - Ταυτότητα
- Στοιχεία Απασχόλησης Επιχείρησης
- Οικονομική Δραστηριότητα Επιχείρησης
- Παραγωγική Δραστηριότητα και Προβολή Επιχείρησης
- Προβλήματα και Ανάγκες Επιχείρησης
- Πιστοποιήσεις Διαδικασιών και Προϊόντων της Επιχείρησης
- Σύνδεση με το εξωτερικό περιβάλλον του κλάδου Χειροτεχνίας

Πρωτογενής Έρευνα Β – Έρευνα Συλλογικών Φορέων

- Δημογραφικά Δεδομένα - Ταυτότητα
- Απασχόληση και οικονομική δραστηριότητα μελών – επιχειρήσεων
- Παραγωγική Δραστηριότητα και Προβολή των μελών - επιχειρήσεων
- Κρίσιμα θέματα του κλάδου χειροτεχνίας/ προτάσεις

Περιγραφή δειγματοληψίας, μέγεθος /αντιπροσωπευτικότητα δείγματος

Πρωτογενής Έρευνα Α – Έρευνα Επιχειρήσεων: 10.969 Επιχειρήσεις του Τομέα Χειροτεχνίας και Καλλιτεχνικής Βιοτεχνίας

Οι παράμετροι που χρησιμοποιήθηκαν για την προσέγγιση της δειγματοληψίας ήταν οι ακόλουθες:

- μέγεθος τυπικού σφάλματος 5%
- επίπεδο εμπιστοσύνης 95% για το σύνολο του δείγματος.
Ως πληθυσμοί (reference population) από τους οποίους σχεδιάστηκαν τα δείγματα για τη μέτρηση των παραπάνω δεικτών στο πλαίσιο της παρούσας μελέτης καταγράφονται οι ακόλουθοι:
- Μέγεθος πληθυσμού (σύνολο χώρας): 10.969 επιχειρήσεις. (Συλλεχθέντα Στοιχεία Δευτερογενούς Έρευνας).
- Μέγεθος δείγματος: 500 (επαρκές στατιστικό δείγμα 396 – Ελάχιστες προδιαγραφές σύμβασης 500 ερωτηματολόγια κατ' ελάχιστο).

Πρωτογενής Έρευνα Β – Έρευνα Συλλογικών Φορέων: Κατάλογος Φορέων Παραδοτέων Φάσης Α.

Σε ότι αφορά την Πρωτογενή Έρευνα Α, για τη διασφάλιση της αντιπροσωπευτικότητας καταγραφής δεδομένων για όλους τους Κλάδους Χειροτεχνίας και Καλλιτεχνικής Βιοτεχνίας, το τελικό δείγμα υπολογίστηκε με βάση τα δεδομένα της χαρτογράφησης. Τονίζεται ότι για τον υπολογισμό του ύψους του δείγματος ανά κλάδο εξετάστηκαν χωριστά οι περιπτώσεις της κατανομής των κύριων και δευτερευόντων ΚΑΔ, και προκρίθηκε ότι πρέπει να ληφθεί υπόψη ο Μέσος Όρος των ποσοστών, καθώς τόσο το στοιχείο της ύπαρξης ενισχυμένων ποσοστών επιχειρήσεων με κύριους ΚΑΔ σε ορισμένους κλάδους, όσο και το πλήθος των επιχειρήσεων με δευτερεύοντες ΚΑΔ γενικότερα, κρίθηκαν ως σημαντικά για την τελική κατανομή. Το αποτέλεσμα των σχετικών υπολογισμών και αναλογισμών παρουσιάζεται στους ακόλουθους πίνακες:

Πίνακας 1 Ποσοστάσεις ανά Κλάδο και Τιμή Δείγματος ανά Κλάδο

Κλάδος Χειροτεχνίας	Ποσόστωση Κυρίων ΚΑΔ	Ποσόστωση Δευτερευόντων ΚΑΔ	Μ.Ο %	Τελική Τιμή Δείγματος
Ξυλοτεχνία: Έπιπλα παραδοσιακής μορφής, διακοσμητικά ή χρηστικά είδη σκαλιστά, ξυλόγλυπτα ή στον τόρνο, εκκλησιαστική ξυλογλυπτική, σαγματοποιία, βαρελοποιία.	28,44%	26,01%	27,23%	135
Αργυροχρυσοχοΐα – Χρυσοχοΐα: Αργυρά και χρυσά κοσμήματα κατασκευαζόμενα με παραδοσιακές – χειροτεχνικές τεχνικές.	20,37%	14,43%	17,40%	90
Ψευδοκόσμημα	9,72%	14,12%	11,92%	60
Αγιογραφία, Ζωγραφική και διακόσμηση επί διαφόρων υλών	5,88%	3,34%	4,61%	20
Κεραμική –Αγγειοπλαστική	5,26%	3,50%	4,38%	20
Χειροτεχνία υφάσματος: Υφαντουργία, ταπητουργία κόμβων, σταμπωτά χειρός, μεταξοϋφαντά, ταπισσερί κιλιμιού.	4,79%	5,49%	5,14%	25
Κηροπλαστική τέχνης	3,39%	2,69%	3,04%	15
Ραπτική: Ραπτική παραδοσιακών στολών, ενδυμασιών και αμφίων.	3,06%	3,79%	3,43%	15

Κλάδος Χειροτεχνίας	Ποσόστωση Κυρίων ΚΑΔ	Ποσόστωση Δευτερευόντων ΚΑΔ	Μ.Ο %	Τελική Τιμή Δείγματος
Κούκλες και παιχνίδια χειροποίητα	3,00%	6,08%	4,54%	25
Διακοσμητικά και λειτουργικά αντικείμενα εξ όνουχος, στεατίτη, αλαβάστρου ή λουιπές ορυκτές ύλες	2,62%	2,38%	2,50%	10
Δερματοτεχνία: Χειροποίητα δερμάτινα είδη δώρων, αντικείμενα οικιακής και ατομικής χρήσης, χειροποίητη βιβλιοδεσία	2,37%	2,78%	2,58%	10
Χειροπλεκτική, χειροκεντητική, δαντελοπλεκτική	2,37%	1,92%	2,14%	10
Χαρακτική επί λίθου και άλλων υλών	1,78%	1,87%	1,82%	10
Καλλιτεχνικά είδη από χαρτί	1,55%	1,42%	1,49%	10
Ψαθοπλεκτική: Καλαθοπλεκτική, είδη επίστρωσης, διακοσμητικά και λειτουργικά είδη από ψάθα	1,46%	1,69%	1,57%	10
Μεταλλοτεχνία: Μεταλλοπλαστική, είδη διακόσμησης και χρήσης, χυτευτά ή από σφυρήλατο άργυρο, σίδηρο, μπρούντζο, χαλκό ή άλλα κράματα, επάργυρα και επίχρυσα και εκκλησιαστικά αντικείμενα.	1,18%	3,18%	2,18%	10
Υαλουργία τέχνης: φουσητά, βιτρώ κλπ.	0,80%	1,37%	1,08%	5
Ανθοδετική αποξηραμένων ανθέων /Κατασκευές από χάντρες, κλπ.	0,53%	1,54%	1,04%	5
Κατασκευή μουσικών οργάνων από φυσικές πρώτες ύλες	0,44%	0,59%	0,52%	5
Τεχνητά άνθη πλην πλαστικών	0,33%	0,51%	0,42%	2
Ψηφιδωτά	0,24%	0,54%	0,39%	2

Κλάδος Χειροτεχνίας	Ποσόστωση Κυρίων ΚΑΔ	Ποσόστωση Δευτερευόντων ΚΑΔ	Μ.Ο %	Τελική Τιμή Δείγματος
Διακόσμηση επί Αγγειοπλαστικής	0,22%	0,43%	0,33%	2
Μπατίκ	0,13%	0,27%	0,20%	2
Σμαλτοτεχνία	0,04%	0,07%	0,06%	2

Πίνακας 2 Κατανομή Ποσοστώσεων Κλάδων ανά Περιφέρεια

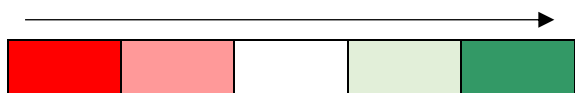
Κλάδος	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ- ΘΡΑΚΗ	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	ΘΕΣΣΑΛΙΑ	ΗΠΕΙΡΟΣ	ΝΗΣΙΑ ΙΟΝΙΟΥ	ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	ΑΤΤΙΚΗ	ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	ΝΗΣΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	ΚΡΗΤΗ	ΝΗΣΙΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ
Ξυλοτεχνία: Έπιπλα παραδοσιακής μορφής, διακοσμητικά ή χρηστικά είδη σκαλιστά, ξυλόγλυπτα ή στον τόρνο, εκκλησιαστική ξυλογλυπτική, σαγματοποιία, βαρελοποιία.	6%	23%	3%	9%	6%	2%	4%	3%	24%	5%	4%	8%	3%
Αργυροχρυσοχοΐα – Χρυσοχοΐα: Αργυρά και χρυσά κοσμήματα κατασκευαζόμενα με παραδοσιακές – χειροτεχνικές τεχνικές.	2%	13%	1%	4%	3%	2%	2%	3%	44%	4%	7%	13%	1%
Ψευδοκόσμημα	4%	13%	1%	5%	2%	2%	3%	3%	45%	6%	7%	7%	2%
Αγιογραφία, Ζωγραφική και	5%	23%	4%	9%	4%	1%	4%	6%	24%	6%	5%	6%	2%

Κλάδος	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ- ΘΡΑΚΗ	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	ΘΕΣΣΑΛΙΑ	ΗΠΕΙΡΟΣ	ΝΗΣΙΑ ΙΟΝΙΟΥ	ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	ΑΤΤΙΚΗ	ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	ΝΗΣΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	ΚΡΗΤΗ	ΝΗΣΙΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ
διακόσμηση επί διαφόρων υλών													
Κεραμική – Αγγειοπλαστική	2%	7%	1%	6%	1%	3%	3%	4%	30%	4%	14%	21%	4%
Χειροτεχνία υφάσματος: Υφαντουργία, ταπητουργία κόμβων, σταμπωτά χειρός, μεταξοϋφαντά, ταπισσερί κιλιμιού.	6%	28%	0%	5%	2%	2%	2%	3%	36%	4%	4%	7%	1%
Κηροπλαστική τέχνης	2%	20%	2%	6%	2%	1%	5%	9%	26%	9%	6%	9%	3%
Ραπτική: Ραπτική παραδοσιακών στολών, ενδυμασιών και αμφίων.	5%	18%	2%	6%	2%	2%	4%	4%	40%	3%	1%	11%	1%
Κούκλες και παχνίδια χειροποίητα	3%	15%	1%	7%	2%	1%	4%	7%	39%	5%	2%	10%	3%

Κλάδος	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ- ΘΡΑΚΗ	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	ΘΕΣΣΑΛΙΑ	ΗΠΕΙΡΟΣ	ΝΗΣΙΑ ΙΟΝΙΟΥ	ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	ΑΤΤΙΚΗ	ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	ΝΗΣΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	ΚΡΗΤΗ	ΝΗΣΙΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ
Διακοσμητικά και λειτουργικά αντικείμενα εξ όνυχος, στεατίτη, αλαβάστρου ή λοιπές ορυκτές ύλες	4%	10%	0%	3%	1%	4%	3%	5%	32%	6%	11%	15%	4%
Δερματοτεχνία: Χειροποίητα δερμάτινα είδη δώρων, αντικείμενα οικιακής και ατομικής χρήσης, χειροποίητη βιβλιοδεσία	1%	15%	1%	6%	1%	2%	3%	3%	49%	3%	4%	10%	2%
Χειροπλεκτική, χειροκεντητική, δαντελοπλεκτική	6%	26%	2%	7%	2%	2%	5%	4%	36%	2%	3%	5%	1%
Χαρακτική επί λίθου και άλλων υλών	7%	12%	1%	6%	7%	4%	7%	4%	22%	9%	7%	12%	2%
Καλλιτεχνικά είδη από χαρτί	4%	21%	0%	4%	1%	0%	2%	4%	55%	1%	2%	5%	0%

Κλάδος	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ- ΘΡΑΚΗ	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	ΘΕΣΣΑΛΙΑ	ΗΠΕΙΡΟΣ	ΝΗΣΙΑ ΙΟΝΙΟΥ	ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	ΑΤΤΙΚΗ	ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	ΝΗΣΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	ΚΡΗΤΗ	ΝΗΣΙΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ
Ψαθοπλεκτική: Καλαθοπλεκτική, είδη επίστρωσης, διακοσμητικά και λειτουργικά είδη από ψάθα	6%	19%	1%	4%	2%	3%	5%	11%	20%	14%	3%	10%	2%
Μεταλλοτεχνία: Μεταλλοπλαστική, είδη διακόσμησης και χρήσης, χυτευτά ή από σφυρήλατο άργυρο, σίδηρο, μπρούντζο, χαλκό ή άλλα κράματα, επάργυρα και επίχρυσα και εκκλησιαστικά αντικείμενα.	1%	13%	0%	3%	1%	1%	5%	3%	43%	5%	12%	11%	1%
Υαλουργία τέχνης: φυσικά, βιτρώ, κλπ.	4%	24%	3%	3%	2%	2%	2%	4%	28%	5%	6%	12%	1%
Ανθοδετική αποξηραμένων ανθέων	1%	12%	1%	4%	5%	1%	2%	6%	47%	8%	5%	6%	3%

Κλάδος	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ- ΘΡΑΚΗ	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	ΘΕΣΣΑΛΙΑ	ΗΠΕΙΡΟΣ	ΝΗΣΙΑ ΙΟΝΙΟΥ	ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	ΑΤΤΙΚΗ	ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	ΝΗΣΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	ΚΡΗΤΗ	ΝΗΣΙΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ
/Κατασκευές από χάντρες, κλπ.													
Κατασκευή μουσικών οργάνων από φυσικές πρώτες ύλες	1%	23%	0%	5%	1%	0%	3%	5%	42%	1%	2%	18%	0%
Τεχνητά άνθη πλην πλαστικών	1%	14%	1%	9%	3%	0%	1%	7%	43%	5%	2%	12%	2%
Ψηφιδωτά	2%	13%	12%	8%	1%	1%	5%	2%	29%	10%	8%	6%	1%
Διακόσμηση επί Αγγειοπλαστικής	3%	17%	0%	8%	6%	2%	5%	1%	29%	7%	15%	5%	1%
Μπατίκ	18%	23%	0%	3%	3%	0%	0%	0%	51%	0%	0%	2%	0%
Σμαλτοτεχνία	7%	39%	0%	0%	0%	0%	7%	0%	32%	7%	0%	7%	0%

Αυξανόμενη Κλίμακα Ποσοτώσεων Δείγματος Περιφερειών (ανά γραμμή κλάδου)

Πίνακας 3 Τελική Κατανομή Δείγματος ανά Κλάδο και ανά Περιφέρεια

Κλάδος	Τελική Τμή Δείγματος	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ-ΘΡΑΚΗ	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	ΘΕΣΣΑΛΙΑ	ΗΠΕΙΡΟΣ	ΝΗΣΙΑ ΙΟΝΙΟΥ	ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	ΑΤΤΙΚΗ	ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	ΝΗΣΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	ΚΡΗΤΗ	ΝΗΣΙΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ
Ξυλοτεχνία: Έπιπλα παραδοσιακής μορφής, διακοσμητικά ή χρηστικά είδη σκαλιστά, ξυλόγλυπτα ή στον τόρνο, εκκλησιαστική ξυλογλυπτική, σαγματοποιία, βαρελοποιία.	135	8	31	4	12	8	3	5	4	33	6	6	11	4
Αργυροχρυσοχοϊά – Χρυσοχοϊά: Αργυρά και χρυσά κοσμήματα κατασκευαζόμενα με παραδοσιακές – χειροτεχνικές τεχνικές.	90	2	12	1	4	3	2	2	2	39	4	7	11	1
Ψευδοκόσμημα	60	2	8	1	3	1	2	2	2	27	3	4	4	1
Αγιογραφία, Ζωγραφική και επί διακόσμηση διαφόρων υλών	20	1	5	1	2	1	0	1	1	5	1	1	1	0
Κεραμική – Αγγειοπλαστική	20	0	1	0	1	0	1	1	1	6	1	3	4	1
Χειροτεχνία υφάσματος:	25	2	7	0	1	0	0	1	1	9	1	1	2	0

Κλάδος	Τελική Τιμή Δείγματος	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ- ΘΡΑΚΗ	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	ΘΕΣΣΑΛΙΑ	ΗΠΕΙΡΟΣ	ΝΗΣΙΑ ΙΟΝΙΟΥ	ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	ΑΤΤΙΚΗ	ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	ΝΗΣΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	ΚΡΗΤΗ	ΝΗΣΙΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ
Υφαντουργία, ταπητουργία κόμβων, σταμπωτά χειρός, μεταξούφαντά, ταπισσερί κιλμιού.														
Κηροπλαστική τέχνης	15	0	3	1	1	0	0	1	1	4	1	1	1	1
Ραπτική: Ραπτική παραδοσιακών στολών, ενδυμασιών και αμφίων.	15	1	3	0	1	0	0	1	1	6	0	0	2	0
Κούκλες και παιχνίδια χειροποίητα	25	1	4	0	2	1	0	1	2	8	1	1	3	1
Διακοσμητικά και λειτουργικά αντικείμενα εξ όνουχος, σεατίτη, αλαβάστρου ή λοιπές ορυκτές ύλες	10	1	1	0	0	0	0	0	1	3	1	1	1	1
Δερματοτεχνία: Χειροποίητα δερμάτινα είδη δώρων, αντικείμενα οικιακής και ατομικής χρήσης, χειροποίητη βιβλιοδεσία	10	0	2	0	1	0	0	0	0	5	0	1	1	0

Κλάδος	Τελική Τιμή Δείγματος	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ-ΘΡΑΚΗ	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	ΘΕΣΣΑΛΙΑ	ΗΠΕΙΡΟΣ	ΝΗΣΙΑ ΙΟΝΙΟΥ	ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	ΑΤΤΙΚΗ	ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	ΝΗΣΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	ΚΡΗΤΗ	ΝΗΣΙΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ
Χειροπλεκτική, χειροκεντητική, δαντελοπλεκτική	10	1	3	0	1	0	0	1	0	3	0	0	1	0
Χαρακτική επί λίθου και άλλων υλών	10	1	1	0	1	1	0	1	0	2	1	1	1	0
Καλλιτεχνικά είδη από χαρτί	10	1	2	0	0	0	0	0	1	5	0	0	1	0
Ψαθοπλεκτική: Καλαθοπλεκτική, είδη επίστρωσης, διακοσμητικά και λειτουργικά είδη από ψάθα	10	1	2	0	1	0	0	1	1	2	1	0	1	0
Μεταλλοτεχνία: Μεταλλοπλαστική, είδη διακόσμησης και χρήσης, χυτευτά ή από σφυρήλατο άργυρο, σίδηρο, μπρούντζο, χαλκό ή άλλα κράματα, επάργυρα και επίχρυσα και εκκλησιαστικά αντικείμενα.	10	0	1	0	0	1	0	1	0	4	1	1	1	0
Υαλουργία τέχνης: φυσητά, βιτρώ, κλπ.	5	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	0

Κλάδος	Τελική Τιμή Δείγματος	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ- ΘΡΑΚΗ	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	ΘΕΣΣΑΛΙΑ	ΗΠΕΙΡΟΣ	ΝΗΣΙΑ ΙΟΝΙΟΥ	ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	ΑΤΤΙΚΗ	ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	ΝΗΣΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	ΚΡΗΤΗ	ΝΗΣΙΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ
Ανθοδετική αποξηραμένων ανθέων /Κατασκευές από χάντρες, κλπ.	5	0	1	0	0	0	0	0	0	2	1	0	1	0
Κατασκευή μουσικών οργάνων από φυσικές πρώτες ύλες	5	0	1	0	1	0	0	0	0	2	0	0	1	0
Τεχνητά άνθη πλην πλαστικών	2	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Ψηφιδωτά	2	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Διακόσμηση επί Αγγειοπλαστικής	2	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0
Μπατίκι	2	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Σμαλτοτεχνία	2	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ	500	22	93	8	32	16	8	19	18	171	24	30	49	10

Κατάρτιση Ερωτηματολογίων

Ακολούθως παρουσιάζονται οι γενικές μεθοδολογικές αρχές για την κατάρτιση των δύο ερωτηματολογίων (επιχειρήσεων και συλλογικών φορέων). Τα ερωτηματολόγια έχουν σχεδιαστεί για να καλύψουν επιχειρήσεις και συλλογικούς φορείς όλων των Κλάδων.

Η συλλογή των προσωπικών δεδομένων έχει πραγματοποιηθεί λαμβάνοντας υπόψη όλους τους όρους που προβλέπονται από το Γενικό Κανονισμό για την Προστασία των Δεδομένων (Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ) και αφορούν δημοσιευμένα δεδομένα των ανά τη χώρα επιμελητηρίων και του Γενικού Μητρώου Επιχειρήσεων. Τα στοιχεία που συλλέχθηκαν στο πλαίσιο της παρούσας έρευνας χρησιμοποιήθηκαν αποκλειστικά και μόνο για στατιστικούς λόγους και για τις ανάγκες της Μελέτης Χαρτογράφησης, ενώ οι απαντήσεις είναι απόλυτα εμπιστευτικές.

Σημειώνεται ότι για την επίτευξη της μέγιστης δυνατής ανταπόκρισης από την πλευρά των ερωτηθέντων, τα ερωτηματολόγια έλαβαν ανώνυμη επεξεργασία. Για να επιτευχθεί η ολοκληρωμένη χωρική εκπροσώπηση, η οποία περιλαμβάνει το σύνολο της χώρας, η συμπλήρωση ερωτηματολογίων πραγματοποιήθηκε τηλεφωνικά και ηλεκτρονικά κατά περίπτωση από την Ομάδα Έργου και το προσωπικό του Αναδόχου.

Ειδικότερα, τα ερωτηματολόγια έχουν δομηθεί με τέτοιο τρόπο ώστε:

- Να εξετάζουν με τον καταλληλότερο τρόπο όλα τα προς διερεύνηση στοιχεία των ερευνητικών στόχων, και να μην περιέχουν περιττές ερωτήσεις που κουράζουν τον ερωτώμενο, αποβαίνοντας σε βάρος της συνολικής ποιότητας της έρευνας. Συνολικά το ερωτηματολόγιο έχει περιοριστεί στις απαραίτητες για την διερεύνηση του αντικειμένου πληροφορίες.
- Η φρασεολογία των ερωτήσεων είναι σαφής και σε απλή καθομιλουμένη γλώσσα, ώστε να μην παρουσιάζονται προβλήματα επικοινωνίας και να μην διακυβεύεται η ορθότητα των απαντήσεων λόγω ελλιπούς ή λανθασμένης κατανόησης.
- Οι ερωτήσεις είναι απλές και σύντομες και τα εξεταζόμενα θέματα είναι μέσα στις ανθρώπινες δυνατότητες προς απάντηση. Επιπλέον, όλες οι ερωτήσεις του ερωτηματολογίου δεν παρουσιάζουν δυσκολίες απάντησης εκ μέρους των ερωτώμενων, είτε σε επίπεδο δυνατότητας να θυμηθούν, είτε σε επίπεδο γνώσεων, είτε σε επίπεδο προσωπικών (κοινωνικώς μη κοινοποιημένων σε άγνωστους) θεμάτων και δεδομένων.
- Η ροή των ερωτήσεων του ερωτηματολογίου είναι ομαλή, ως επίσης και η αλληλουχία των προς διερεύνηση θεμάτων.
- Το ερωτηματολόγιο δεν περιέχει «καθοδηγητικές» (leading) και «διπλές» ερωτήσεις. Π.χ. ερωτήσεις του τύπου «Όλοι όσοι ρωτήσαμε μας είπαν ότι Εσείς;».

Ειδικότερα, τα επιμέρους εργαλεία πρωτογενούς έρευνας έχουν σχεδιαστεί σύμφωνα με την ακόλουθη δομή.

Πρωτογενής Έρευνα Α – Έρευνα Επιχειρήσεων

Η δομή του ερωτηματολογίου αποτελείται από οκτώ μέρη, που καλύπτουν:

- α) Τα στοιχεία κατάταξης της επιχείρησης (classification data) που αποτελούνται από βασικά στοιχεία ομαδοποίησης (τοπικά, κλαδικά και άλλα),
- β) τα στοιχεία απασχόλησης της επιχείρησης, που περιλαμβάνει τις ερωτήσεις για την μορφή απασχόλησης και τα τυπικά και τεχνικά προσόντα που απαιτούνται,
- γ) τα οικονομικά στοιχεία της επιχείρησης,
- δ) την παραγωγική δραστηριότητα και προβολή της επιχείρησης,
- ε) τα προβλήματα και ανάγκες της επιχείρησης,
- στ) τις πιστοποιήσεις διαδικασιών και προϊόντων,
- ζ) τη σύνδεση με το εξωτερικό περιβάλλον του κλάδου Χειροτεχνίας, και τέλος
- η) τα βασικά δημογραφικά στοιχεία του ιδιοκτήτη / διαχειριστή της επιχείρησης.

Περαιτέρω, ιδιαίτερη έμφαση έχει δοθεί στην οριστικοποίηση των Ερωτηματολογίων πριν την έναρξη διεξαγωγής της έρευνας πεδίου (fieldwork), μέσα από ένα στάδιο πιλότου, έτσι ώστε το τελικό ερωτηματολόγιο να είναι οριστικό και να μην απαιτηθεί η τροποποίησή του σε μεταγενέστερη φάση.

Οι βασικές μορφές των ερωτήσεων είναι οι ερωτήσεις κλειστού τύπου έχοντας ως κύριο στόχο την καλύτερη κωδικοποίηση των δοθέντων ερωτηματολογίων, έτσι ώστε να είναι και πιο εύκολη η καταγραφή των αποτελεσμάτων τους. Εν προκειμένω, στα ερωτηματολόγια υπάρχουν ερωτήσεις κλειστού τύπου στις οποίες ο ερωτώμενος πρέπει να αξιολογήσει βάσει μιας πεντάβαθμης κλίμακας έντασης (Κλίμακα Likert), καθώς και ερωτήσεις κατάταξης / ιεράρχησης των διαθεσίμων επιλογών.

Το ερωτηματολόγιο παρατίθεται στο Παράρτημα 1 του παρόντος.

Πρωτογενής Έρευνα Β – Έρευνα Συλλογικών Φορέων

Η δομή του ερωτηματολογίου αποτελείται από πέντε μέρη, και ειδικότερα:

- α) Τα στοιχεία κατάταξης της επιχείρησης (classification data) που αποτελούνται από βασικά στοιχεία ομαδοποίησης (τοπικά, κλαδικά και άλλα),
- β) Την απασχόληση και οικονομική δραστηριότητα μελών - επιχειρήσεων,
- γ) Την παραγωγική δραστηριότητα και προβολή των μελών - επιχειρήσεων,
- δ) Τα κρίσιμα θέματα του τομέα χειροτεχνίας και τις σχετικές προτάσεις, και τέλος
- ε) τα στοιχεία επικοινωνίας του φορέα.

Οι βασικές μορφές των ερωτήσεων είναι οι ερωτήσεις κλειστού τύπου έχοντας ως κύριο στόχο την καλύτερη κωδικοποίηση των δοθέντων ερωτηματολογίων, έτσι ώστε να είναι και πιο εύκολη η καταγραφή των αποτελεσμάτων τους. Εν προκειμένω, στα ερωτηματολόγια υπάρχουν ερωτήσεις κλειστού τύπου στις οποίες ο ερωτώμενος πρέπει να αξιολογήσει βάσει μιας πεντάβαθμης κλίμακας έντασης (Κλίμακα Likert), καθώς και ερωτήσεις κατάταξης / ιεράρχησης των διαθεσίμων επιλογών.

Και στις δύο περιπτώσεις των Πρωτογενών Ερευνών, ιδιαίτερη έμφαση έχει δοθεί στην οριστικοποίηση των Ερωτηματολογίων πριν την έναρξη διεξαγωγής της έρευνας πεδίου (fieldwork) και τη διεξαγωγή πιλοτικού σταδίου της έρευνας, έτσι ώστε το τελικό ερωτηματολόγιο να είναι οριστικό και να μην απαιτηθεί η τροποποίησή του σε μεταγενέστερη φάση.

Φάση Β Συλλογή και ανάλυση των στοιχείων

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, το στάδιο αυτό περιλάμβανε τη συλλογή και περιγραφική (για το παρόν Παραδοτέο) ανάλυση των δεδομένων.

Η συλλογή των δεδομένων πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με τον εγκεκριμένο προγραμματισμό του έργου μεταξύ Απριλίου και Ιουλίου 2022 (M5-M8 έργου) σύμφωνα με τα οριζόμενα στο μεθοδολογικό σκέλος του Παραδοτέου Α3 και του παρόντος. Ειδικότερα σημειώνεται ότι:

- Ως προς την Πρωτογενή Έρευνα Α – Έρευνα Επιχειρήσεων, τηρήθηκαν επακριβώς τα ποσοτικοποιημένα επιμέρους σκέλη (κλαδικά και περιφερειακά) σε ότι αφορά τις επιχειρήσεις του δείγματος. Καθώς η έρευνα πραγματοποιήθηκε τηλεφωνικά, τα ερωτηματολόγια που ελήφθησαν υπόψη ήταν πλήρη επί του συνόλου των ερωτήσεων μέχρι την πλήρωση του δείγματος.
- Ως προς την Πρωτογενή Έρευνα Β – Έρευνα Συλλογικών Φορέων, όπου το δείγμα δεν προσδιοριζόταν ως προς την ποσοτική αριθμητική στόχευση, προσδιορίστηκε ως τελικό σύνολο των αποδεκτών ερωτηματολογίων τα 27, τα οποία ελήφθησαν υπόψη μεταξύ του συνόλου των υποβεβλημένων 44 ηλεκτρονικών ερωτηματολογίων:
 - Τα πλήρη ερωτηματολόγια που προέρχονταν από φορείς υψηλής προτεραιότητας της Αναθέτουσας Αρχής,
 - Ερωτηματολόγια με μικρής βαρύτητας ελλείψεις ή τεχνικά λάθη (μη ορθή χρήση του πλήκτρου ηλεκτρονικής υποβολής) εφόσον ήταν δυνατή επιβεβαίωση των δεδομένων τους.

Η κωδικογράφηση και η αξιολόγηση των ερωτηματολογίων πραγματοποιήθηκε ψηφιακά και για την αξιολόγηση των προαναφερθέντων ερωτηματολογίων χρησιμοποιήθηκαν βασικοί δείκτες κατηγοριοποίησης των εκάστοτε δεδομένων, ενώ έγινε χρήση διαφόρων γραφημάτων και αποτυπώσεων για να επιτευχθεί μια πλήρης απεικόνιση των επιμέρους αποτελεσμάτων.

Επιπροσθέτως, η μέθοδος η οποία ακολουθήθηκε για την επεξεργασία των ερωτηματολογίων αφορά κυρίως την περιγραφική στατιστική. Σκοπός της περιγραφικής στατιστικής είναι να δώσει μια συνοπτική παρουσίαση του δείγματος, καθώς επίσης και να ελέγξει την ορθότητα των τιμών.

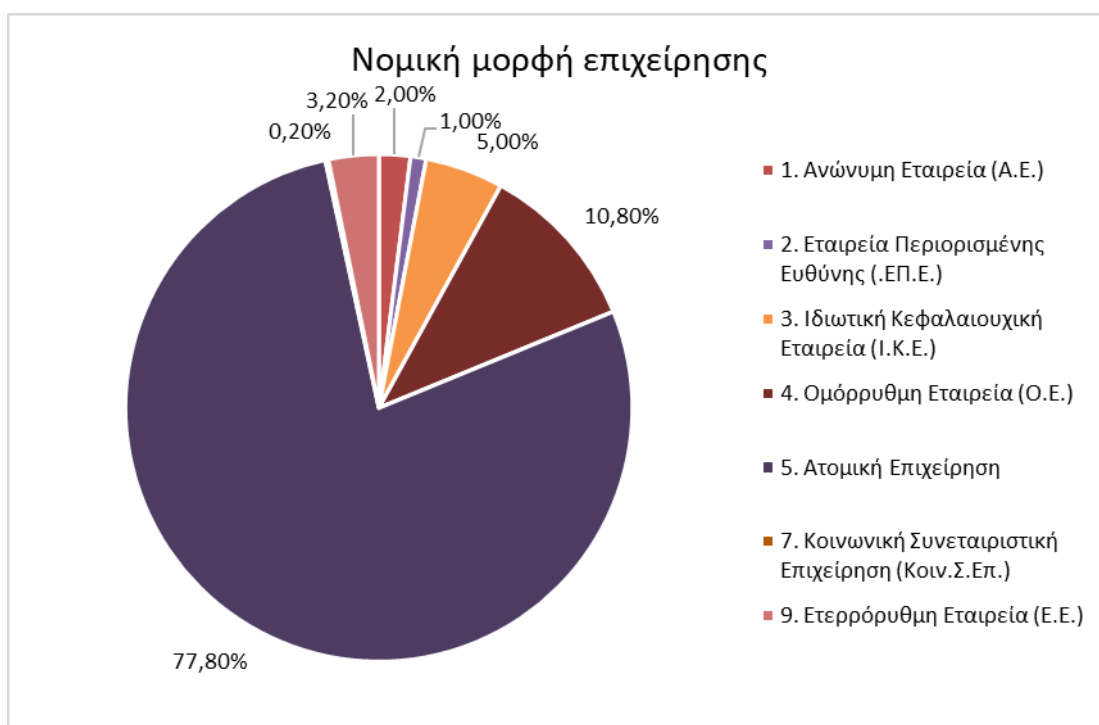
Φάση Γ Παρουσίαση αποτελεσμάτων

Περιλαμβάνονται, η ανάλυση των πληροφοριών, τα αποτελέσματα και τα συμπεράσματα σχετικά με τον Τομέα της Χειροτεχνίας και Καλλιτεχνικής Βιοτεχνίας που θα εξυπηρετήσουν την επακόλουθη σύνταξη των προτάσεων σχεδιασμού εργαλείων και δράσεων υποστήριξης, καθώς και τη πιθανή κεφαλαιοποίηση των αποτελεσμάτων της έρευνας.

Έκθεση ανάλυσης των αποτελεσμάτων Πρωτογενούς Έρευνας Α – Έρευνας Επιχειρήσεων

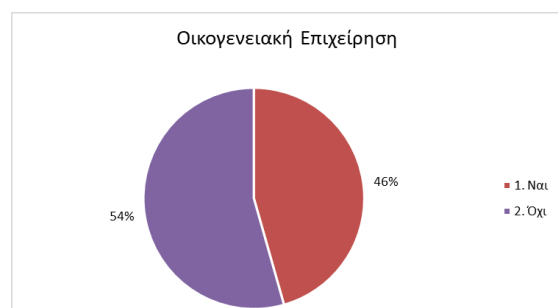
Το πρώτο σκέλος του ερωτηματολογίου είχε απογραφικό / δημογραφικό χαρακτήρα για τον προσδιορισμό των βασικών χαρακτηριστικών των επιχειρήσεων που συμμετείχαν στην πρωτογενή έρευνα³.

Εκκινώντας από την μορφή των επιχειρήσεων, οι συντριπτικά περισσότερες αφορούν σε Ατομικές Επιχειρήσεις με ποσοστό 77,80%, ακολουθούμενες από τις Ομόρρυθμες Εταιρείες με ποσοστό 10,80% και τις Ιδιωτικές Κεφαλαιουχικές Εταιρείες (Ι.Κ.Ε.) με 5%. Οι Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης (ΕΠ.Ε) και οι Κοιν.Σ.Επ. συγκέντρωσαν μόλις το 1,00% και το 0,20% αντίστοιχα.

Διάγραμμα 1 Νομική Μορφή Επιχειρήσεων

Παράλληλα, σε ότι αφορά το χαρακτήρα των επιχειρήσεων ως οικογενειακές ή μη, το 54% δεν αποτελούν οικογενειακές επιχειρήσεις, ενώ το 46% αποτελούν τέτοιες.

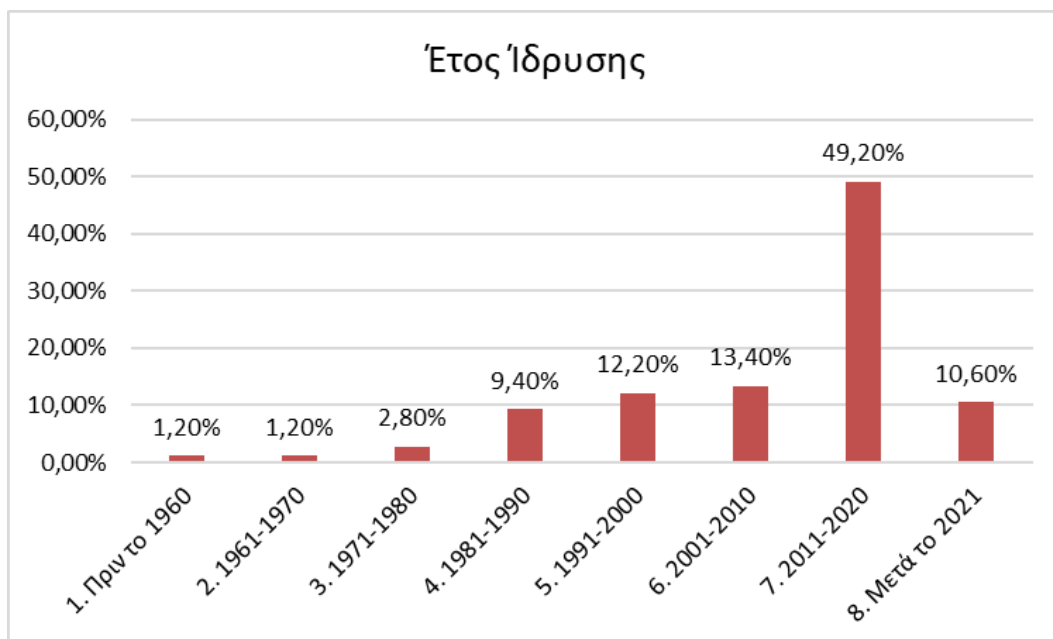
Διάγραμμα 2 Οικογενειακή Επιχείρηση

Σε ότι αφορά ειδικότερους κλάδους με σημαντικές διαφοροποιήσεις από το παραπάνω δεδομένο, επισημαίνονται ως προς τον οικογενειακό τους χαρακτήρα, οι κλάδοι Μεταλλοτεχνίας, Ξυλοτεχνίας, Δερματοτεχνίας και Διακοσμητικών και λειτουργικών αντικείμενα από όνυχα, στεατίτη, αλαβάστρου ή λουπές ορυκτές

³ Σημειώνεται ότι η σύνθεση του δείγματος είχε προσδιοριστεί, τόσο αναφορικά με τη γεωγραφική κατανομή των επιχειρήσεων, όσο και ως προς τους χειροτεχνικούς κλάδους προέλευσης. Ως εκ τούτου, οι σχετικές απαντήσεις του ερωτηματολογίου δεν περιλαμβάνονται στην παρούσα συνολική ανάλυση.

ύλες. Αντίθετα, ακόμα χαμηλότερα ποσοστά οικογενειακών επιχειρήσεων κατέγραψαν οι κλάδοι Ραπτικής και Ψευδοκοσμήματος.

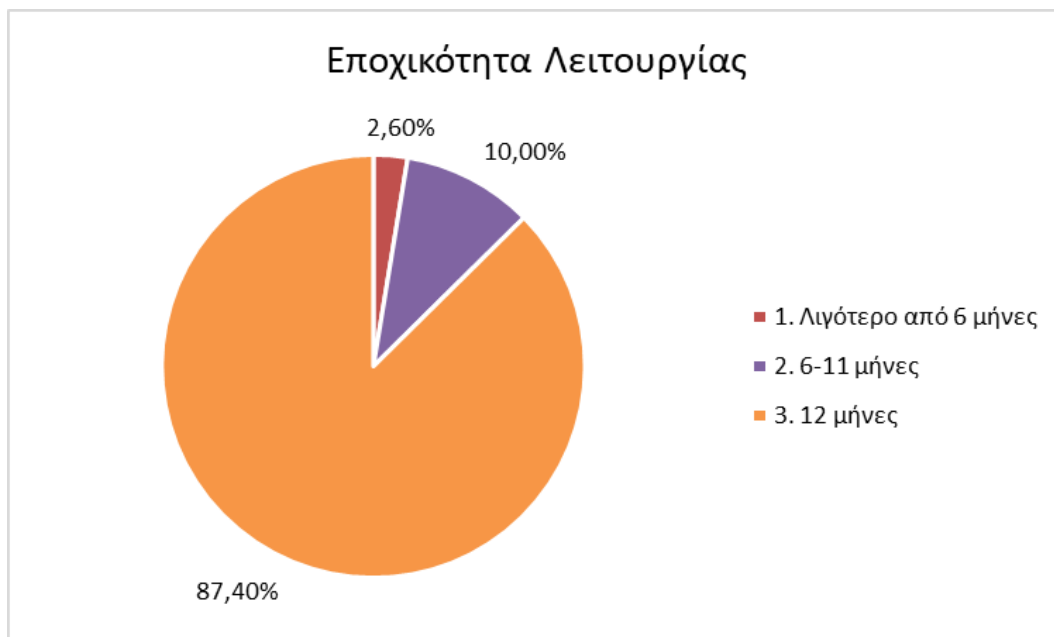
Σε ότι αφορά τα έτη ίδρυσης των επιχειρήσεων του δείγματος, οι περισσότερες επιχειρήσεις (49,20%) ιδρύθηκαν μεταξύ του 2011-2020, μεταξύ του 2001-2010 ιδρύθηκε το 13,40% των επιχειρήσεων, μεταξύ του 1991-2000 το 12,20% των επιχειρήσεων, ενώ μετά το 2021 ιδρύθηκε το 10,60%.

Διάγραμμα 3 Έτος Ίδρυσης Επιχειρήσεων

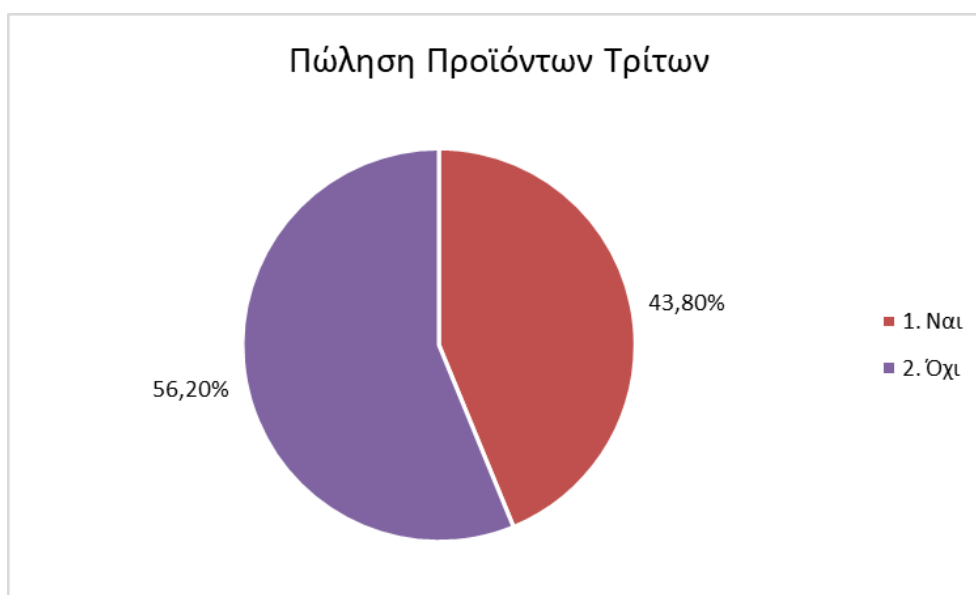
Με δεδομένη την παραπάνω ομαδοποίηση, πρέπει να αναφερθεί ότι μεταξύ των παλαιότερα ιδρυθεισών επιχειρήσεων (περίοδος μέχρι το 2010), ξεχωρίζουν αριθμητικά, αλλά και ως ποσοστό επί του ειδικού δείγματος τους, οι κλάδοι της Ξυλοτεχνίας – Ξυλογλυπτικής, Αργυροχρυσοχοΐας – Χρυσοχοΐας, Μεταλλοτεχνίας, Αγιογραφίας, Ζωγραφικής και διακόσμησης επί διαφόρων υλών, καθώς και Κατασκευής Μουσικών Οργάνων. Αντίθετα οι κλάδοι Κούκλας και παιχνιδιών και Ψευδοκοσμήματος παρουσιάζουν πολύ χαμηλότερα ποσοστά ιδρύσεων την περίοδο πριν το 2010, ενισχύοντας μία γενικότερη εικόνα νεότερης λειτουργίας σε κλαδικό επίπεδο.

Η ύπαρξη ή μη εποχικότητας λειτουργίας εξετάστηκε αμέσως μετά, με τα αποτελέσματα να δείχνουν ότι το 87,40% των επιχειρήσεων λειτουργεί 12 μήνες τον χρόνο, το 10,00% 6-11 μήνες, ενώ μόλις το 2,60% λειτουργεί λιγότερο από 6 μήνες τον χρόνο. Οι κλάδοι που αφορούν στις επιχειρήσεις που λειτουργούν λιγότερο από 12 μήνες είναι κυρίως η Κεραμική – Αγγειοπλαστική, το Ψευδοκόσμημα και η Αργυροχρυσοχοΐα – Χρυσοχοΐα.

Διάγραμμα 4 Εποχικότητα Λειτουργίας

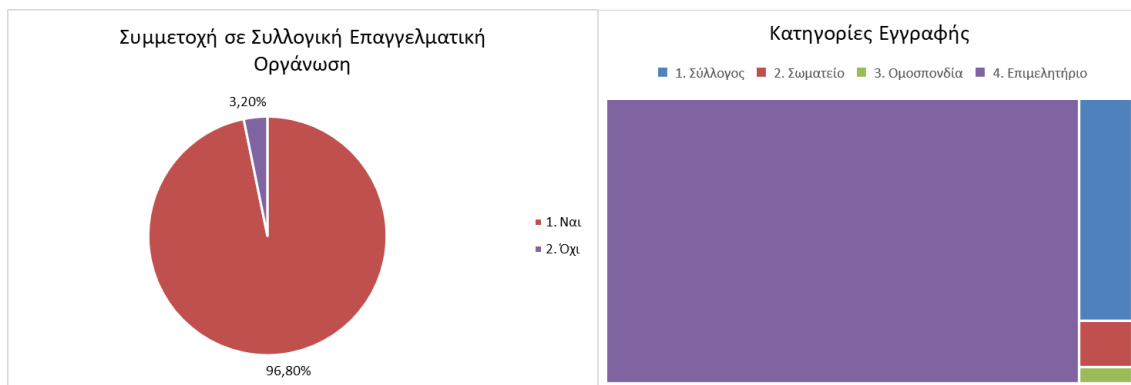
Σε ότι αφορά τις εμπορικές δραστηριότητες προϊόντων που δεν παράγονται από την επιχείρηση, το 56,20% των επιχειρήσεων δήλωσαν ότι διαθέτει προς πώληση αποκλειστικά προϊόντα που παράγουν οι ίδιες, ενώ το 43,80% εμπορεύεται και προϊόντα που δεν παράγονται από αυτές, δίνοντας μία σχετικά ισορροπημένη εικόνα επί του συνόλου.

Διάγραμμα 5 Πώληση Προϊόντων Τρίτων

Αξιοσημείωτες αποκλίσεις από την παραπάνω γενική εικόνα καταγράφηκαν για τους κλάδους Υαλουργίας τέχνης, Ανθοδετικής αποξηραμένων ανθέων κα, Κατασκευών από χάνδρες, Ψευδοκοσμήματος, Διακοσμητικών και λειτουργικών αντικείμενων από όνυχα, στεατίτη, αλάβαστρο ή λοιπές ορυκτές ύλες και Κατασκευής μουσικών οργάνων, όπου καταγράφεται σημαντικά αυξημένη δραστηριότητα πώλησης προϊόντων τρίτων. Αντίθετα, σχεδόν αποκλειστική εσωτερική παραγωγή δήλωσαν ότι πωλούν επιχειρήσεις των κλάδων Χαρακτικής και Ψαθοτεχνίας.

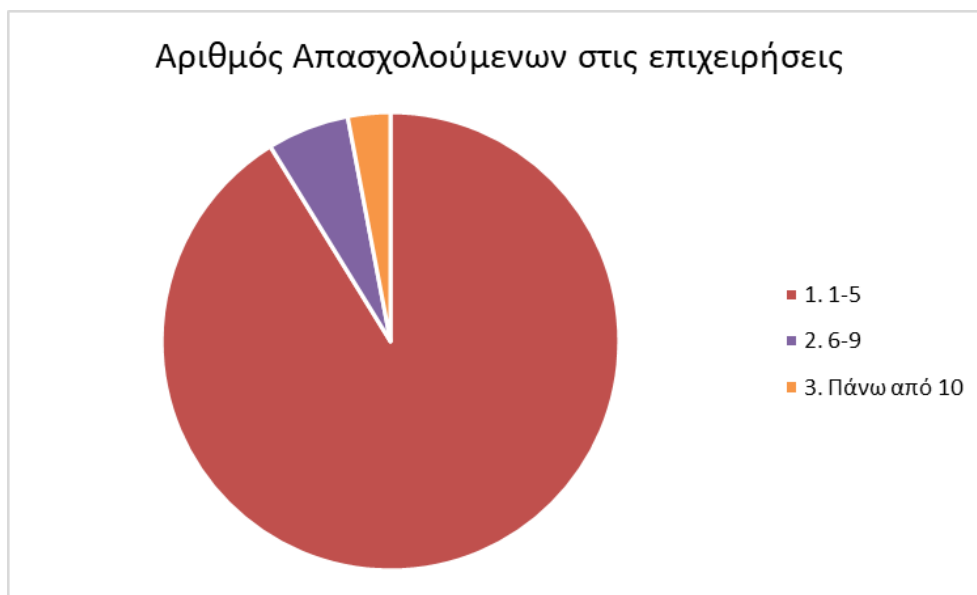
Αναφορικά με τη συμμετοχή σε συλλογικές οργανώσεις διαφόρων τύπων, κατά δήλωση των 500 επιχειρήσεων οι 484 είναι εγγεγραμμένες σε επαγγελματικές οργανώσεις, κλαδικούς φορείς & συλλόγους, ενώ οι υπόλοιπες 16 δεν είναι. Ειδικότερα, η συμμετοχή σε επιμελητήρια κυριαρχεί, καθώς από τις 484 εγγεγραμμένες επιχειρήσεις οι 431 είναι εγγεγραμμένες στο Επιμελητήριο, οι 43 σε Συλλόγους, οι 8 σε Σωματεία και μόλις οι 2 σε Ομοσπονδία.

Διάγραμμα 6 Συμμετοχή σε Συλλογικές Επαγγελματικές Οργανώσεις

Αναφορικά με τα σχετικά με την απασχόληση θέματα στο πλαίσιο της δραστηριότητάς τους, το ερωτηματολόγιο περιλάμβανε μία σειρά ερωτήσεων ώστε να προσδιοριστούν ποσοτικά και ποιοτικά χαρακτηριστικά.

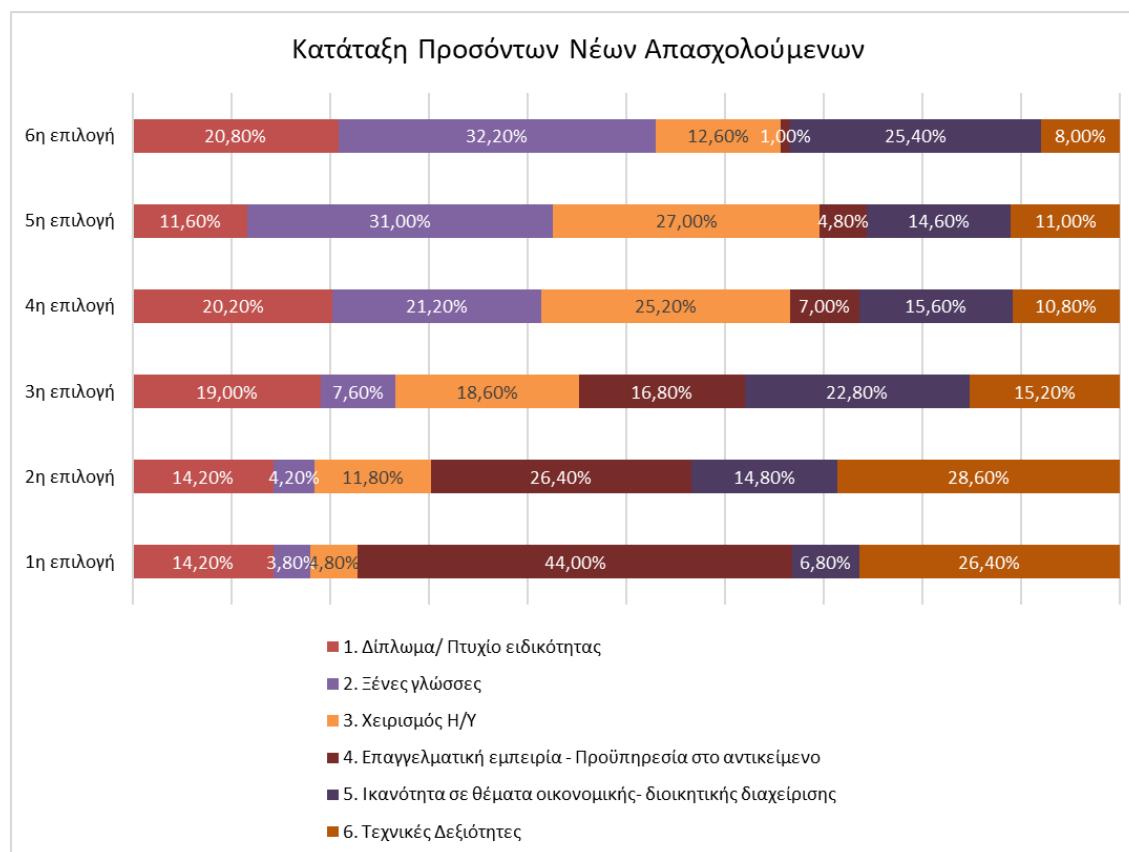
Αρχικά οι επιχειρήσεις ρωτήθηκαν για τον αριθμό (συμπεριλαμβανομένου του ιδιοκτήτη) των απασχολούμενων σε αυτές. Βάσει των αποτελεσμάτων, το μεγαλύτερο ποσοστό (91,20%) των επιχειρήσεων (456 επιχειρήσεις) απασχολεί 1-5 άτομα, ενώ μεγαλύτερο αριθμό, 6-9 και πάνω από 10ατόμων, απασχολεί το 5,80% και το 3,00% αντίστοιχα. Σημειώνεται ότι σε σχέση με τις επιχειρήσεις μεγαλύτερου μεγέθους, ο κλάδος που εκπροσωπείται κυρίως, είναι αυτός της Ξυλοτεχνίας – Ξυλογλυπτικής.

Διάγραμμα 7 Αριθμός Απασχολούμενων στις Επιχειρήσεις

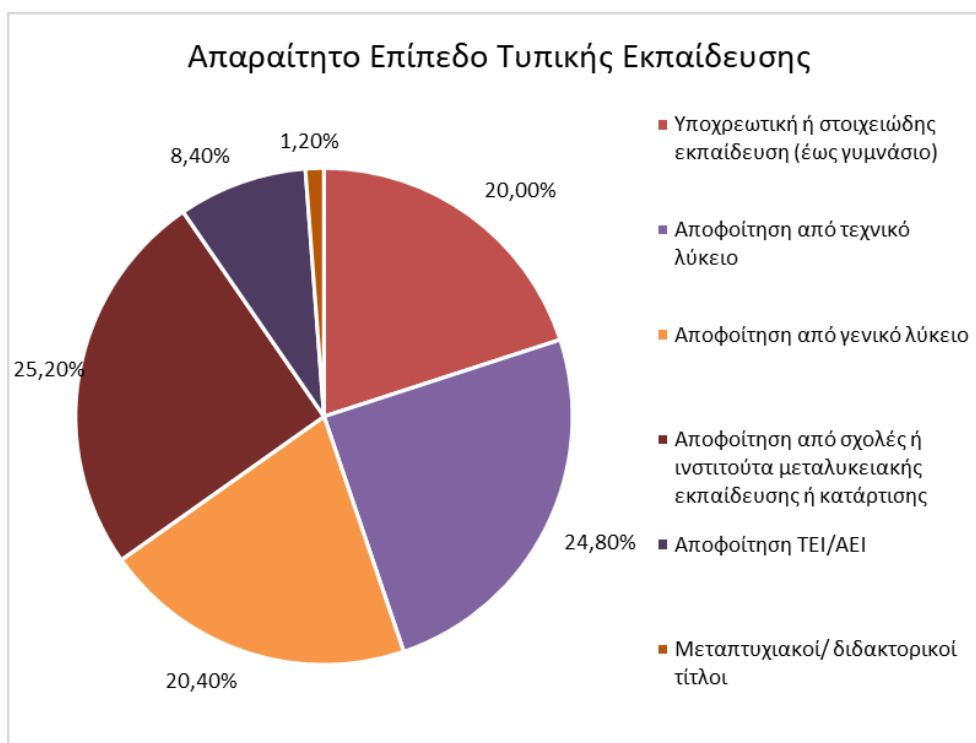
Επιπλέον, σε ότι αφορά τη διάσταση της μορφής της απασχόλησης, στο 98,8% των επιχειρήσεων (494 επιχειρήσεις) το προσωπικό εργάζεται με καθεστώς πλήρους απασχόλησης, ενώ στο 1,2% των επιχειρήσεων (6 επιχειρήσεις) εργάζεται με καθεστώς εποχικής απασχόλησης.

Σε ότι αφορά το σετ δεξιοτήτων που αναζητούνται για επιλογή νέου προσωπικού στις επιχειρήσεις, τα αποτελέσματα δείχνουν ότι η έμφαση δίδεται κυρίως σε στοχευμένα προσόντα και δεξιότητες, όπως η σχετική εμπειρία και προϋπηρεσία, οι κατάλληλες τεχνικές δεξιότητες, αλλά και η σχετική εκπαίδευση και κατάρτιση σε μικρότερο βαθμό. Ως προς την κατάταξη του συνόλου των επιλογών, ως πρώτο κριτήριο (με ποσοστό 44,00%) για την επιλογή του νέου προσωπικού προτιμάται η Επαγγελματική εμπειρία - Προϋπηρεσία στο αντικείμενο, ακολουθούν οι Τεχνικές Δεξιότητες με 26,40% και το Δίπλωμα/ Πτυχίο ειδικότητας με 14,20%. Η ικανότητα σε θέματα οικονομικής- διοικητικής διαχείρισης αφορά στο 6,80% , ο Χειρισμός Η/Υ στο 4,80% και τέλος οι Ξένες γλώσσες στο 3,80%. Σημειώνεται ότι σε επίπεδο συνολικής κατάταξης, οι γενικές δεξιότητες (Ξένες γλώσσες, Χειρισμός Η/Υ και άλλες οργανωτικές δεξιότητες) τείνουν να συγκεντρώνονται σε χαμηλότερες θέσεις της κατάταξης των επιθυμητών προσόντων.

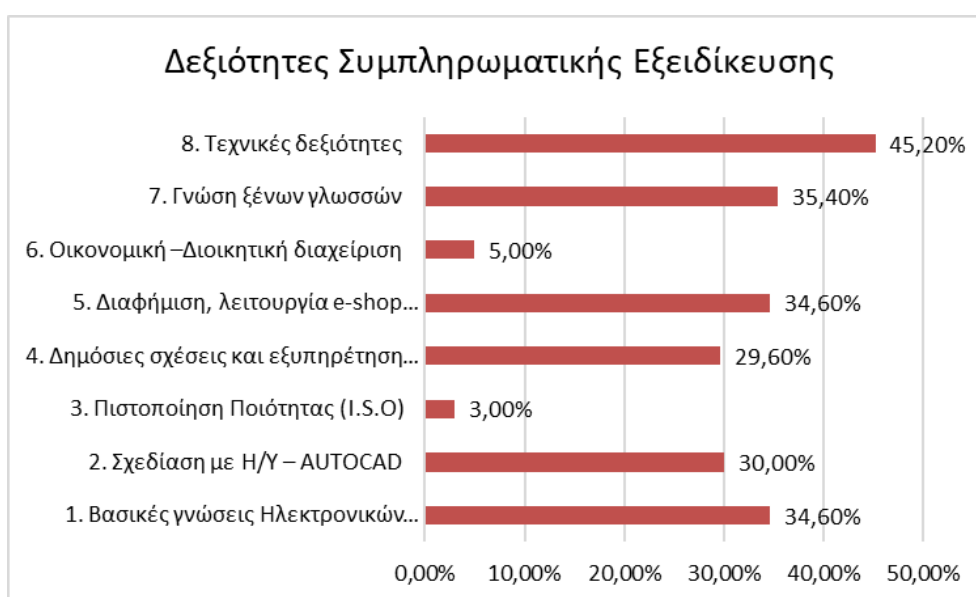
Διάγραμμα 8 Κατάταξη Προσόντων Νέων Απασχολούμενων

Επιπλέον σε ότι αφορά τα τυπικά εκπαιδευτικά προσόντα που απαιτούνται για τις απασχολούμενες ειδικότητες, το σύνηθες επίπεδο τυπικών προσόντων και δεξιοτήτων (25,20%) αφορά στους αποφοίτους από σχολές ή ινστιτούτα μεταλυκειακής εκπαίδευσης ή κατάρτισης, ακολουθούν οι απόφοιτοι Τεχνικού λυκείου και Γενικού λυκείου με ποσοστά 24,80% και 20,40% αντίστοιχα, ενώ οι απόφοιτοι ΤΕΙ/ΑΕΙ και Μεταπτυχιακού/ Διδακτορικού συγκεντρώνουν μάλλον χαμηλά ποσοστά με 8,40% και 1,20% αντίστοιχα.

Διάγραμμα 9 Απαραίτητο Επίπεδο Τυπικής Εκπαίδευσης

Σε ότι αφορά τις ανάγκες συμπληρωματικής εξειδίκευσης του υπάρχοντος προσωπικού των επιχειρήσεων του τομέα της χειροτεχνίας, η μεγαλύτερη ανάγκη για εξειδίκευση του προσωπικού αφορά στις Τεχνικές δεξιότητες (45,20%), στη γνώση ξένων γλωσσών (35,40%), στις Βασικές γνώσεις Ηλεκτρονικών Υπολογιστών (34,60%) & στη Διαφήμιση, λειτουργία e-shop επιχειρήσεων, Marketing (34,60%). Με μικρότερα ποσοστά ακολουθούν η Σχεδίαση με Η/Υ – AUTOCAD (30,00%) και οι Δημόσιες σχέσεις και εξυπηρέτηση πελατών με 29,60%. Και στην περίπτωση αυτή, η ενίσχυση των ειδικών γνώσεων συγκέντρωσε σημαντικό αριθμό απαντήσεων, αν και δεν πρέπει να υποτιμάται το ζητούμενο της ποιοτικής αναβάθμισης του υπάρχοντος προσωπικού με την ενίσχυση ψηφιακών δεξιοτήτων.

Διάγραμμα 10 Δεξιότητες Συμπληρωματικής Εξειδίκευσης Υπάρχοντος Προσωπικού

Το επόμενο σκέλος του ερωτηματολογίου στόχευσε στη συγκέντρωση των δεδομένων αναφορικά με την οικονομική κατάσταση των επιχειρήσεων, σύμφωνα με βασικά οικονομικά μεγέθη, όπως ο κύκλος εργασιών και τα κέρδη.

Τα αποτελέσματα αναφορικά με τον **κύκλο εργασιών των επιχειρήσεων του δείγματος κατά το 2021, δείχνουν ότι** το 32,40% των επιχειρήσεων σημείωσε κύκλο εργασιών μεταξύ 10.001-20.000 €, το 25,40% λιγότερο από 10.000 €, το 17,80% μεταξύ 20.001-30.000 €, ενώ το μικρό σχετικά τμήμα (8,40%) είχε τζίρο πάνω από 100.000 €. Παράλληλα, σε σχέση με το προηγούμενο έτος, ο κύκλος εργασιών του 40,00% των επιχειρήσεων παρέμεινε σταθερός, του 31,40% μειώθηκε και του 28,60% παρουσίασε αύξηση.

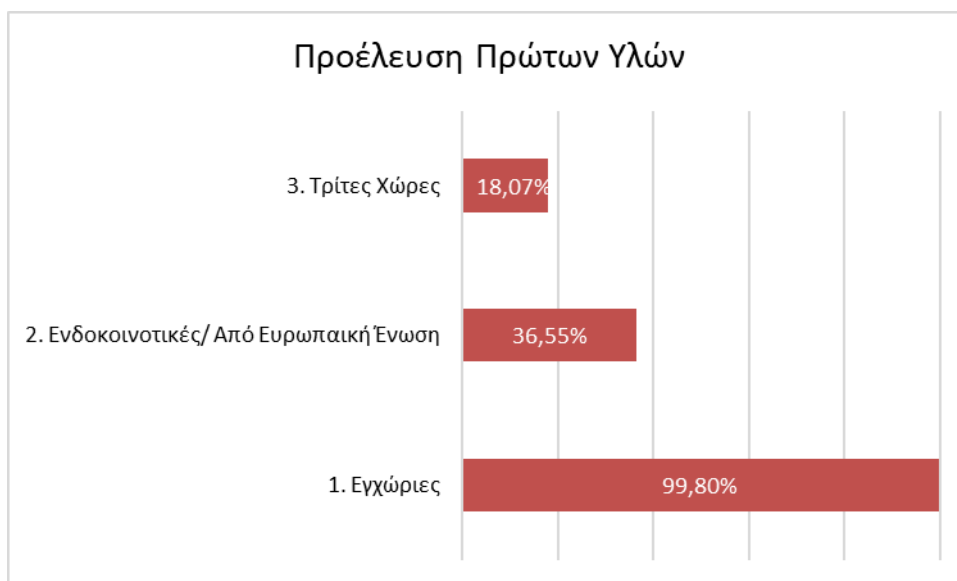
Διάγραμμα 11 Κύκλος Εργασιών και Σύγκριση με Προηγούμενο Έτος

Τα καθαρά κέρδη των επιχειρήσεων σε **σχέση με το προηγούμενο έτος** παρέμειναν σταθερά για το 40,60% των επιχειρήσεων, μειώθηκαν για το 35,60% των επιχειρήσεων, ενώ μόλις το 23,80% παρουσίασε αύξηση.

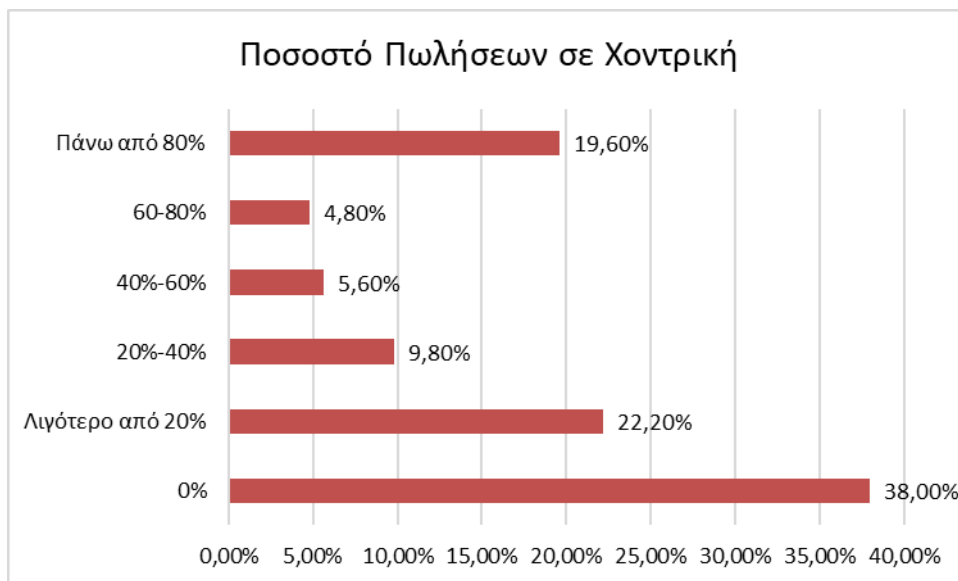
Διάγραμμα 12 Σύγκριση Κερδών 2021 με προηγούμενο έτος

Σε ότι αφορά την προέλευση των πρώτων υλών παραγωγής, το 99,80% των απαντήσεων ανέφερε ότι η προέλευση των πρώτων υλών αφορά σε εγχώριες πρώτες ύλες, συμπληρούμενο από το 36,55% που προσέθεσε τις Ενδοκοινοτικές / προερχόμενες από την Ευρωπαϊκή Ένωση και το 18,07% που έκανε επιπλέον αναφορά στην προμήθεια πρώτων υλών από Τρίτες Χώρες.

Διάγραμμα 13 Προέλευση Πρώτων Υλών

Σε ότι αφορά τη διάθεση προϊόντων σε χονδρική πώληση και το ποσοστό αυτής, 38% των επιχειρήσεων δήλωσαν ότι δε δραστηριοποιούνται ως πωλητές χονδρικής, ενώ το 22,20% των επιχειρήσεων διαθέτουν τα προϊόντα τους σε χονδρική με ποσοστό λιγότερο από 20%. Σημαντικά μικρότερα ποσοστά καταγράφονται στις λοιπές κατηγορίες (άνω του 20% των πωλήσεων σε χονδρική) με την εξαίρεση του ποσοστού άνω του 80%, το οποίο συγκέντρωσε το 19,60% των απαντήσεων, με τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους κλάδους της Ξυλοτεχνίας – Ξυλογλυπτικής, στο Ψευδοκόσμημα και στην Αργυροχρυσοχοΐα –Χρυσοχοΐα, να αποτελούν τον κύριο σχετικό πληθυσμό.

Διάγραμμα 14 Ποσοστό Πωλήσεων σε Χοντρική Πώληση

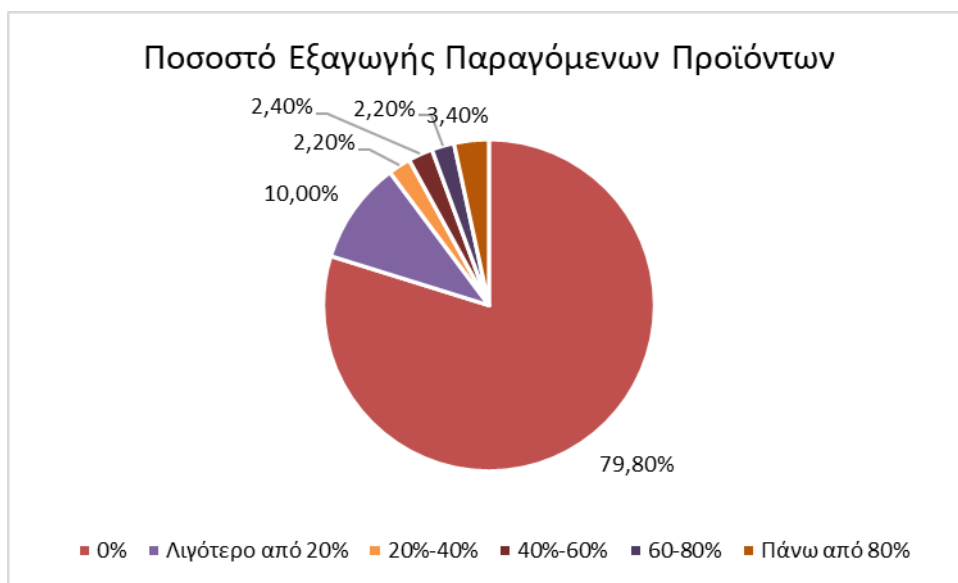
Σε ότι αφορά το **ποσοστό της παραγωγικής διαδικασίας που υλοποιείται εντός της μονάδας**, στο μεγαλύτερο ποσοστό των επιχειρήσεων (80,20%) πάνω από 80% της παραγωγικής διαδικασίας υλοποιείται εντός της μονάδας, το 8,60% των επιχειρήσεων υλοποιεί το 60-80% της παραγωγικής διαδικασίας εντός της μονάδας, ενώ το 5,00% των επιχειρήσεων το 20-40%. Η εικόνα που δίδεται από την παραπάνω καταγραφή είναι ότι οι επιχειρήσεις λειτουργούν σε μεγάλο βαθμό εσωτερικά και με σχετική αυτάρκεια, αλλά και εντός του πλαισίου περιορισμών που επιβάλλουν οι εκάστοτε λειτουργικές τους συνθήκες.

Διάγραμμα 15 Ποσοστό Παραγωγικής Διαδικασίας εντός Επιχειρησιακής Μονάδας

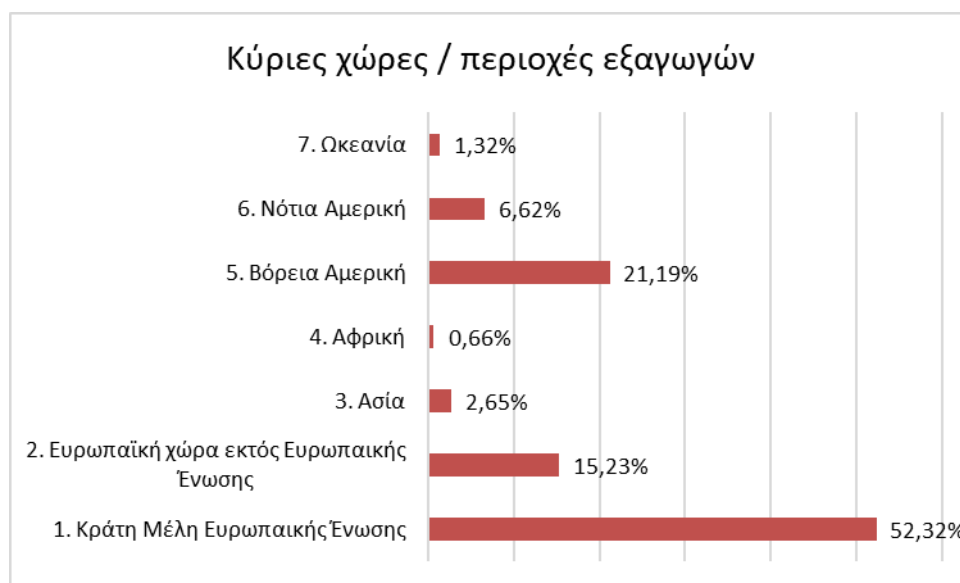
Ως προς την επακόλουθη τυχόν εξαγωγική δραστηριότητα των επιχειρήσεων υπό τη μορφή ποσοστού της συνολικής παραγωγής, καταγράφεται ότι οι περισσότερες επιχειρήσεις (79,80%) δεν εξάγουν τα προϊόντα τους, ενώ και το 10,00% των επιχειρήσεων εξάγει λιγότερο από 20% των προϊόντων. Επιπλέον, μόνο το 3,40% των επιχειρήσεων εξάγει πάνω από το 80% των προϊόντων τους. Αναφορικά με τους ειδικότερους κλάδους και τις εξαγωγές σε ποσοστό

άνω του 20%, σημειώνεται η συνολική βαρύτητα του κλάδου της Αργυροχρυσοχοΐας – Χρυσοχοΐας.

Διάγραμμα 16 Ποσοστό Εξαγωγής Παραγόμενων Προϊόντων

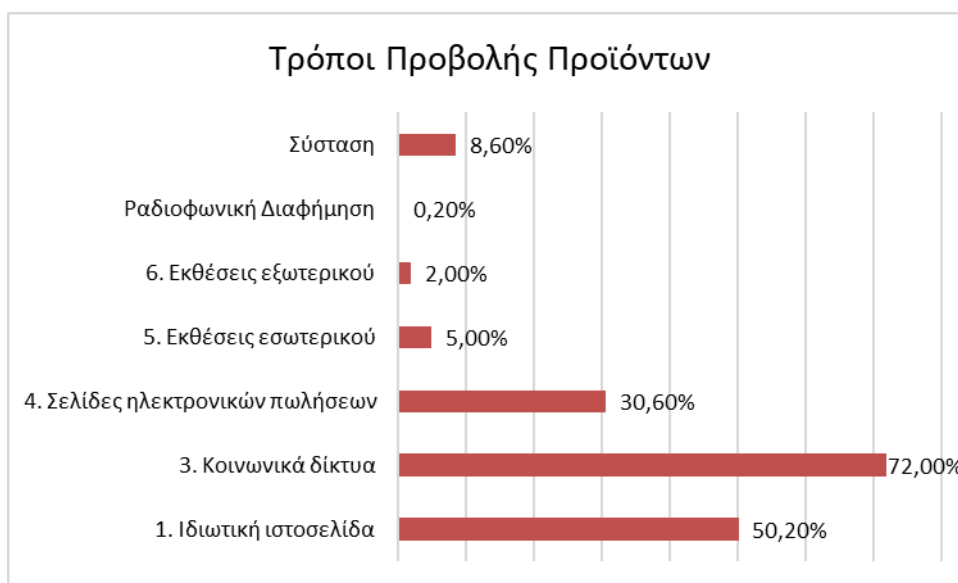
Σε ότι αφορά τις κύριες χώρες εξαγωγής, με δυνατότητα πολλαπλής επιλογής, οι κύριες χώρες εξαγωγής για το 52,32% των επιχειρήσεων αφορούν στα Κράτη Μέλη Ευρωπαϊκής Ένωσης, το 21,19% στη Βόρεια Αμερική, ενώ το 15,23% αφορά στις Ευρωπαϊκές χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Διάγραμμα 17 Κύριες Χώρες / Περιοχές Εξαγωγών

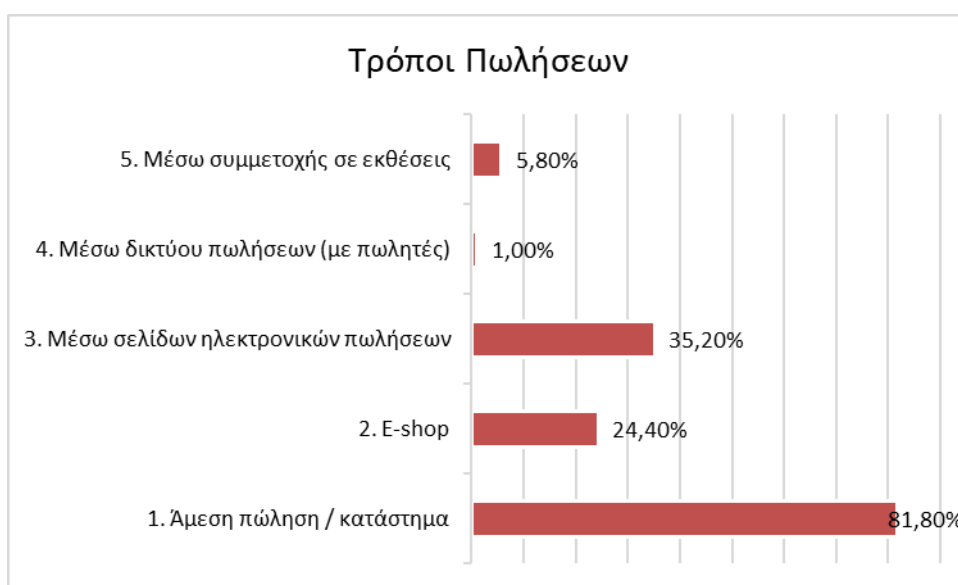
Αναφερόμενοι στους τρόπους προβολής των παραγόμενων χειροτεχνικών προϊόντων και έχοντας δυνατότητα παροχής πολλαπλών απαντήσεων, το 72,00% των απαντήσεων που δόθηκαν περιελάμβανε τα κοινωνικά δίκτυα ως τον τρόπο προβολής των προϊόντων, ακολουθούμενο από το 50,20% που δήλωσε τις ιδιωτικές ιστοσελίδες, και το 30,60% τις σελίδες ηλεκτρονικών πωλήσεων. Άλλες μορφές προβολής συγκέντρωσαν σαφώς μικρότερες

προτιμήσεις, αν και σημειώνεται η εκτός δοθέντος καταλόγου περίπτωση της προσωπικής σύστασης, που εμφανίστηκε στο 8,60% των απαντήσεων.

Διάγραμμα 18 Τρόποι Προβολής Προϊόντων

Σε συνέχεια της διαδικασίας προβολής, οι συμμετέχοντες ερωτήθηκαν για τους προτιμώμενους τρόπους πωλήσεων, μέσα από λίστα επιλογών με δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων. Μέσα από αυτές αναδείχτηκε η σταθερή προτίμηση στις άμεσες διαδικασίες πωλήσεων μέσω φυσικών καταστημάτων με το 81,80% των απαντήσεων. Αρκετά χαμηλότερα υπήρξαν τα ποσοστά σε ότι αφορά την πώληση μέσω E-shop και μέσω σελίδων ηλεκτρονικών πωλήσεων με το 24,40% και το 35,20% των απαντήσεων αντίστοιχα. Σημειώνεται ότι η κυριότερη ψηφιακή παρουσία, καταγράφεται στις επιχειρήσεις που ασχολούνται με τους κλάδους της Ξυλοτεχνίας – Ξυλογλυπτικής, το Ψευδοκόσμημα και την Αργυροχρυσοχοΐα –Χρυσοχοΐα.

Διάγραμμα 19 Τρόποι Πωλήσεων

Το επόμενο σκέλος τους ερωτηματολογίου εστίασε στα προβλήματα γενικής και ειδικής φύσης που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις των χειροτεχνικών κλάδων, αλλά και τις δυνατότητες και προτάσεις παρεμβάσεων για την αντιμετώπισή τους.

Εκκινώντας από τα βασικά προβλήματα των επιχειρήσεων, ως το βασικότερο πρόβλημα των επιχειρήσεων καταγράφεται η Έλλειψη Ρευστότητας με ποσοστό 77,40% των απαντήσεων, ακολουθούν με 54,40% το Κόστος, η Διαθεσιμότητα και η Αξιοπιστία πρώτων υλών, με 51,80% η Πρόσβαση στη Χρηματοδότηση, με 48,60% ο Αυξημένος Ανταγωνισμός και με 45,20% η Μη επαρκής Στελέχωση Ανθρώπινου Δυναμικού. Επιπλέον, σημαντικό ποσοστό των απαντήσεων συγκέντρωσαν η Ελλιπής Προβολή της Επιχείρησης (43,40%) και η Μικρή Αγορά / Περιορισμένες Ευκαιρίες σε αυτή (37,20%).

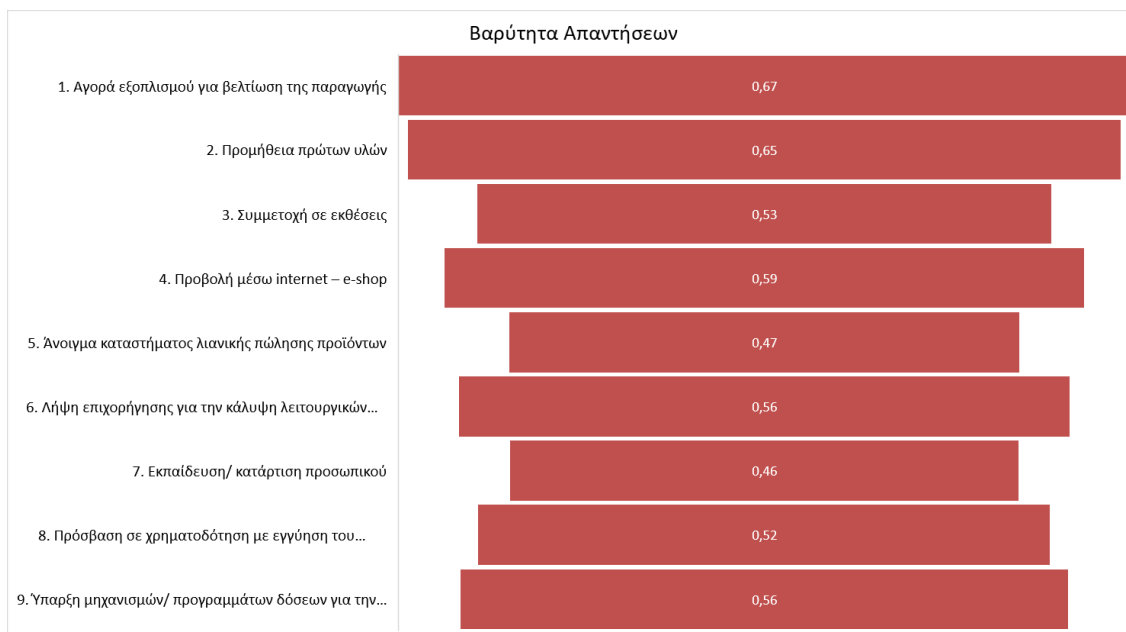

Διάγραμμα 20 Βασικά Προβλήματα Επιχειρήσεων

Επιπλέον των παραπάνω, αναφέρθηκαν από επαρκή αριθμό συμμετεχόντων ως προβλήματα, τα θέματα που σχετίζονται με τη γραφειοκρατία του δημοσίου τομέα, την έλλειψη της σχετικής εκπαίδευσης των νέων, το έλλειμα κινήτρων για την ενασχόληση με τη χειροτεχνία, το ελλιπές νομοθετικό πλαίσιο και η έλλειψη προβολής του τομέα στο εξωτερικό.

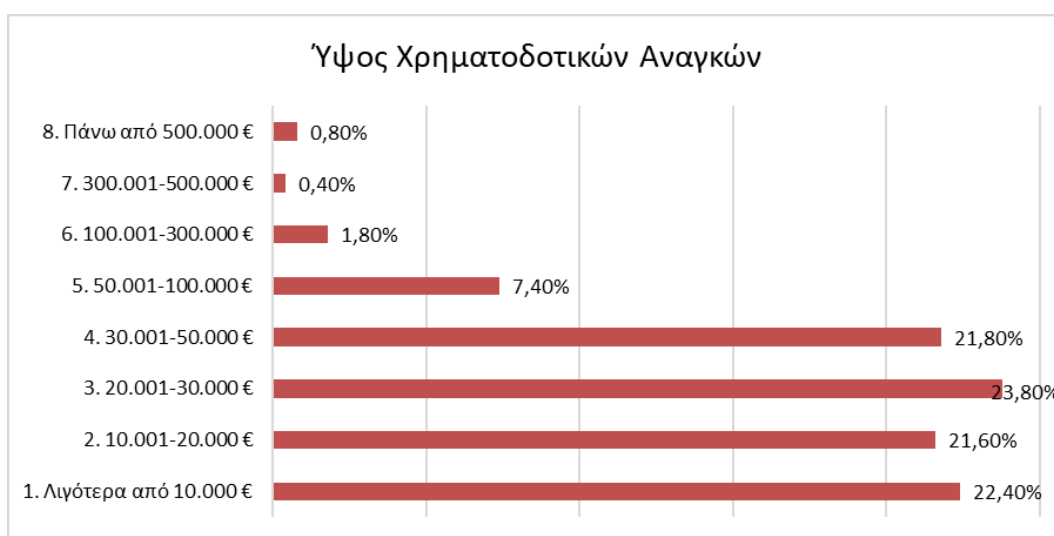
Σε συνέχεια της καταγραφής των εκτιμώμενων ως κυρίων προβλημάτων, ζητήθηκε η γνώμη των συμμετεχόντων ως προς τη σημαντικότητα μιας σειράς ενεργειών για την αντιμετώπιση

τους. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα, η πιο σημαντική ενέργεια για την επίλυση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι υπό εξέταση επιχειρήσεις αφορά στην αγορά εξοπλισμού για βελτίωση της παραγωγής με δείκτη βαρύτητας 0,67, ακολουθούμενη από την προμήθεια πρώτων υλών με δείκτη βαρύτητας 0,65 και ακολουθούν η προβολή μέσω internet – e-shop με δείκτη βαρύτητας 0,59 και η λήψη επιχορήγησης για την κάλυψη λειτουργικών δαπανών, καθώς και η ύπαρξη μηχανισμών/ προγραμμάτων δόσεων για την τακτοποίηση των χρεών προς το δημόσιο, με τον ίδιο δείκτη βαρύτητας (0,56).

Διάγραμμα 21 Βαρύτητα Ενεργειών Αντιμετώπισης Προβλημάτων

Εξειδικεύοντας την περί των χρηματοδοτικών θεμάτων διερεύνηση, οι επιχειρήσεις κλήθηκαν να προσδιορίσουν το ύψος τυχόν χρηματοδοτικών αναγκών. Για το 23,80% των επιχειρήσεων, το ύψος του απαιτούμενου κεφαλαίου που απαιτείται για να καλύψουν τις χρηματοδοτικές τους ανάγκες κυμαίνεται μεταξύ των 20.001-30.000 €, για το 22,40% των επιχειρήσεων απαιτούνται λιγότερα από 10.000 €, ενώ για το 21,80% και το 21,60% , 30.001-50.000 € και 10.001-20.000 € αντίστοιχα.

Διάγραμμα 22 Ύψος Χρηματοδοτικών Αναγκών

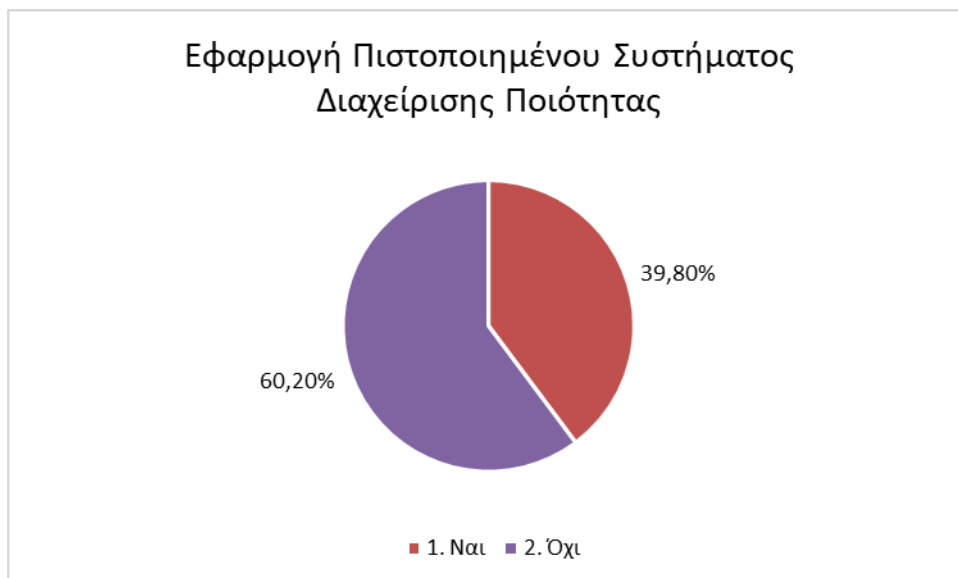
Παράλληλα, ως προς τη μορφή των κατάλληλων μορφών χρηματοδότησης, το 75,00% των απαντήσεων κατατάσσει τις Επιχορηγήσεις ως την πιο σημαντική μορφή χρηματοδότησης, το 60,80% τις Φοροαπαλλαγές και ακολουθούν οι Μικροπιστώσεις (Λιγότερο από 25.000 €) με 28,40% και η Επιστρεπτέα προκαταβολή με 22,20%.

Διάγραμμα 23 Καταλληλότητα Χρηματοδοτικών Εργαλείων

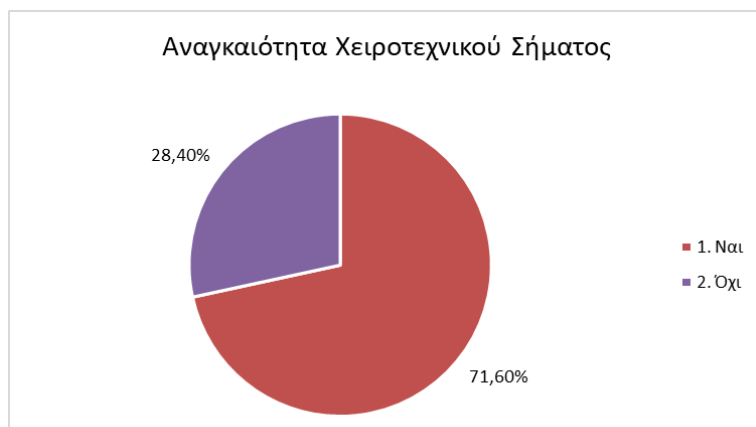
Η διάσταση των ζητημάτων πιστοποίησης εξετάστηκε τόσο ως προς τα συστήματα διαχείρισης ποιότητας, όσο και ως προς τις απόψεις περί της βαρύτητας ενός χειροτεχνικού σήματος.

Ως προς τα **πιστοποιημένα σύστημα διαχείρισης ποιότητας στις επιχειρήσεις**, το 60,20% των επιχειρήσεων (301 επιχειρήσεις) δεν εφαρμόζει κάποιο πιστοποιημένο σύστημα διαχείρισης ποιότητας σε σχέση με το 39,80% των επιχειρήσεων (199 επιχειρήσεις) το οποίο εφαρμόζει σύστημα διαχείρισης ποιότητας. Ανάμεσα σε αυτές που δεν εφαρμόζουν κάποιο πιστοποιημένο σύστημα, το 32,42% των απαντήσεων θεωρεί σημαντική την εφαρμογή συστημάτων διαχείρισης ποιότητας σε όλες τις λειτουργίες της επιχείρησης, το 29,12% στις μεθόδους κατασκευής, το 19,23% στις πρώτες ύλες –υλικά και το 16,76% στα τελικά παραγόμενα προϊόντα προς πώληση στο εσωτερικό. Τα παραπάνω στοιχεία δείχνουν μια προτίμηση προς τις πιστοποιήσεις που αφορούν τη γενική λειτουργία παρά τη στόχευση στα ίδια τα προϊόντα ή τις πρώτες ύλες.

Διάγραμμα 24 Εφαρμογή Πιστοποιημένου Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας

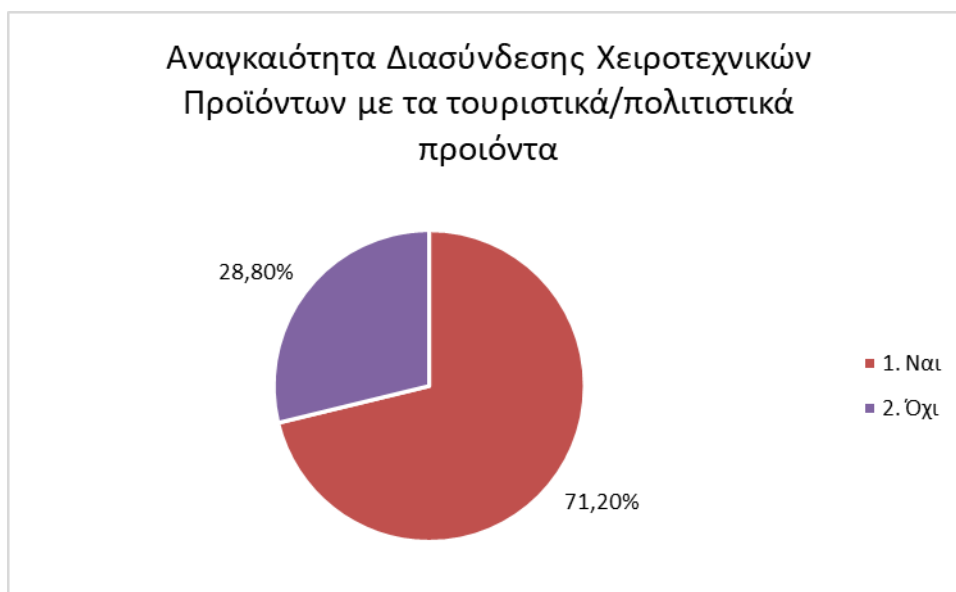
Στην περίπτωση του χειροτεχνικού σήματος, η θέση που εκφράστηκε κατά μεγάλη πλειοψηφία είναι υπέρ της αναγκαιότητας ύπαρξης χειροτεχνικού σήματος στην επιχείρηση, με το 71,60% των επιχειρήσεων να θεωρεί αναγκαία την ύπαρξη χειροτεχνικού σήματος, ενώ αρνητικά εκφράστηκε το 28,40% των επιχειρήσεων. Σημειώνεται ότι ως προς

Διάγραμμα 25 Αναγκαιότητα Χειροτεχνικού Σήματος

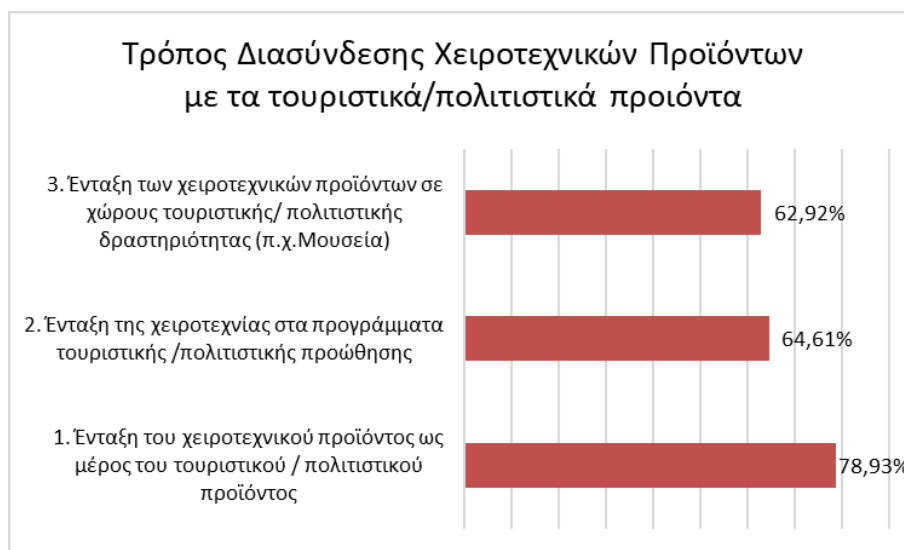
την κλαδική διάσταση του ερωτήματος, τα χαμηλότερα ποσοστά αποδοχής της συγκεκριμένης αναγκαιότητας παρουσιάστηκαν μεταξύ των επιχειρήσεων των κλάδων Μεταλλοτεχνίας, Τεχνητών ανθών πλην πλαστικών, Ανθοδετικής αποξηραμένων ανθέων-Κατασκευών από χάνδρες και Ψηφιδωτών.

Ανάλογα ποσοστά θετικής αποδοχής παρουσιάστηκαν ως προς την ανάγκη διασύνδεσης των χειροτεχνικών προϊόντων με τα τουριστικά / πολιτιστικά προϊόντα, οπότε και οι περισσότερες επιχειρήσεις (71,20%) θεωρούν αναγκαία την διασύνδεση των χειροτεχνικών προϊόντων με τα τουριστικά/πολιτιστικά προϊόντα.

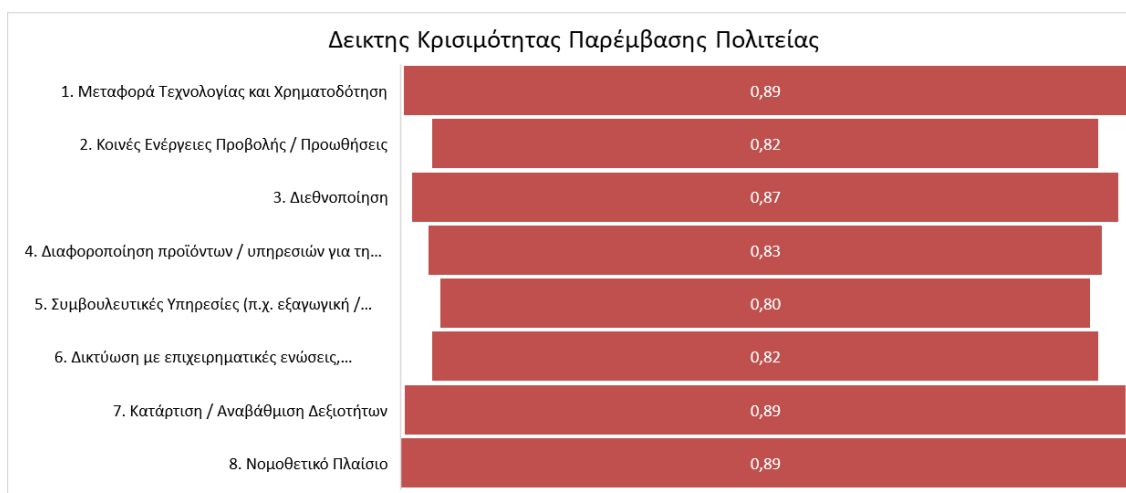
Διάγραμμα 26 Αναγκαιότητα Σύνδεσης με Τουριστικά / Πολιτιστικά Προϊόντα

Ός προς τον τρόπο που μπορεί να συμβεί αυτό, το 78,93% των απαντήσεων αναφέρεται στην Ένταξη του χειροτεχνικού προϊόντος ως μέρος του τουριστικού / πολιτιστικού προϊόντος, το 64,61% στην Ένταξη της χειροτεχνίας στα προγράμματα τουριστικής / πολιτιστικής προώθησης και το 62,92% στην Ένταξη των χειροτεχνικών προϊόντων σε χώρους τουριστικής / πολιτιστικής δραστηριότητας (π.χ. Μουσεία).

Διάγραμμα 27 Τρόπος Διασύνδεσης με Τουριστικά / Πολιτιστικά Προϊόντα

Το τελικό ερώτημα που απαντήθηκε στο πλαίσιο της έρευνας ήταν η αξιολόγηση προσδιορισμένων πεδίων παρέμβασης από την πολιτεία κατά την κρισιμότητά τους. Το αποτέλεσμα της βαθμολόγησης αυτής εκφράζεται με τη μορφή ενός δείκτη κρισιμότητας, όπως φαίνεται παρακάτω. Ειδικότερα, η Μεταφορά Τεχνολογίας και η Χρηματοδότηση, η Κατάρτιση / Αναβάθμιση Δεξιοτήτων και το Νομοθετικό Πλαίσιο θεωρούνται τα πιο σημαντικά πεδία παρέμβασης από την πολιτεία με δείκτη κρισιμότητας 0,89. Ακολουθούν η Διεθνοποίηση με δείκτη κρισιμότητας 0,87, η Διαφοροποίηση προϊόντων / υπηρεσιών για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας με δείκτη κρισιμότητας 0,83, οι Κοινές Ενέργειες Προβολής / Προωθήσεις και η Δικτύωση με επιχειρηματικές ενώσεις, επιχειρήσεις, πανεπιστήμια σε Ελλάδα και εξωτερικό με δείκτη κρισιμότητας 0,82 και τέλος οι Συμβουλευτικές Υπηρεσίες (π.χ. εξαγωγική / εισαγωγική δραστηριότητα) με δείκτη κρισιμότητας 0,80. Είναι σαφές από τα παραπάνω ότι κανένα εκ των πεδίων που τέθηκαν στις επιχειρήσεις δεν είναι αδιάφορο, αν και διακρίνεται για ακόμα μία φορά η προτεραιοποίηση στοιχείων όπως οι δεξιότητες, το νομοθετικό πλαίσιο λειτουργίας και φυσικά η μεταφορά τεχνολογίας και η χρηματοδότηση.

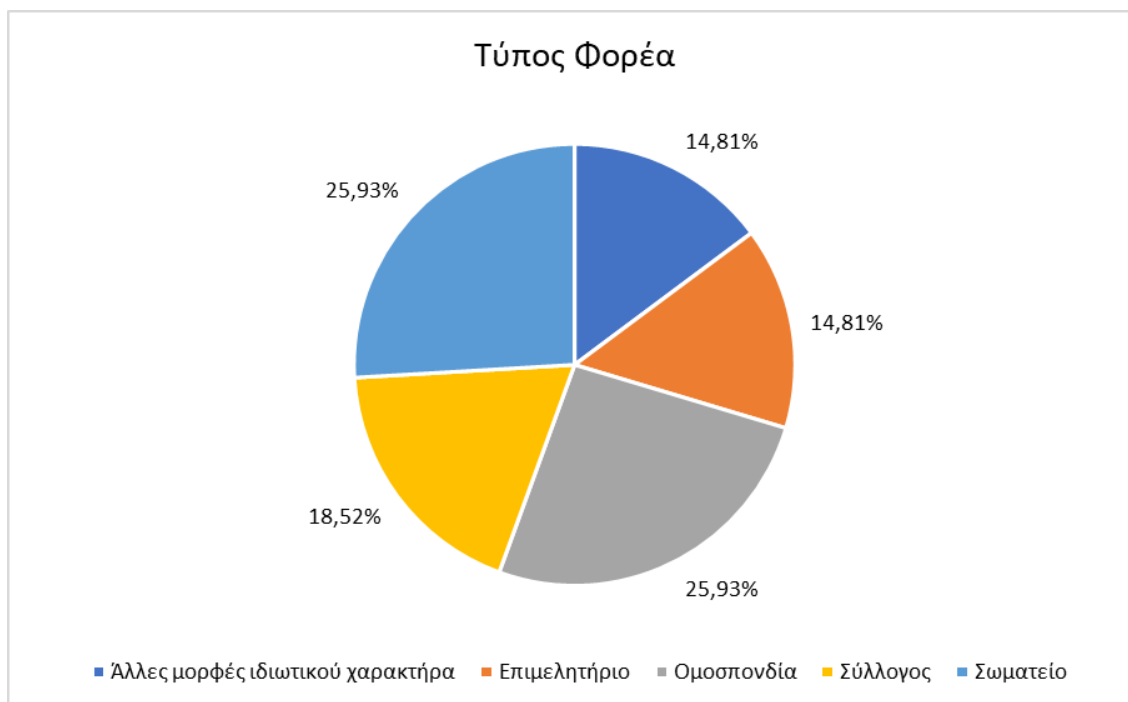
Διάγραμμα 28 Πεδία Παρέμβασης Πολιτείας

Δημογραφικά Δεδομένα Δείγματος

Κλείνοντας την παρουσίαση και καταγράφοντας τα δημογραφικά δεδομένα των συμμετεχόντων στην έρευνα, αυτά διαμορφώθηκαν ως εξής:

Αναφορικά με το φύλο του ιδιοκτήτη/διαχειριστή των 500 επιχειρήσεων που εξετάστηκαν, το 60,60% (303 επιχειρήσεις) είναι άνδρες και το 39,40% (197 επιχειρήσεις) είναι γυναίκες. Το 33,20% των ιδιοκτητών/ διαχειριστών αφορά στην ηλικιακή ομάδα των 35-44, το 31,40% στις ηλικίες μεταξύ 45-54, το 18,00% μεταξύ 55-64 και το 13,40% στους ιδιοκτήτες με ηλικία μεταξύ των 25-34 ετών, ενώ σε ότι αφορά το επίπεδο εκπαίδευσης του ιδιοκτήτη /διαχειριστή των υπό εξέταση επιχειρήσεων το 33,60% των ιδιοκτητών είναι απόφοιτοι Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Γυμνάσιο-Λύκειο), το 32,40% είναι απόφοιτοι Τεχνικής / Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (Ιδιωτικές ή δημόσιες τεχνικές σχολές), το 31,60% είναι απόφοιτοι Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Πανεπιστήμιο) και μόνο το 2,40% είναι απόφοιτοι Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης (έως Δημοτικό).

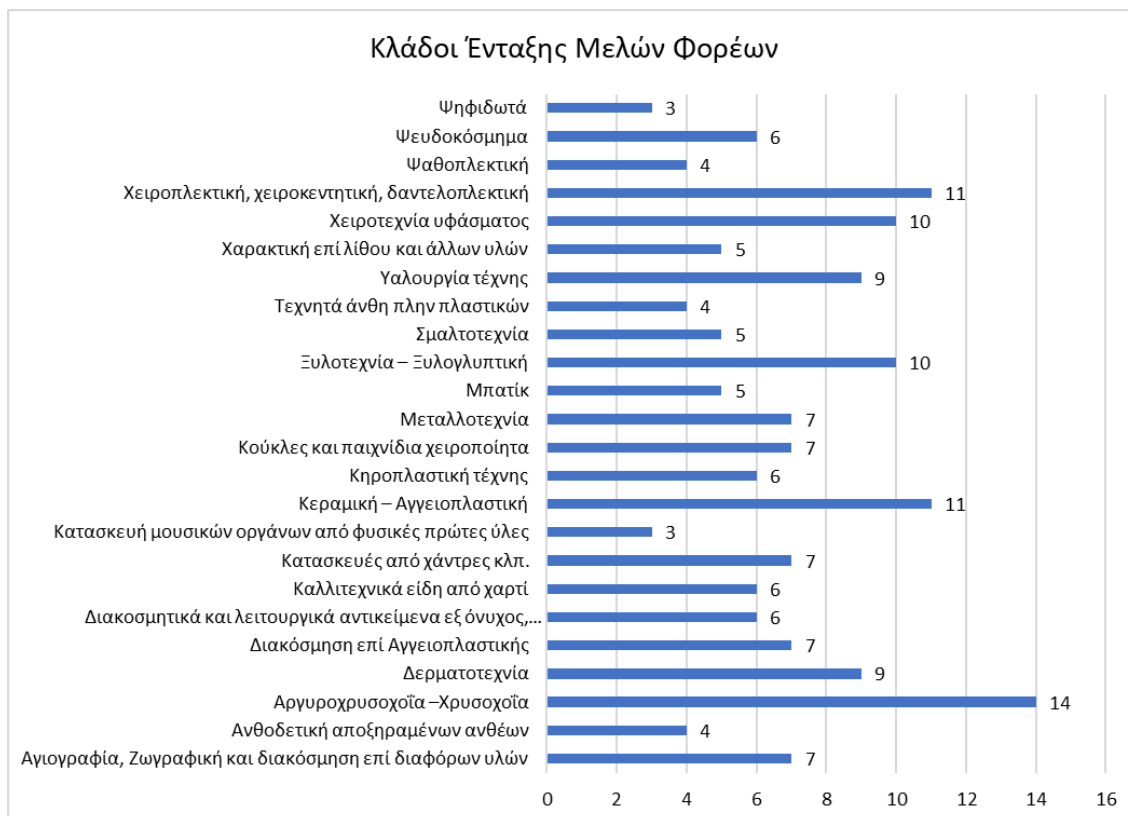
Έκθεση ανάλυσης των αποτελεσμάτων Πρωτογενούς Έρευνας Β – Έρευνα Συλλογικών Φορέων

Διάγραμμα 29 Τύπος Φορέα

Σε ότι αφορά τους τύπους των φορέων που καταγράφηκαν και συμμετείχαν στην πρωτογενή έρευνα, οι δύο συνηθέστερες μορφές ήταν οι Ομοσπονδίες (κλαδικές και περιφερειακές) και τα Σωματεία διαφόρων κλάδων με ποσοστό 25,93%, ακολουθούμενα από τους Συλλόγους επιχειρήσεων σε ποσοστό 18,52%, τα Επιμελητήρια (κυρίως περιφερειακά) και λοιπές μορφές ιδιωτικού χαρακτήρα με συλλογικά χαρακτηριστικά σε ποσοστό 14,81%.

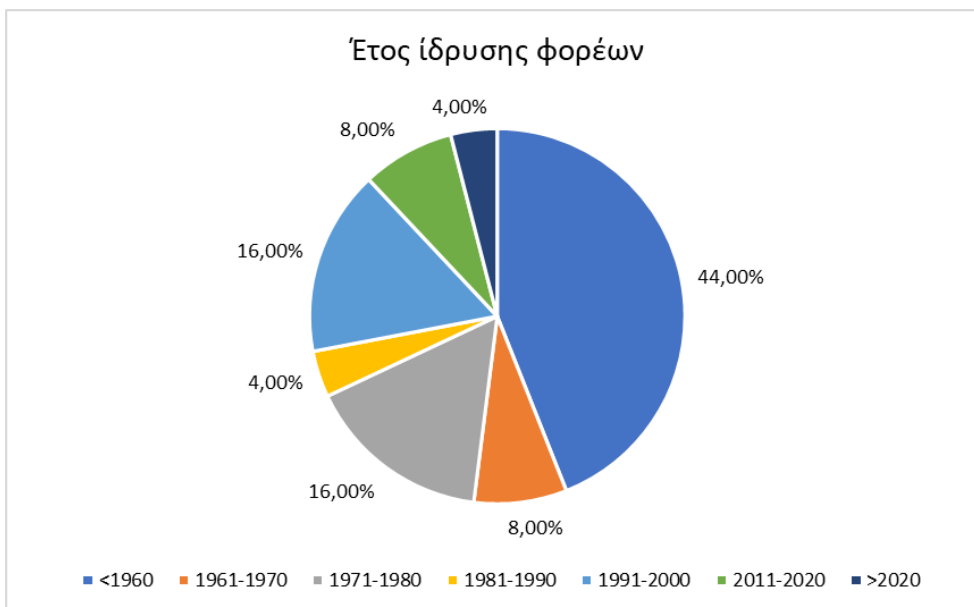
Οι χειροτεχνικοί κλάδοι αναφοράς των συμμετεχόντων φορέων παρουσιάζουν σημαντική ποικιλία και καλύπτουν το σύνολο των εξεταζόμενων στην έρευνα κλάδων. Πέραν του στοιχείου αυτού, ορισμένοι κλάδοι εμφανίζονται να εκπροσωπούνται σε περισσότερους συλλογικούς φορείς συγκριτικά με άλλους, όπως φαίνεται στο ακόλουθο διάγραμμα.

Διάγραμμα 30 Κλάδοι Ένταξης Μελών Φορέων

Όπως διακρίνεται σε αυτό, ο κλάδος της Αργυροχρυσοχοΐας – Χρυσοχοΐας παρουσιάζει τη μεγαλύτερη συμμετοχή σε διάφορους φορείς, ακολουθούμενος από τους σχετικούς με το ύφασμα κλάδους και τις ειδικότερες χειροτεχνικές μορφές τους, όπως η χειροπλεκτική - χειροκεντητική και η χειροτεχνία υφάσματος (περιλαμβάνοντας την ραπτική), τους κλάδους κεραμικής (κυρίως η κεραμική και ακολούθως η διακόσμηση αγγειοπλαστικής), τη ξυλοτεχνία, την υαλουργία τέχνης και τη δερματοτεχνία. Μικρότερες συμμετοχές κατέγραψαν κλάδοι με ειδικότερο πεδίο δραστηριοποίησης, όπως τα ψηφιδωτα, η ανθοπλεκτική, τα τεχνητά και φυσικά άνθη και η κατασκευή μουσικών οργάνων.

Τα έτη ίδρυσης των φορέων που συμμετείχαν στην έρευνα παρουσίασαν, σύμφωνα με τις δοθείσες απαντήσεις, σημαντική χρονική απόκλιση με σημαντικό αριθμό φορέων πάντως να καταγράφει ως έτος ίδρυσης παρελθούσες δεκαετίες. Ειδικότερα, το 44% των φορέων, ιδιαίτερα μεταξύ των θεσμικών φορέων όπως τα επιμελητήρια και οι ομοσπονδίες, φέρονται να έχουν ιδρυθεί πριν το 1960. 16% των φορέων ιδρύθηκε μεταξύ 1971-1980, ενώ ίδιο ποσοστό καταγράφηκε και στην περίπτωση ίδρυσης την περίοδο 1991-2000. Χαμηλότερα ποσοστά κατέγραψαν οι περίοδοι 2011-2020 και 1961-1970 (11%), ενώ τα μικρότερα ποσοστά κατέγραψαν οι περίοδοι 1981-1990 και μετά το 2020 με 8%.

Διάγραμμα 31 Έτος Ίδρυσης Φορέων

Περνώντας στην περιφερειακή διάσταση που καλύπτουν οι συμμετέχοντες φορείς, καταγράφεται ότι οι περιφέρειες που καλύπτονται από το μεγαλύτερο αριθμό στην παρούσα έρευνα είναι το σύνολο της χώρας και η Αττική, με σημαντική παρουσία της Κρήτης και της Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, καθώς και της Θεσσαλίας. Μικρότερη εκπροσώπηση καταγράφηκε για την Πελοπόννησο, τα Νησιά Ιονίου, την Ήπειρο, τη Δυτική Ελλάδα και το Βόρειο Αιγαίο, ενώ δεν καταγράφηκε συμμετοχή στην έρευνα φορέα με ειδική κάλυψη μόνο για τις περιφέρειες Στερεάς Ελλάδας, Νοτίου Αιγαίου, Κεντρικής Μακεδονίας και Δυτικής Μακεδονίας.

Διάγραμμα 32 Περιφερειακή Κάλυψη Φορέων

Τέλος, σε ότι αφορά τις κυρίαρχες νομικές μορφές των μελών των συμμετεχόντων φορέων, η κατάταξη τους σύμφωνα με το σύνολο των απαντήσεων αναδεικνύει την αδιαμφισβήτητη

κυριαρχία των ατομικών επιχειρήσεων, στις πρώτες θέσεις της κατάταξης των μελών τους. Εστιάζοντας στις 4 πρώτες θέσεις κατάταξης, διαπιστώνεται ότι άλλες σημαντικές μορφές επιχειρήσεων είναι οι Ομόρρυθμες Εταιρείες και οι Ετερόρρυθμες Εταιρείες, με τις Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης και τις Ιδιωτικές Κεφαλαιουχικές Εταιρείες (Ι.Κ.Ε.) να συμπληρώνουν τις κύριες επιλογές. Σημειώνεται πάντως ότι οι Ανώνυμες Εταιρείες εμφανίζονται σταθερά στις πρώτες θέσεις, αν και σε μικρότερα ποσοστά.

	1	2	3	4
Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Ε.)	19%	11%	11%	11%
Ατομική Επιχείρηση	81%	11%	4%	0%
Αφανής - συμμετοχική εταιρεία	0%	11%	22%	7%
Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.)	0%	0%	4%	30%
Εταιρικές Επιχειρήσεις	0%	4%	4%	7%
Ετερόρρυθμη Εταιρεία (Ε.Ε.)	0%	7%	37%	7%
Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία (Ι.Κ.Ε.)	0%	4%	4%	33%
Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση (Κοιν.Σ.Επ.)	0%	0%	7%	0%
Μικτές επιχειρήσεις	0%	7%	0%	0%
Ομόρρυθμη Εταιρεία (Ο.Ε.)	0%	44%	7%	4%

Πίνακας 4 Κατάταξη Κυρίων Μορφών Μελών Φορέων

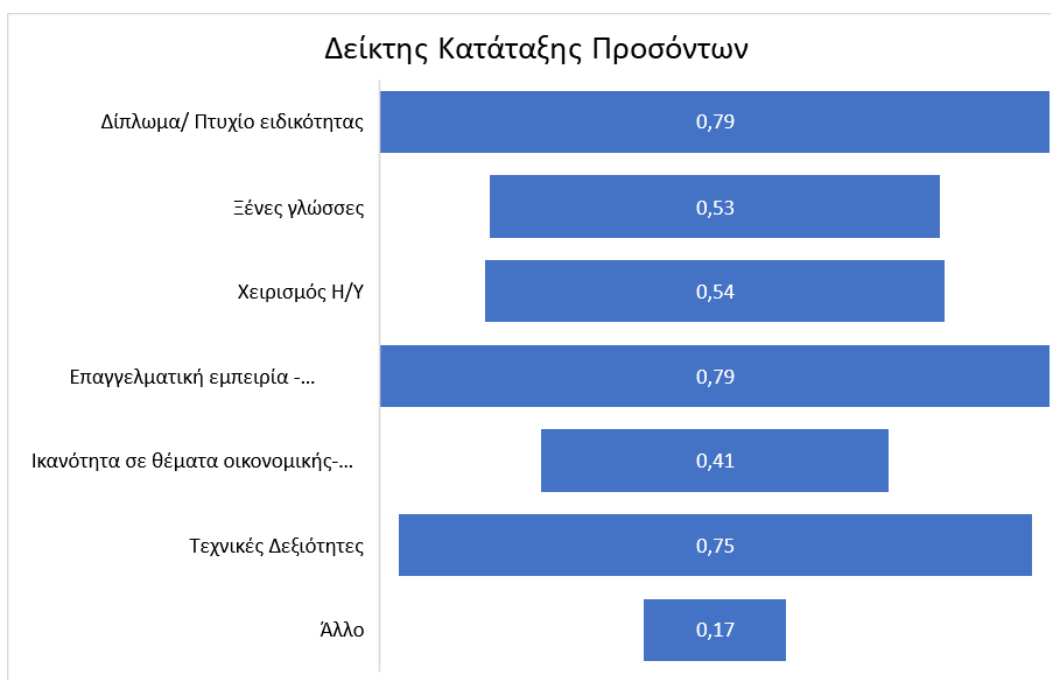
Η επόμενη ενότητα του ερωτηματολογίου εστίασε στην απασχόληση και οικονομική δραστηριότητα των μελών – επιχειρήσεων, και στις βασικές εκτιμήσεις επί του μεγέθους των επιχειρήσεων και των ζητούμενων προσόντων στους διάφορους κλάδους.

Ο συνηθέστερος αριθμός των απασχολούμενων στις επιχειρήσεις μέλη των φορέων εκτιμάται σε ποσοστό 92,6% ότι είναι 1-5 άτομα (συμπεριλαμβανομένων των ιδιοκτητών), ενώ πολύ μικρό ποσοστό (3,7%) συγκέντρωσαν οι εκτιμήσεις για μεγαλύτερους αριθμούς απασχολούμενων.

Διάγραμμα 33 Συνήθης Αριθμός Απασχολούμενων Επιχειρήσεων Μελών

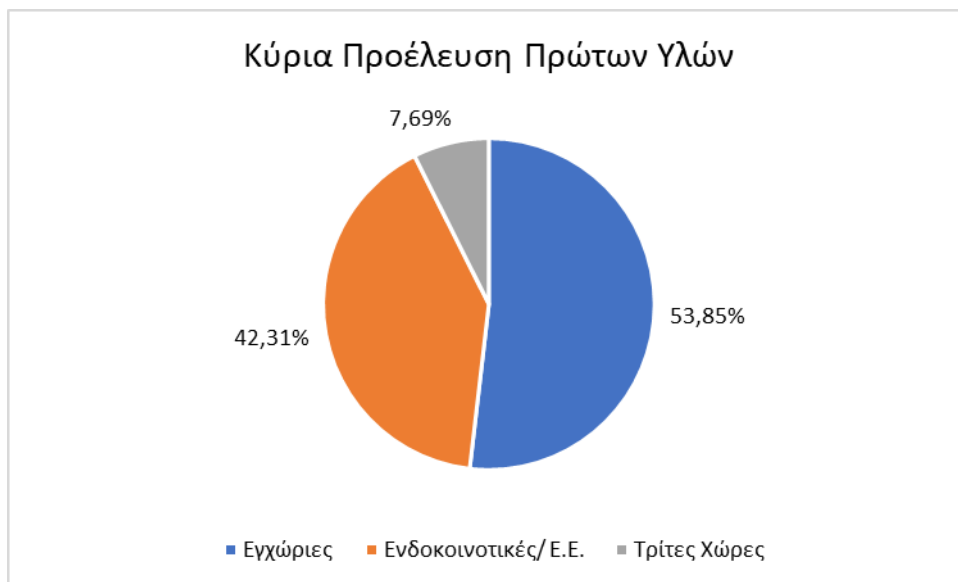
Σε συνέχεια της διερεύνησης των σχετικών με τους απασχολούμενους ζητημάτων, οι φορείς κατέταξαν τα προσόντα για την επιλογή νέου προσωπικού. Λαμβάνοντας υπόψη τα συνολικά αποτελέσματα της κατάταξης, υπολογίστηκε ο σχετικός δείκτης κατάταξης των προσόντων του ακόλουθου διαγράμματος.

Διάγραμμα 34 Δείκτης Κατάταξης Προσόντων Προσωπικού

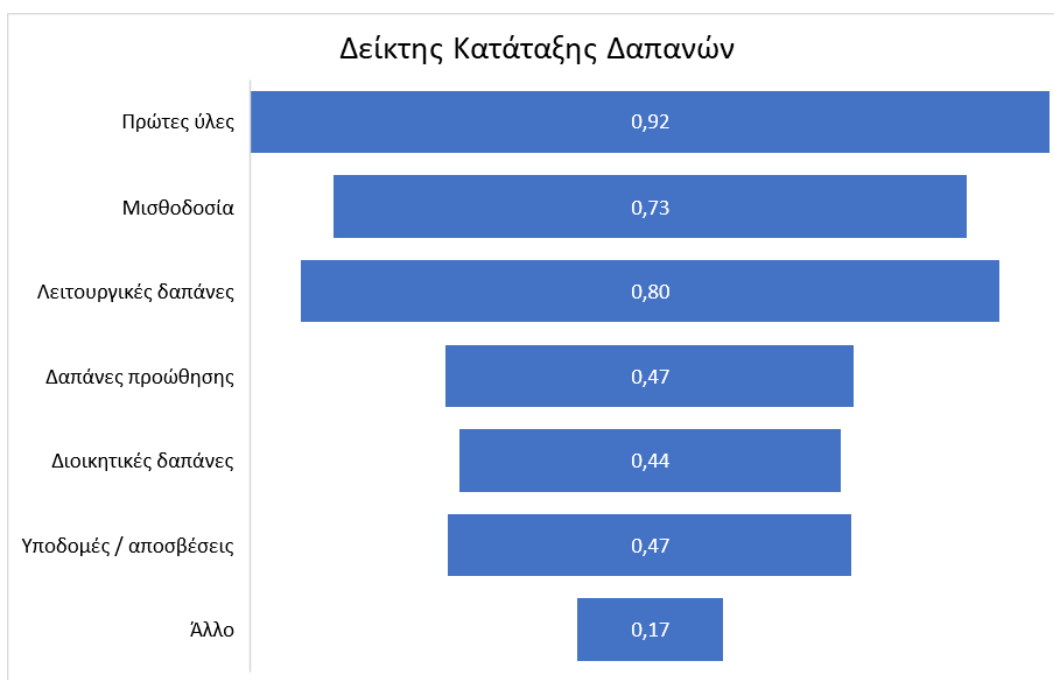
Σύμφωνα με αυτόν, τα τρία κύρια βαρύνοντα προσόντα είναι η κατοχή σχετικού με το αντικείμενο διπλώματος / πτυχίου ειδικότητας (τιμή δείκτη 0,79 /1), η επαγγελματική εμπειρία και προϋπηρεσία στον κλάδο (0,79) και η κατοχή τεχνικών δεξιοτήτων (0,75). Γενικότερα, τυπικά και άλλα προσόντα συγκέντρωσαν πολύ χαμηλότερες τιμές, αποτυπώνοντας έτσι τη μικρότερη βαρύτητα τους.

Η επόμενη ενότητα του ερωτηματολογίου αφορούσε τις εκτιμήσεις και γνώμες επί της Παραγωγικής Δραστηριότητας και Προβολής των μελών – επιχειρήσεων. Ως προς το ζήτημα της προέλευσης των πρώτων υλών, το 53,85% των απαντήσεων ανέφερε ότι η προέλευση των πρώτων υλών αφορά κυρίως σε εγχώριες πρώτες ύλες, με το 42,31% να αναφέρει ως κύριες τις Ενδοκοινοτικές / προερχόμενες από την Ευρωπαϊκή Ένωση πρώτες ύλες, ενώ το 7,69% εστίασε στην προμήθεια πρώτων υλών από Τρίτες Χώρες.

Διάγραμμα 35 Κύρια Προέλευση Πρώτων Υλών

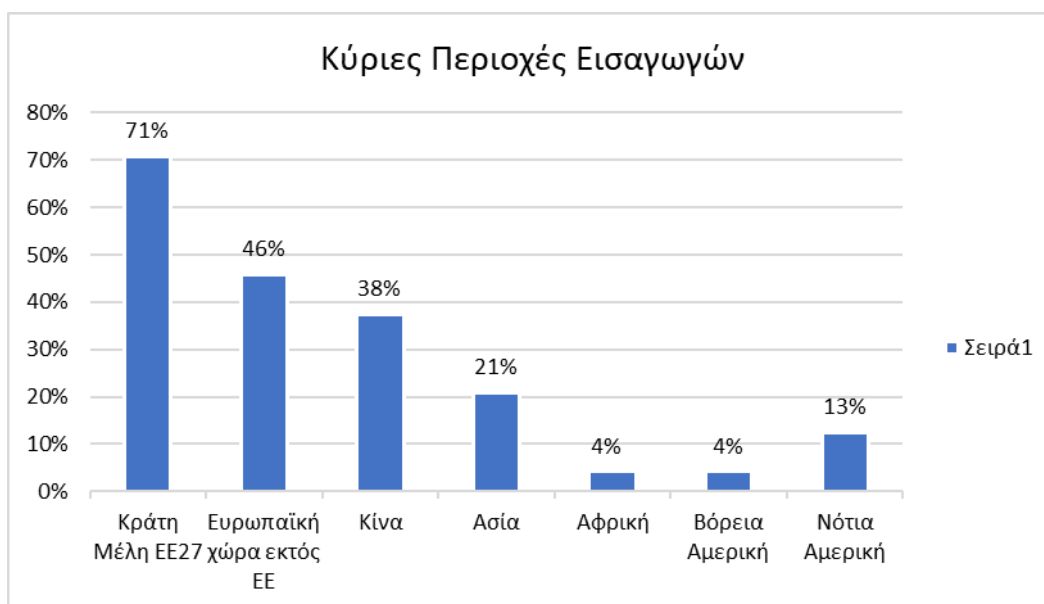
Σε συνέχεια της διερεύνησης των παραγωγικών δεδομένων, καταγράφηκε η θέση των φορέων ως προς τις σημαντικότερες κατηγορίες δαπανών κατά την άποψη των επιχειρήσεων μελών. Η αποτύπωση των πορισμάτων έγινε με τη μορφή δείκτη που έλαβε υπόψη τη σειρά κατάταξης που δόθηκε, αποδίδοντας τα παρακάτω αποτελέσματα.

Διάγραμμα 36 Δείκτης Κατάταξης Λειτουργικών Δαπανών

Σύμφωνα με το διαμορφωμένο δείκτη, οι πρώτες ύλες αποτελούν τη μεγαλύτερης βαρύτητας δαπάνη με καθολική σχεδόν αποδοχή και τιμή δείκτη 0,92/1, ακολουθούμενα από τις λειτουργικές δαπάνες με τιμή δείκτη 0,8/1 και τη μισθοδοσία να αποτελεί την τρίτη σημαντικότερη δαπάνη (0,73/1). Λοιπές δαπάνες όπως οι διοικητικές, προώθησης και αποσβέσεις αποτελούν χαμηλότερης σημασίας δαπάνες για τη λειτουργία, στοιχείο που συνδέεται και μάλλον τεκμηριώνει το μικρό μέγεθος των επιχειρήσεων του τομέα, ανεξαρτήτως κλάδου.

Στο ζήτημα των εισαγωγών για την κάλυψη της εγχώρια ζήτησης και δοθείσας της δυνατότητας πολλαπλών απαντήσεων ανά ερωτηματολόγιο, ως κύριες χώρες συναλλαγής προσδιορίζονται στο 77% των περιπτώσεων τα κράτη μέλη της ΕΕ, με τις ευρωπαϊκές χώρες εκτός ΕΕ να συγκεντρώνουν το 46% των απαντήσεων, την Κίνα να συγκεντρώνει 38%, την υπόλοιπη Ασία 21%, ενώ αρκετά χαμηλότερες είναι οι περιπτώσεις εισαγωγών από την Νότια Αμερική (13%), Βόρεια Αμερική και Αφρική (4%).

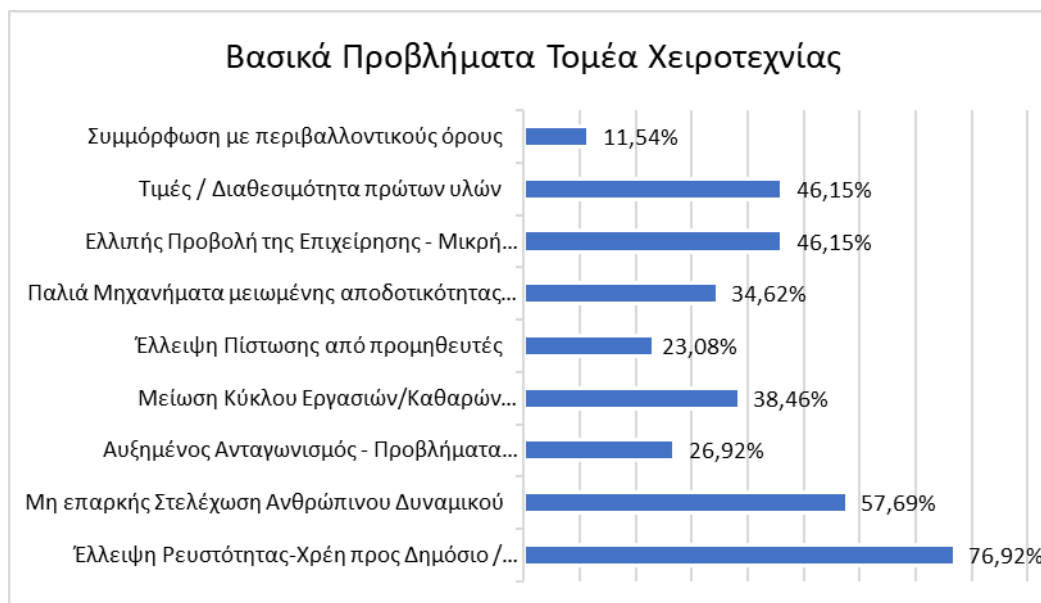
Διάγραμμα 37 Κύριες Περιοχές Εισαγωγών

Ως τελικό στοιχείο της εξεταζόμενης ενότητας του ερωτηματολογίου, καταγράφονται οι κύριοι δίαυλοι προβολής των προϊόντων των κλάδων αναφοράς των φορέων, με δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων ανά ερωτηματολόγιο. Στο 81,48% των περιπτώσεων, η ιδιωτική ιστοσελίδα αποτελεί βασικό εργαλείο προώθησης, ενώ σημαντικό μερίδιο καταγράφουν και τα κοινωνικά δίκτυα και οι εκθέσεις εσωτερικού με ποσοστό 70,37%. Χαμηλότερη μοιάζει να είναι η προτίμηση στις εκθέσεις εξωτερικού (40,74%), τις ειδικές σελίδες ηλεκτρονικών πωλήσεων (37,04%) και τις ιστοσελίδες τρίτων (29,63%). Τέλος, ως ειδικές περιπτώσεις καταγράφηκαν η προώθηση μέσω των ίδιων των προϊόντων που πωλούνται και ειδικές κλαδικές επιδείξεις και προωθητικές ενέργειες, όπως στην περίπτωση της ανθοδετικής.

Διάγραμμα 38 Κύριοι Τρόποι Προβολής Προϊόντων

Το επόμενο και τελικό σκέλος του ερωτηματολογίου στόχευσε στον προσδιορισμό των κρίσιμων θεμάτων του τομέα χειροτεχνίας και τη συγκέντρωση προτάσεων επί αυτών. Αρχικά, οι φορείς προσδιόρισαν τα βασικά προβλήματα που αντιμετωπίζει ο κάθε κλάδος, με δυνατότητα επιλογής τριών προβλημάτων από κλειστού τύπου λίστα. Καθώς η συνολική εξέταση δεν έδειξε αξιοσημείωτες κλαδικές ή περιφερειακές αποκλίσεις στις θέσεις που εκφράστηκαν, τα αποτελέσματα παρατίθενται συνολικά στο ακόλουθο διάγραμμα.

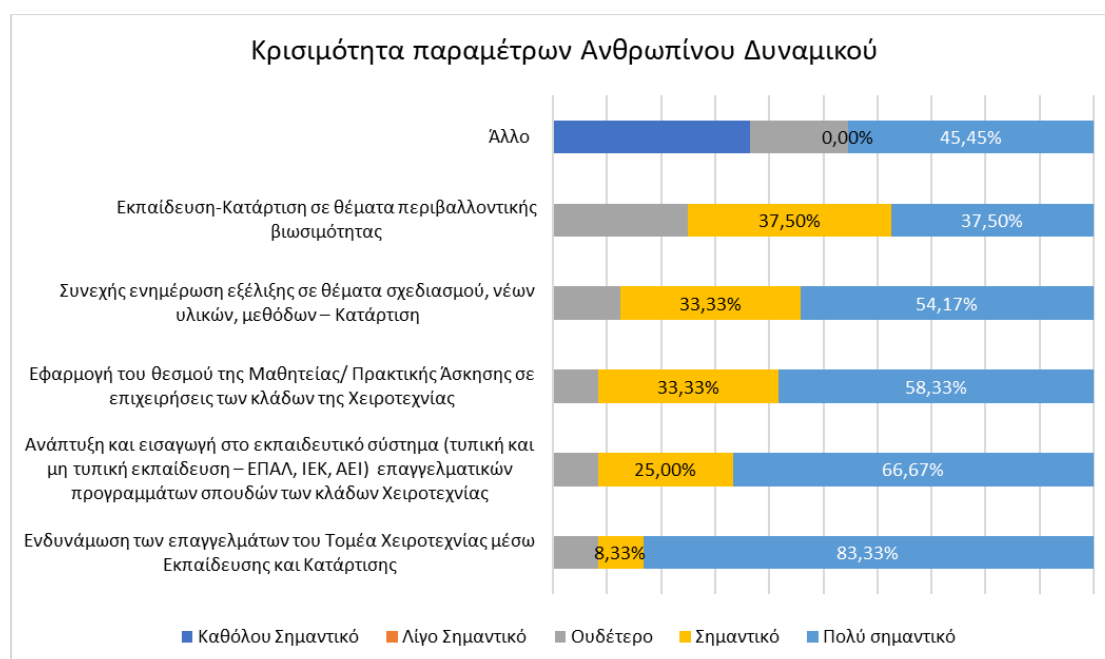

Διάγραμμα 39 Βασικά Προβλήματα Τομέα Χειροτεχνίας

Το κυριότερο πρόβλημα που ξεχώρισε σε επίπεδο απαντήσεων ήταν η χρηματοδοτική διάσταση, όπως αποτυπώνεται από την Έλλειψη Ρευστότητας, τα Χρέη προς το Δημόσιο ή Ιδιώτες και τη Δανειακή επιβάρυνση, συγκεντρώνοντας το 76,92% των απαντήσεων που δόθηκαν. Παράλληλα, ιδιαίτερα συχνά αναφερόμενο ως πρόβλημα ήταν η μη επαρκής στελέχωση ανθρωπίνου δυναμικού στους χειροτεχνικούς κλάδους με 58% περίπου των απαντήσεων. Τα λοιπά προβλήματα που τέθηκαν στη διάθεση των ερωτηθέντων, επιλέχθηκαν σε λιγότερο από το 50% των περιπτώσεων, και από αυτά ξεχώρισαν τα ζητήματα

των τιμών και της διαθεσιμότητας των πρώτων υλών και της ελλιπούς προβολής των επιχειρήσεων με 46,15%. Μικρότερα ποσοστά συγκέντρωσε ως πρόβλημα η μείωση του κύκλου εργασιών (38% περίπου) και της παλαιότητας των υποδομών με 35% περίπου (αν και συγκέντρωσε θέσεις από φορείς μεγάλου φάσματος τόσο ως προς τη θεματική διάσταση, όσο και ως προς την κλαδική). Τέλος σημειώνεται το χαμηλό ποσοστό απαντήσεων των περιβαλλοντικών όρων ως πρόβλημα με μόλις 11,54%. Η αξιολόγηση των προβλημάτων, όπως αυτά προσδιορίστηκαν από τους φορείς, δείχνει μια ευρύτερα προβληματική εικόνα, καθώς κρίσιμοι επιχειρησιακοί παράγοντες όπως το χρηματικό και ανθρώπινο κεφάλαιο, καθώς και η εικόνα της αγοράς εν γένει (τιμές, διαθεσιμότητα υλών, μέγεθος, μικρή προβολή) μοιάζουν να απασχολούν αρνητικά τους εμπλεκόμενους φορείς.

Περνώντας στις αναλύσεις των επιμέρους παραμέτρων του τομέα της χειροτεχνίας, η πρώτη που εξετάστηκε ήταν το ανθρώπινο δυναμικό. Κοινός τόπος όλων των βαθμολογούμενων παραμέτρων ήταν τα πολύ μεγάλα ποσοστά των απαντήσεων που τις χαρακτήριζαν ως σημαντικές ή πολύ σημαντικές (με ποσοστά άνω του 80% σε κάθε περίπτωση).

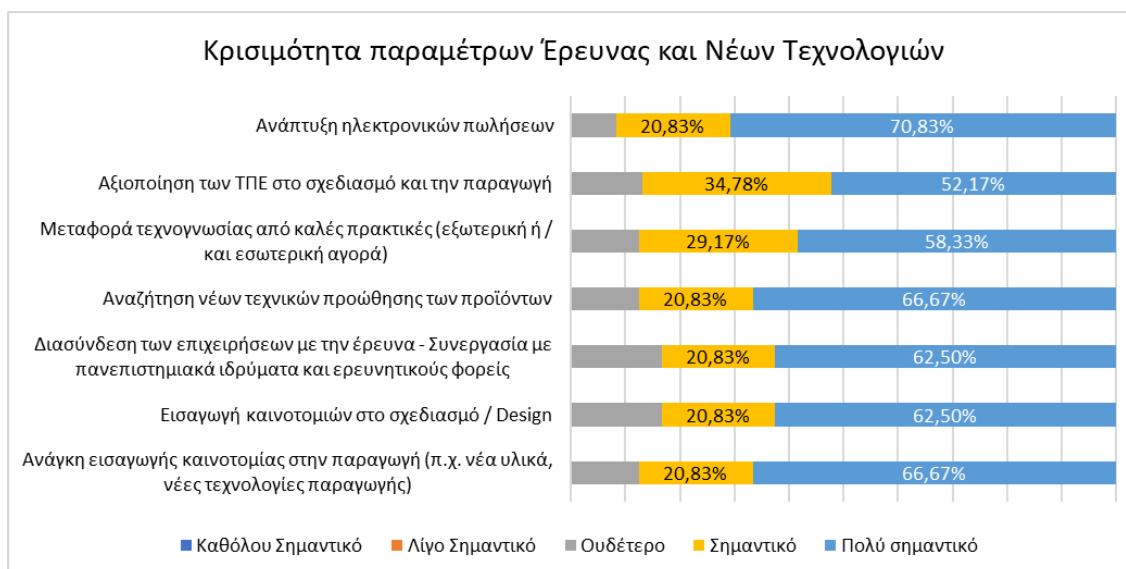

Διάγραμμα 40 Κρισιμότητα Παραμέτρων Ανθρώπινου Δυναμικού

Από τις απαντήσεις που δόθηκαν, είναι σαφές το αίτημα της ενίσχυσης των στοιχείων της εκπαίδευσης και της κατάρτισης μέσα από τις υπάρχουσες δομές (τυπική και μη τυπική εκπαίδευση – ΕΠΑΛ, ΙΕΚ, ΑΕΙ) και θεσμούς (μαθητεία), αλλά και η αναγνώριση παραμέτρων όπως η ενημέρωση για νέες εξελίξεις και η εισαγωγή της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας. Ενδεικτικό είναι το στοιχείο ότι η περίπτωση της απάντησης Άλλο, όπου έλαβε χαρακτηρισμό ως πολύ σημαντική, έλαβε περιγραφικό περιεχόμενο ανάλογο των κλειστών απαντήσεων, αλλά και κατέγραψε τις ανάγκες προβολής για τη βελτίωση της εικόνας της χειροτεχνίας και την προσέλκυση νέων στον τομέα.

Η επόμενη παράμετρος που εξετάστηκε ήταν τα θέματα των τομέων έρευνας/ καινοτομίας και τεχνολογίας/ εφαρμογών. Όπως στην περίπτωση του ανθρώπινου δυναμικού, και στην περίπτωση των νέων τεχνολογιών, υπήρξε μία καθολική αποδοχή της υψηλής σημασίας των παραμέτρων που τέθηκαν υπόψη των ερωτηθέντων. Μεταξύ αυτών τα οριακά υψηλότερα

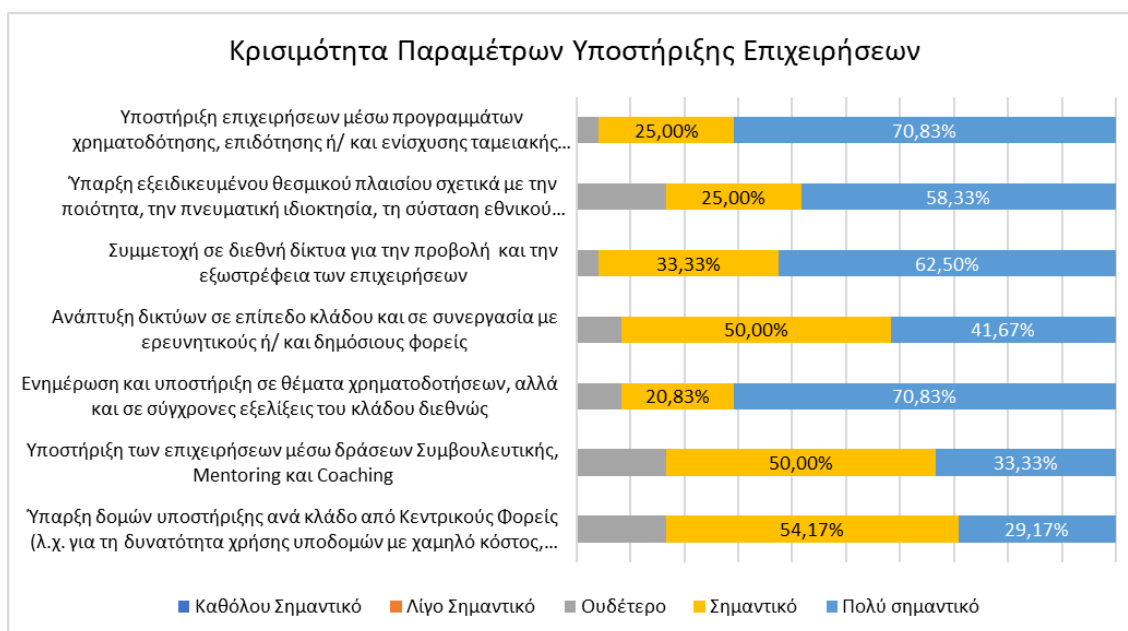
ποσοστά καταγράφηκαν ως προς τα θέματα της Ανάπτυξης ηλεκτρονικών πωλήσεων, Ανάγκης εισαγωγής καινοτομίας στην παραγωγή, Αναζήτησης νέων τεχνικών προώθησης των προϊόντων και Μεταφοράς τεχνογνωσίας από καλές πρακτικές, αναδεικνύοντας την αναγνώριση της σχετικής υστέρησης στον τομέα της ψηφιακής παρουσίας και προώθησης. Παράλληλα, στο πεδίο των προτάσεων, οι απαντήσεις εστίασαν στα θέματα μεταφοράς τεχνολογίας με στόχο την παρουσία της χειροτεχνίας στο φυσικό της περιβάλλον, αλλά και τη σημασία της αξιοποίησης των τεχνολογιών για την επίλυση του προβλήματος του εξειδικευμένου προσωπικού.

Διάγραμμα 41 Κρισιμότητα Παραμέτρων Έρευνας και Νέων Τεχνολογιών

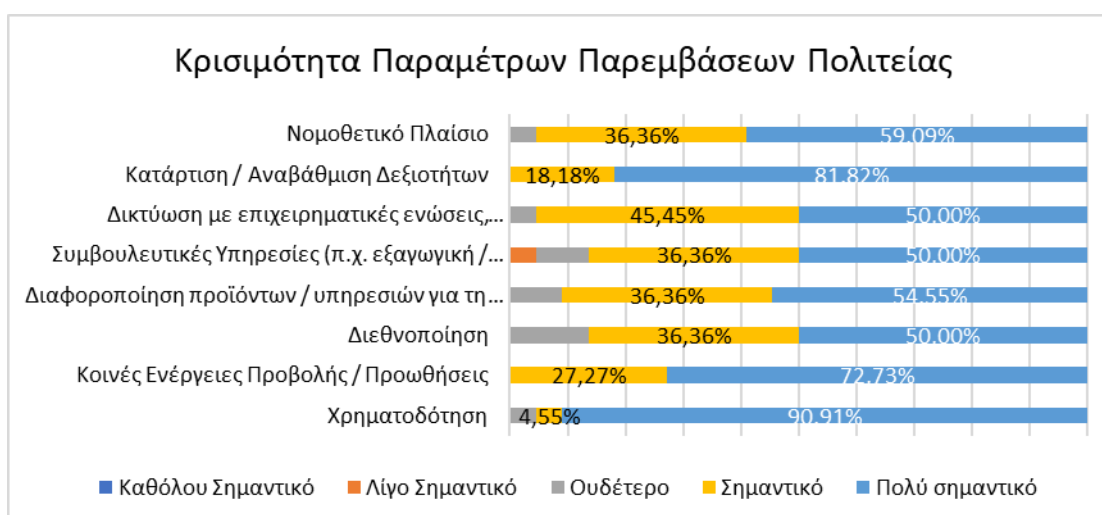
Περνώντας στο σκέλος της διερεύνησης των παραμέτρων που αφορούν στη στήριξη επιχειρήσεων, η αποτύπωση των αποτελεσμάτων αναδεικνύει τη γενικότερη αναγνώριση των αναγκών σε ολόκληρο το φάσμα των υπηρεσιών. Σε επίπεδο ομαδοποίησης, τα θέματα προβολής, δικτύωσης και χρηματοδοτήσεων, όπως η Υποστήριξη επιχειρήσεων μέσω προγραμμάτων χρηματοδότησης, επιδότησης ή/ και ενίσχυσης ταμειακής ρευστότητας, η Συμμετοχή σε διεθνή δίκτυα για την προβολή και την εξωστρέφεια των επιχειρήσεων, η Ενημέρωση και υποστήριξη σε θέματα χρηματοδοτήσεων και σε σύγχρονες εξελίξεις του κλάδου διεθνώς και η Ανάπτυξη δικτύων σε επίπεδο κλάδου και σε συνεργασία με ερευνητικούς ή/ και δημόσιους φορείς, συγκέντρωσαν τα μεγαλύτερα ποσοστά σημαντικών και πολύ σημαντικών χαρακτηρισμών στις απαντήσεις (άνω του 95%). Το συμβουλευτικό σκέλος και το σκέλος της υποστήριξης μέσω υποδομών, κινήθηκε σε ελαφρά χαμηλότερους ρυθμούς, αν και με μεγάλα ποσοστά (άνω του 90%).

Σε επίπεδο προτάσεων, καταγράφεται η ανάγκη για ενίσχυση της δικτύωσης μεταξύ κλαδικών επιχειρήσεων, αλλά και για τα θέματα δημιουργίας συμβουλευτικής δομής επιχειρήσεων στο πλαίσιο των ενεργειών στήριξης.

Διάγραμμα 42 Κρισιμότητα Παραμέτρων Υποστήριξης Επιχειρήσεων

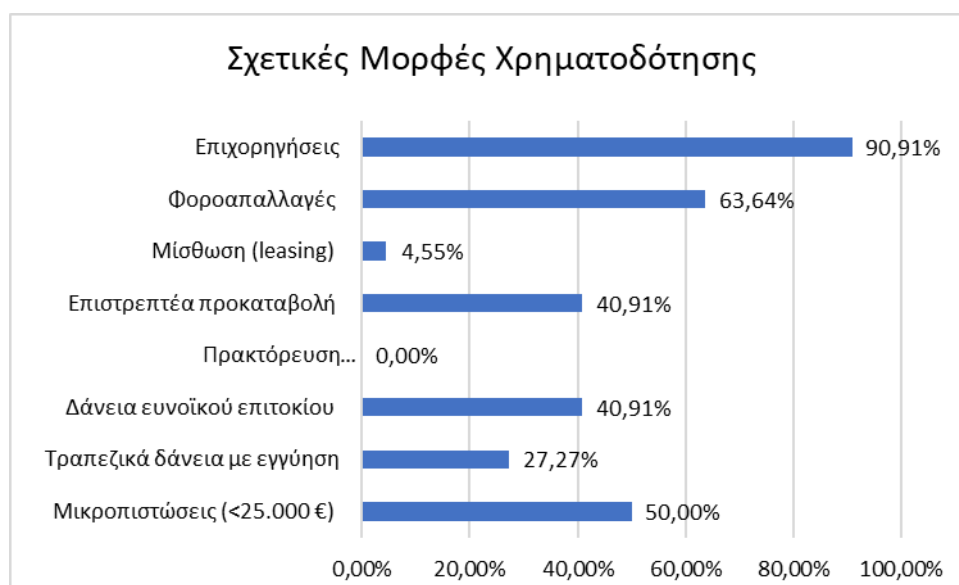
Τελικό σκέλος προς εξέταση ως προς τη σημαντικότητα των παρεμβάσεων που τέθηκε προς απάντηση από τους ερωτώμενους εκπροσώπους των φορέων ήταν οι απαραίτητες παρεμβάσεις της Πολιτείας. Τα **τρία κυρίαρχα πεδία** που αναδείχθηκαν βάσει αποτελεσμάτων των απαντήσεων ήταν η **Κατάρτιση / Αναβάθμιση των δεξιοτήτων** (με το σύνολο των φορέων να συμφωνούν επί της βαρύτητας), οι **Κοινές Ενέργειες Προβολής και Προώθησης** (επίσης με απόλυτη συμφωνία των συμμετεχόντων) και η **Χρηματοδότηση** του τομέα (με ποσοστό άνω του 95%). Πέραν αυτών ιδιαίτερη βαρύτητα θα πρέπει να θεωρείται ότι κατέχει το νομοθετικό πλαίσιο (που θα πρέπει να βελτιωθεί ή δημιουργηθεί) και τα θέματα δικτύωσης. Σημειώνεται ότι ως προς την σημασία τους, αν και με ιδιαίτερα υψηλά ποσοστά άνω του 85%, χαμηλότερα στον σχετικό κατάλογο βρέθηκαν οι συμβουλευτικές υπηρεσίες και η παρέμβαση για τη διεθνοποίηση του τομέα.

Διάγραμμα 43 Κρισιμότητα Παραμέτρων Παρεμβάσεων Πολιτείας

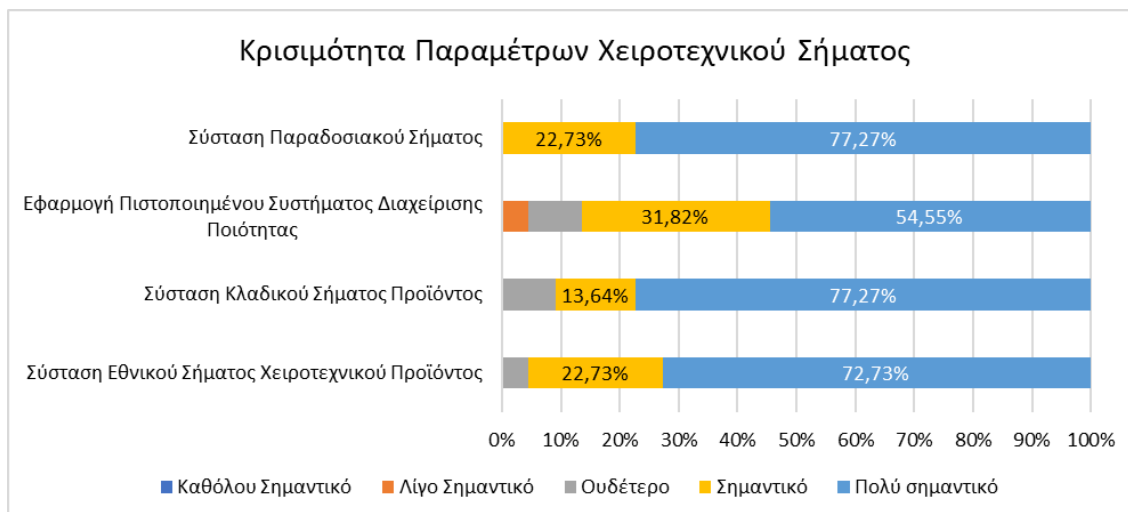
Το ζήτημα του προσδιορισμού των καταλλήλων μορφών χρηματοδότησης τέθηκε στη συνέχεια στην κρίση των φορέων. Τα σχετικά αποτελέσματα (με δυνατότητα πολλαπλών

επιλογών κάθε φορέα), έδειξαν ότι ανάμεσα στις επιλογές, η παροχή επιχορηγήσεων (με ποσοστό 90% περίπου) και τα μέτρα φοροαπαλλαγών (με ποσοστό 63,64% επί του πλήθους των απαντήσεων) αποτέλεσαν τις προκρινόμενες από την πλειοψηφία μορφές. Σημειώνεται ότι για σημαντικό αριθμό φορέων (που αντιστοιχεί σε 50,00% των απαντήσεων που δόθηκαν) οι μικροπιστώσεις αποτελούν σημαντικά εργαλεία, ενώ σε μικρότερα ποσοστά κινήθηκαν μέτρα όπως η επιστρεπτέα προκαταβολή και τα δάνεια ευνοϊκού επιτοκίου (ποσοστό 41% περίπου), ενώ σε χαμηλότερα επίπεδα κινήθηκε η προτίμηση σε μέτρα όπως ο τραπεζικός δανεισμός με εγγύηση και η μίσθωση. Τα παραπάνω αναδεικνύουν την προτίμηση προς άμεσες / βραχυπρόθεσμες μορφές χρηματοδότησης συγκριτικά με άλλες μακρύτερης δέσμευσης, όπως ο δανεισμός.

Διάγραμμα 44 Προτιμήσεις Μορφής Χρηματοδότησης

Τα ζητήματα του χειροτεχνικού σήματος και της κρισιμότητάς του ήταν το θέμα των επόμενων ερωτήσεων. Αρχικά, καταγράφεται η απόλυτη συμφωνία για την ανάγκη σύστασης παραδοσιακού σήματος όπου είναι εφικτό (100% των απαντήσεων), ενώ πολύ σημαντικό ήταν και το μερίδιο συμφωνίας για τη σύσταση Εθνικού Χειροτεχνικού Σήματος (άνω του 95%), αλλά και για την ανάγκη ύπαρξης Κλαδικών Σημάτων Προϊόντων σε ποσοστό 90%. Σε ότι αφορά την εφαρμογή Πιστοποιημένων Συστημάτων Ποιότητας, η συμφωνία για τη σημασία τους κινήθηκε σε πιο χαμηλά επίπεδα (περίπου 80%), δείχνοντας μία προτίμηση σε τύπους σημάτων που θα σχετίζονταν ευκολότερα με την εμπορική αξία των προϊόντων.

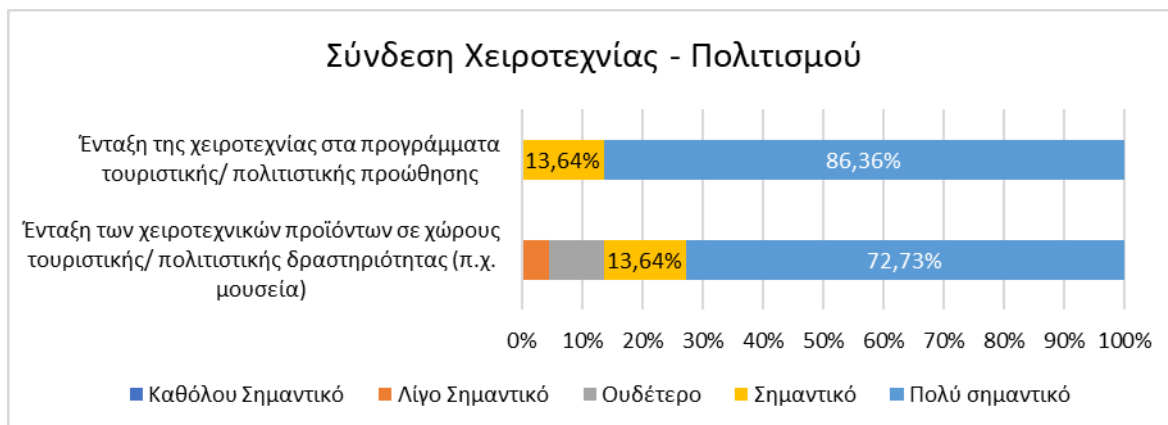
Διάγραμμα 45 Κρισιμότητα Παραμέτρων Χειροτεχνικού Σήματος

Το παραπάνω συμπέρασμα ενισχύεται από τις απόψεις που εκφράστηκαν αναφορικά με τη συμβολή του χειροτεχνικού σήματος. Σύμφωνα με αυτές, όπως εκφράστηκαν από την ιεράρχηση των επιλογών που δόθηκαν, ο δείκτης που διαμορφώθηκε για την ανταγωνιστικότητα της επιχείρησης (0,72/1) και την εξωστρέφεια (0,70), αλλά τις πωλήσεις (0,62) και προβολή (0,61) δείχνει ότι αποτελούν την κύρια επιδίωξη για την εισαγωγή ενός σήματος. Ως χαμηλότερη κρίθηκε η συμβολή της βελτίωση των παραγόμενων προϊόντων και των εξαγωγών τους.

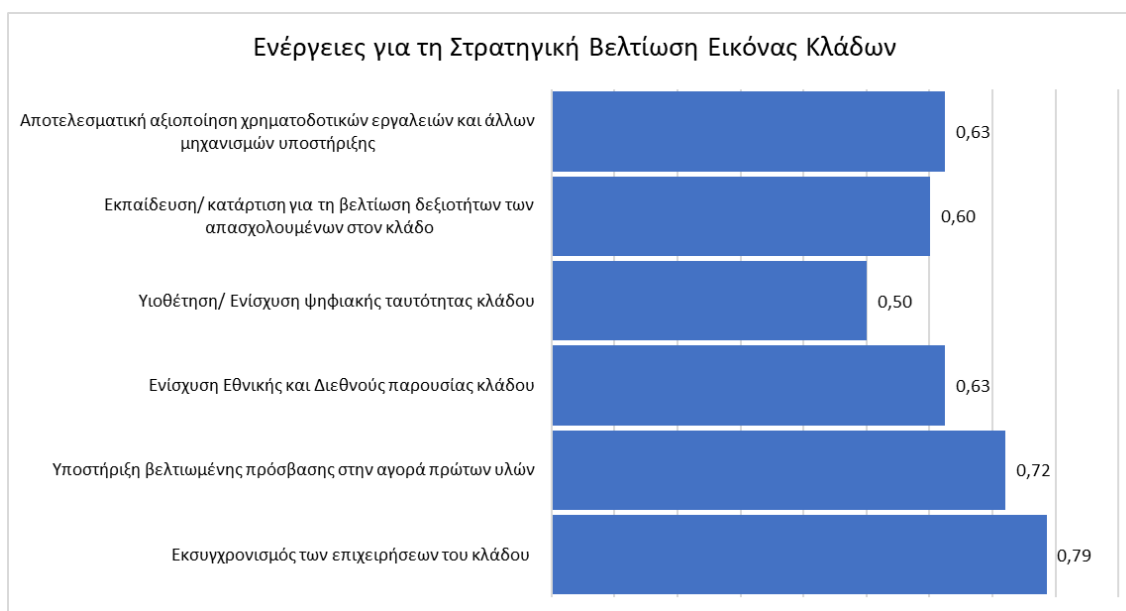
Διάγραμμα 46 Συμβολή Χειροτεχνικού Σήματος.

Ως προς την κρισιμότητα των ζητημάτων σύνδεσης της χειροτεχνίας με τον πολιτισμό και τον τουρισμό, σημειώνεται η απόλυτη συμφωνία για την ανάγκη ένταξης της χειροτεχνίας ως παραμέτρου στα ανάλογα προγράμματα προώθησης (τουριστικής ή/και πολιτιστικής). Σημαντική, αν και όχι σε απόλυτο βαθμό κρίνεται και η ένταξη των χειροτεχνικών προϊόντων στους ανάλογους τουριστικούς / πολιτιστικούς χώρους, με την εξαίρεση της περίπτωσης της διακόσμησης ανθών.

Διάγραμμα 47 Σύνδεση Χειροτεχνίας - Πολιτισμού

Το τελικό ερώτημα στο οποίο απάντησαν οι συμμετέχοντες της έρευνας αφορούσε την κατάταξη των ενέργειων για τη στρατηγική βελτίωση της εικόνας του κλάδου των μελών τους. Μετά την αξιολόγηση του συνόλου των απαντήσεων κατάταξης, οι δύο κυριότερες προτεραιότητες που αναδείχθηκαν ήταν ο εκσυγχρονισμός των επιχειρήσεων και η υποστήριξη για τη βελτίωση της πρόσβασης στην αγορά πρώτων υλών (τιμή δείκτη 0,79 και 0,72/1 αντίστοιχα). Η ενίσχυση της παρουσίας του κλάδου και η αποτελεσματική αξιοποίηση των εργαλείων και των μηχανισμών στήριξης, αλλά και η εκπαίδευση / κατάρτιση αποτέλεσαν τις ακόλουθες επιλογές, με την υιοθέτηση / ενίσχυση της ψηφιακής ταυτότητας των κλάδων να αποτελεί την κατά κατάταξη τελευταία ενέργεια στρατηγικής βελτίωσης. Και πάλι η κεντρική στόχευση σε ενέργειες αγοράς και χρηματοδότησης δείχνει τις βασικές ανάγκες και προτεραιότητες, από την ευρύτερη οπτική των φορέων, που μάλλον τείνουν στην επιβίωση αρχικά και δευτερεύοντος στη βελτίωση της εικόνας του τομέα.

Διάγραμμα 48 Ενέργειες Στρατηγικής Βελτίωσης Κλάδων

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1 – Ερωτηματολόγια Πρωτογενών Ερευνών

Τα Ερωτηματολόγια των πρωτογενών ερευνών διακινήθηκαν και έλαβαν επεξεργασία σε ψηφιακή μορφή και υπό τη μορφή πίνακα αποτελεσμάτων.

Η μορφή που παρατίθεται αποτελεί αυτοματοποιημένη εξαγωγή συστήματος των ερωτηματολογίων, όπως χρησιμοποιήθηκαν κατά τη διεξαγωγή της έρευνας.

Πρωτογενής Έρευνα Α – Έρευνα Επιχειρήσεων:

<https://kwiksurveys.com/s/vYLvGKeV>

Πρωτογενής Έρευνα Β – Έρευνα Συλλογικών Φορέων:

<https://kwiksurveys.com/s/nAegjPtz>

Μελέτη για τη χαρτογράφηση του τομέα της Χειροτεχνίας - Καλλιτεχνικής Βιοτεχνίας ανά κλάδο

Ερωτηματολόγιο Επιχειρήσεων

1* Νομική μορφή επιχείρησης

☐ Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Ε.)	☐ Ατομική Επιχείρηση	☐ Αφανής - συμμετοχική εταιρεία
☐ Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.)	☐ Εταιρικές Επιχειρήσεις	☐ Ετερρόρυθμη Εταιρεία (Ε.Ε.)
☐ Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία (Ι.Κ.Ε.)	☐ Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση (Κοιν.Σ.Επ.)	☐ Μικτές επιχειρήσεις
☐ Ομόρρυθμη Εταιρεία (Ο.Ε.)		

2* Πρόκειται για οικογενειακή επιχείρηση;

☐ Ναι	☐ Όχι

3* Σε ποια περιφέρεια έχει παραγωγική δραστηριότητα η επιχείρησή σας ;

☐ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ – ΘΡΑΚΗ (Έβρος Ξάνθη Ροδόπη Δράμα Καβάλα)	☐ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ (Ημαθία Θεσσαλονίκη Κιλκίς Πέλλα Πιερία Σέρρες Χαλκιδική)	☐ ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ (Γρεβενά Καστοριά Κοζάνη Φλώρινα)
☐ ΘΕΣΣΑΛΙΑ (Καρδίτσα Λάρισα Μαγνησία Τρίκαλα)	☐ ΗΠΕΙΡΟΣ (Άρτα Θεσπρωτία Ιωάννινα Πρέβεζα)	☐ ΝΗΣΙΑ ΙΟΝΙΟΥ (Ζάκυνθος Κέρκυρα Κεφαλληνία Λευκάδα)
☐ ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ (Βοιωτία Εύβοια Ευρυτανία Φθιώτιδα Φωκίδα)	☐ ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ (Αιτωλοακαρνανία Αχαΐα Ηλεία)	☐ ΑΤΤΙΚΗ
☐ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ (Αργολίδα Αρκαδία Κορινθία Λακωνία Μεσσηνία)	☐ ΝΗΣΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ (Δωδεκάνησα Κυκλάδες)	☐ ΚΡΗΤΗ (Ηράκλειο Λασιθί Ρέθυμνο Χανιά)
☐ ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ (Χίος Λέσβος Σάμος)		

4 Έτος ίδρυσης της επιχείρησης

☐ <1960	☐ 1961-1970	☐ 1971-1980
☐ 1981-1990	☐ 1991-2000	☐ 2001-2010
☐ 2011-2020	☐ > 2020	

5* Πόσους μήνες λειτουργείτε το χρόνο;

☐ <6 μήνες	☐ 6-11 μήνες	☐ 12 μήνες

6* Σε ποιο κλάδο ή υποκλάδο χειροτεχνικής δραστηριότητας εντάσσεται η επιχείρησή σας;

☐ Αγιογραφία, Ζωγραφική και διακόσμηση επί διαφόρων υλών	☐ Ανθοδετική αποξηραμένων ανθέων	☐ Αργυροχρυσοχοϊά –Χρυσοχοϊά
☐ Δερματοτεχνία	☐ Διακόσμηση επί Αγγειοπλαστικής	☐ Διακοσμητικά και λειτουργικά αντικείμενα εξ όνουχος, στεατίτη, αλαβάστρου ή λοιπές ορυκτές ύλες
☐ Καλλιτεχνικά είδη από χαρτί	☐ Κατασκευές από χάντρες κλπ.	☐ Κατασκευή μουσικών οργάνων από φυσικές πρώτες ύλες
☐ Κεραμική – Αγγειοπλαστική	☐ Κηροπλαστική τέχνης	☐ Κούκλες και παιχνίδια χειροποίητα
☐ Μεταλλοτεχνία	☐ Μπατίκ	☐ Ξυλοτεχνία – Ξυλογλυπτική
☐ Σμαλτοτεχνία	☐ Τεχνητά άνθη πλην πλαστικών	☐ Υαλουργία τέχνης
☐ Χαρακτική επί λίθου και άλλων υλών	☐ Χειροτεχνία υφάσματος	☐ Χειροπλεκτική, χειροκεντητική, δαντελοπλεκτική
☐ Ψαθοπλεκτική	☐ Ψευδοκόσμημα	☐ Ψηφιδωτά

7* Η επιχείρησή σας διαθέτει προς πώληση και προϊόντα που δεν παράγει η ίδια;

☐ Ναι	☐ Όχι

8* Η επιχείρησή σας είναι εγγεγραμμένη σε μία ή περισσότερες επαγγελματικές οργανώσεις, κλαδικούς φορείς & συλλόγους;

Ναι

Όχι

9 Εάν ναι, αναφέρετε σε ποια κατηγορία είναι εγγεγραμμένη:

Σύλλογος

Σωματείο

Ομοσπονδία

Επιμελητήριο

Άλλο (αναφέρετε)

Στοιχεία Απασχόλησης Επιχείρησης

10* Ποιος είναι σήμερα ο αριθμός των απασχολουμένων στην επιχείρηση (συμπεριλαμβανομένου και του ιδιοκτήτη);

 1-5 6-9 >10

11* Παρακαλώ επιλέξτε τις μορφές απασχόλησης του προσωπικού σας:

 Πλήρους απασχόλησης Μερικής απασχόλησης Προσωρινής απασχόλησης Εποχικής απασχόλησης

12* Παρακαλώ κατατάξτε τα παρακάτω προσόντα, ξεκινώντας από το πιο σημαντικό, για την επιλογή νέου προσωπικού στην επιχείρησή σας:

 Δίπλωμα/ Πτυχίο ειδικότητας Ξένες γλώσσες Χειρισμός Η/Υ Επαγγελματική εμπειρία - Προϋπηρεσία στο αντικείμενο Ικανότητα σε θέματα οικονομικής- διοικητικής διαχείρισης Τεχνικές Δεξιότητες

Εάν υπάρχει άλλο προσόν, παρακαλώ προσδιορίστε:

13* Ποιο είναι κατά τη γνώμη σας το σύνηθες επίπεδο τυπικών προσόντων και δεξιοτήτων που απαιτείται για αυτήν την ειδικότητα σε επίπεδο εκπαίδευσης;

Υποχρεωτική ή στοιχειώδης εκπαίδευση (έως γυμνάσιο)

Αποφοίτηση από τεχνικό λύκειο

Αποφοίτηση από γενικό λύκειο

Αποφοίτηση από σχολές ή ινστιτούτα μεταλυκειακής εκπαίδευσης ή κατάρτισης

Αποφοίτηση ΤΕΙ/ΑΕΙ

Μεταπτυχιακοί/ διδακτορικοί τίτλοι

14* Παρακαλώ προσδιορίστε σε ποιες από τις παρακάτω δεξιότητες υπάρχει ανάγκη συμπληρωματικής εξειδίκευσης του προσωπικού σας:

Βασικές γνώσεις Ηλεκτρονικών Υπολογιστών

Σχεδίαση με Η/Υ – AUTOCAD

Πιστοποίηση Ποιότητας (I.S.O)

Δημόσιες σχέσεις και εξυπηρέτηση πελατών

Διαφήμιση, λειτουργία e-shop επιχειρήσεων, Marketing

Οικονομική –Διοικητική διαχείριση

Γνώση ξένων γλωσσών

Τεχνικές δεξιότητες

Παρακαλώ προσδιορίστε τις τεχνικές δεξιότητες

Οικονομική Δραστηριότητα Επιχείρησης

15* Ποιος ήταν ο κύκλος εργασιών της επιχείρησής σας (τζίρος) κατά το 2021;

< 10.000 €

10.001-20.000 €

20.001-30.000 €

30.001-50.000 €

50.001-100.000 €

>100.001 €

16* Σε σχέση με το προηγούμενο έτος, ο κύκλος εργασιών της επιχείρησής σας:

Αυξήθηκε

Μειώθηκε

Παρέμεινε σταθερός

17* Σε σχέση με το προηγούμενο έτος, τα καθαρά κέρδη της επιχείρησής σας:

Αυξήθηκαν

Μειώθηκαν

Παρέμειναν σταθερά

Παραγωγική Δραστηριότητα και Προβολή Επιχείρησης

18* Παρακαλώ προσδιορίστε τα κύρια παραγόμενα προϊόντα σας:

19* Παρακαλώ προσδιορίστε την προέλευση των πρώτων υλών παραγωγής:

Εγχώριες

Ενδοκοινοτικές/ Ε.Ε.

Τρίτες Χώρες

20* Παρακαλώ προσδιορίστε σε τι ποσοστό διαθέτετε τα προϊόντα σας σε χονδρική:

0%

<20%

20%<40%

40%<60%

60%<80%

<80%

21* Παρακαλώ προσδιορίστε τι ποσοστό της παραγωγικής διαδικασίας υλοποιείται εντός της μονάδας:

0%

<20%

20%<40%

40%<60%

60%<80%

<80%

22* Παρακαλώ προσδιορίστε σε τι ποσοστό εξάγετε τα προϊόντα σας:

0%

<20%

20%<40%

40%<60%

60%<80%

<80%

23 Εάν εξάγετε, παρακαλώ αναφέρατε τις κύριες χώρες εξαγωγής (δυνατότητα πολλαπλής επιλογής):

Κράτη Μέλη ΕΕ27

Ευρωπαϊκή χώρα εκτός ΕΕ

Ασία

Αφρική

Βόρεια Αμερική

Νότια Αμερική

Ωκεανία

24* Παρακαλώ προσδιορίστε τους τρόπους προβολής των προϊόντων της επιχείρησής σας (δυνατότητα πολλαπλής επιλογής)

Ιδιωτική ιστοσελίδα

Ιστοσελίδες τρίτων

Κοινωνικά δίκτυα

Σελίδες ηλεκτρονικών πωλήσεων

Εκθέσεις εσωτερικού

Εκθέσεις εξωτερικού

Άλλος (Προσδιορίστε)

25* Παρακαλώ προσδιορίστε τους τρόπους πώλησης των προϊόντων της επιχείρησής σας (δυνατότητα πολλαπλής επιλογής)

Άμεση πώληση / κατάστημα

E-shop

Μέσω σελίδων ηλεκτρονικών πωλήσεων

Μέσω δικτύου πωλήσεων (με πωλητές)

Μέσω συμμετοχής σε εκθέσεις

Άλλος (Προσδιορίστε)

Προβλήματα και Ανάγκες Επιχείρησης

26* Ποια είναι τα βασικά προβλήματα που αντιμετωπίζει η επιχείρησή σας σήμερα (Παρακαλώ επιλέξτε τα πέντε πιο σημαντικά προβλήματα)

☐ Έλλειψη Ρευστότητας	☐ Χρέη προς Δημόσιο / ιδιώτες	☐ Δανειακή επιβάρυνση
☐ Μη επαρκής Στελέχωση Ανθρώπινου Δυναμικού	☐ Αυξημένος Ανταγωνισμός	☐ Προβλήματα Οργάνωσης/ Διοίκησης
☐ Μείωση κύκλου εργασιών/ καθαρών αποτελεσμάτων	☐ Έλλειψη πίστωσης από Προμηθευτές	☐ Παλαιότητα Εξοπλισμού
☐ Ελλιπής Προβολή της Επιχείρησης	☐ Μικρή Αγορά/ περιορισμένες ευκαιρίες	☐ Κόστος, Διαθεσιμότητα και Αξιοπιστία πρώτων υλών
☐ Πρόσβαση στη Χρηματοδότηση		
- Άλλος (Προσδιορίστε)

27* Παρακαλώ κατατάξτε, ξεκινώντας από την πιο σημαντική, τις παρακάτω ενέργειες για την επίλυση των προβλημάτων που προαναφέρθηκαν:

- Αγορά εξοπλισμού για βελτίωση της παραγωγής
- Προμήθεια πρώτων υλών
- Συμμετοχή σε εκθέσεις
- Προβολή μέσω internet – e-shop
- Άνοιγμα καταστήματος λιανικής πώλησης προϊόντων
- Λήψη επιχορήγησης για την κάλυψη λειτουργικών δαπανών
- Εκπαίδευση/ κατάρτιση προσωπικού
- Πρόσβαση σε χρηματοδότηση με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου (π.χ. για κεφάλαιο κίνησης)
- Ύπαρξη μηχανισμών/ προγραμμάτων δόσεων για την τακτοποίηση των χρεών προς το δημόσιο

28* Οι χρηματοδοτικές ανάγκες της επιχείρησής σας αφορούν (ύψος απαιτούμενου κεφαλαίου):

☐ <10.000 €	☐ 10.001-20.000 €	☐ 20.001-30.000 €
☐ 30.001-50.000 €	☐ 50.001-100.000 €	☐ 100.001 € - 300.000 €
☐ 300.001 € - 500.000 €	☐ > 500.000 €	

29 Επιλέξτε έως τρεις μορφές χρηματοδότησης που θεωρείτε πιο σχετικές βάσει των αναγκών σας:

☐ Μικροπιστώσεις (<25.000 €)	☐ Τραπεζικά δάνεια με εγγύηση	☐ Δάνεια ευνοϊκού επιτοκίου
☐ Πρακτόρευση επιχειρηματικών απαιτήσεων (factoring)	☐ Επιστρεπτέα προκαταβολή	☐ Μίσθωση (leasing)
☐ Φοροαπαλλαγές	☐ Επιχορηγήσεις	

Πιστοποιήσεις Διαδικασιών και Προϊόντων της Επιχείρησης

30* Εφαρμόζετε κάποιο πιστοποιημένο σύστημα διαχείρισης ποιότητας στην επιχείρησή σας;

 Ναι Όχι

31* Αν όχι, σε ποια από τα κατωτέρω θεωρείτε σημαντική την εφαρμογή συστημάτων διαχείρισης ποιότητας

 Σε όλες τις λειτουργίες της επιχείρησης Στις πρώτες ύλες – υλικά Στις μεθόδους κατασκευής Στα τελικά παραγόμενα προϊόντα προς πώληση στο εσωτερικό Στα τελικά παραγόμενα προϊόντα προς πώληση στο εξωτερικό

Άλλος (Προσδιορίστε)

32* Θεωρείτε αναγκαία την ύπαρξη χειροτεχνικού σήματος στην επιχείρησή σας;

 Ναι Όχι

Σύνδεση με το εξωτερικό περιβάλλον του κλάδου Χειροτεχνίας

33* Θεωρείτε αναγκαία την διασύνδεση των χειροτεχνικών προϊόντων με τα τουριστικά / πολιτιστικά προϊόντα;

 Ναι Όχι

34 Εάν ναι, παρακαλώ προσδιορίστε τον τρόπο:

 Ένταξη του χειροτεχνικού προϊόντος ως μέρος του τουριστικού / πολιτιστικού προϊόντος Ένταξη της χειροτεχνίας στα προγράμματα τουριστικής / πολιτιστικής προώθησης Ένταξη των χειροτεχνικών προϊόντων σε χώρους τουριστικής/ πολιτιστικής δραστηριότητας (π.χ. Μουσεία) Άλλο

35* Παρακαλώ αξιολογήστε τα παρακάτω πεδία παρέμβασης από την πολιτεία κατά την κρίσιμότητά τους (5 πολύ σημαντικό).

Καθόλου σημαντικό	Λίγο σημαντικό	Ουδέτερο	Σημαντικό	Πολύ σημαντικό
Μεταφορά Τεχνολογίας και Χρηματοδότηση				
1	2	3	4	5
Κοινές Ενέργειες Προβολής / Προωθήσεις				
1	2	3	4	5
Διεθνοποίηση				
1	2	3	4	5
Διαφοροποίηση προϊόντων / υπηρεσιών για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας				
1	2	3	4	5
Συμβουλευτικές Υπηρεσίες (π.χ. εξαγωγική / εισαγωγική δραστηριότητα)				
1	2	3	4	5
Δικτύωση με επιχειρηματικές ενώσεις, επιχειρήσεις, πανεπιστήμια σε Ελλάδα και εξωτερικό				
1	2	3	4	5
Κατάρτιση / Αναβάθμιση Δεξιοτήτων				
1	2	3	4	5
Νομοθετικό Πλαίσιο				
1	2	3	4	5

Δημογραφικά Στοιχεία

36* Φύλο Ιδιοκτήτη / Διαχειριστή

Άνδρας

Γυναίκα

37* Ηλικία Ιδιοκτήτη / Διαχειριστή

18-24

25-34

35-44

45-54

55-64

Άνω των 65

38* Επίπεδο Εκπαίδευσης Ιδιοκτήτη / Διαχειριστή

Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση

Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση

Τριτοβάθμια Εκπαίδευση

Τεχνική / Επαγγελματική
Εκπαίδευση

Μελέτη για τη χαρτογράφηση του τομέα της Χειροτεχνίας Καλλιτεχνικής Βιοτεχνίας ανά κλάδο

Ερωτηματολόγιο Φορέων

1* Τύπος Φορέα

☐ Επιμελητήριο	☐ Ομοσπονδία	☐ Σύλλογος
☐ Σωματείο	☐ Συνεταιρισμός	
☐ Άλλη Μορφή		

2* Σε ποιο κλάδο ή υποκλάδο χειροτεχνικής δραστηριότητας εντάσσονται τα μέλη σας (κατά προσέγγιση - δυνατές περισσότερες από μία επιλογές):

☐ Αγιογραφία, Ζωγραφική και διακόσμηση επί διαφόρων υλών	☐ Ανθοδετική αποξηραμένων ανθέων
☐ Αργυροχρυσοχοΐα –Χρυσοχοΐα	☐ Δερματοτεχνία
☐ Διακόσμηση επί Αγγειοπλαστικής	☐ Διακοσμητικά και λειτουργικά αντικείμενα εξ όνυχος, στεατίτη, αλαβάστρου ή λοιπέσορυκτές ύλες
☐ Καλλιτεχνικά είδη από χαρτί	☐ Κατασκευές από χάντρες κλπ.
☐ Κατασκευή μουσικών οργάνων από φυσικές πρώτες ύλες	☐ Κεραμική – Αγγειοπλαστική
☐ Κηροπλαστική τέχνης	☐ Κούκλες και παιχνίδια χειροποίητα
☐ Μεταλλοτεχνία	☐ Μπατίκ
☐ Ξυλοτεχνία – Ξυλογλυπτική	☐ Σμαλτοτεχνία
☐ Τεχνητά άνθη πλην πλαστικών	☐ Υαλουργία τέχνης
☐ Χαρακτική επί λίθου και άλλων υλών	☐ Χειροτεχνία υφάσματος
☐ Χειροπλεκτική, χειροκεντητική, δαντελοπλεκτική	☐ Ψαθοπλεκτική
☐ Ψευδοκόσμημα	☐ Ψηφιδωτά

3 Έτος ίδρυσης του φορέα:

 <1960 1961-1970 1971-1980 1981-1990 1991-2000 2001-2010 2011-2020 >2020

4* Σε ποια (-ες) περιφέρεια (-ες) έχουν παραγωγική δραστηριότητα τα μέλη σας;

 ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ – ΘΡΑΚΗ (Έβρος, Ξάνθη, Ροδόπη, Δράμα, Καβάλα) ΑΤΤΙΚΗ ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ (Χίος, Λέσβος, Σάμος) ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ (Αιτωλοακαρνανία, Αχαΐα, Ηλεία) ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ (Γρεβενά, Καστοριά, Κοζάνη, Φλώρινα) ΗΠΕΙΡΟΣ (Άρτα, Θεσπρωτία, Ιωάννινα, Πρέβεζα) ΘΕΣΣΑΛΙΑ (Καρδίτσα, Λάρισα, Μαγνησία, Τρίκαλα) ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ (Ημαθία, Θεσσαλονίκη, Κιλκίς, Πέλλα, Πιερία, Σέρρες, Χαλκιδική) ΚΡΗΤΗ (Ηράκλειο, Λασιθί, Ρέθυμνο, Χανιά) ΝΗΣΙΑ ΙΟΝΙΟΥ (Ζάκυνθος, Κέρκυρα, Κεφαλληνία, Λευκάδα) ΝΗΣΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ (Δωδεκάνησα, Κυκλάδες) ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ (Αργολίδα, Αρκαδία, Κορινθία, Λακωνία, Μεσσηνία) ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ (Βοιωτία, Εύβοια, Ευρυτανία, Φθιώτιδα, Φωκίδα) ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ

5* Παρακαλώ κατατάξτε τη νομική μορφή των μελών σας ξεκινώντας από την κυριότερη μορφή:

 Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Ε.) Ατομική Επιχείρηση Αφανής - συμμετοχική εταιρεία Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.) Εταιρικές Επιχειρήσεις Ετερόρρυθμη Εταιρεία (Ε.Ε.) Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία (Ι.Κ.Ε.) Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση (Κοιν.Σ.Επ.) Μικτές επιχειρήσεις Ομόρρυθμη Εταιρεία (Ο.Ε.)

Απασχόληση και οικονομική δραστηριότητα μελών - επιχειρήσεων

6* Ποιος είναι σήμερα ο συνηθέστερος αριθμός των απασχολουμένων στα μέλη σας (συμπεριλαμβανομένου και του ιδιοκτήτη);

 1-5 6-9 >10

7* Παρακαλώ κατατάξτε τα παρακάτω προσόντα, ξεκινώντας από το πιο σημαντικό, για την επιλογή νέου προσωπικού στον κλάδο που δραστηριοποιούνται τα μέλη σας:

Δίπλωμα/ Πτυχίο ειδικότητας

Ξένες γλώσσες

Χειρισμός Η/Υ

Επαγγελματική εμπειρία - Προϋπηρεσία στο αντικείμενο

Ικανότητα σε θέματα οικονομικής- διοικητικής διαχείρισης

Τεχνικές Δεξιότητες

Άλλο

Εάν έχετε απαντήσει άλλο, παρακαλώ προσδιορίστε:

Παραγωγική Δραστηριότητα και Προβολή των μελών - επιχειρήσεων

8* Παρακαλώ προσδιορίστε την κύρια προέλευση των πρώτων υλών παραγωγής των μελών σας:

Εγχώριες

Ενδοκοινοτικές/ Ε.Ε.

Τρίτες Χώρες

9* Παρακαλώ κατατάξτε τις ακόλουθες κατηγορίες δαπανών ξεκινώντας από τη σημαντικότερη κατά τη λειτουργία των επιχειρήσεων μελών σας:

Πρώτες ύλες

Μισθοδοσία

Λειτουργικές δαπάνες

Δαπάνες προώθησης

Διοικητικές δαπάνες

Υποδομές / αποσβέσεις

Άλλο

10 Στην περίπτωση εισαγωγών για την κάλυψη της εγχώρια ζήτησης, παρακαλώ αναφέρατε τις κύριες χώρες (δυνατότητα πολλαπλής επιλογής):

Κράτη Μέλη ΕΕ27

Ευρωπαϊκή χώρα εκτός ΕΕ

Κίνα

Ασία

Αφρική

Βόρεια Αμερική

Νότια Αμερική

Ωκεανία

11* Παρακαλώ προσδιορίστε τους τρόπους προβολής των προϊόντων του κλάδου από τον φορέα σας (δυνατότητα πολλαπλής επιλογής):

Ιδιωτική ιστοσελίδα

Ιστοσελίδες τρίτων

Κοινωνικά δίκτυα

Σελίδες ηλεκτρονικών πωλήσεων

Εκθέσεις εσωτερικού

Εκθέσεις εξωτερικού

Άλλος (Προσδιορίστε)

Κρίσιμα θέματα του τομέα χειροτεχνίας/ προτάσεις

12* Ποια είναι τα **βασικά προβλήματα** που αντιμετωπίζει ο κλάδος σας σήμερα (παρακαλώ επιλέξτε τα τρία πιο σημαντικά προβλήματα):

☐ Έλλειψη Ρευστότητας-Χρέη προς Δημόσιο / ιδιώτες-Δανειακή επιβάρυνση	☐ Μη επαρκής Στελέχωση Ανθρώπινου Δυναμικού	☐ Αυξημένος Ανταγωνισμός - Προβλήματα Οργάνωσης/ Διοίκησης
☐ Μείωση Κύκλου Εργασιών/ Καθαρών Αποτελεσμάτων	☐ Έλλειψη Πίστωσης από προμηθευτές	☐ Παλιά Μηχανήματα μειωμένης αποδοτικότητας που χρησιμοποιούνται στην παραγωγική διαδικασία
☐ Ελλιπής Προβολή της Επιχείρησης - Μικρή Αγορά / περιορισμένες ευκαιρίες	☐ Τιμές / Διαθεσιμότητα πρώτων υλών	☐ Συμμόρφωση με περιβαλλοντικούς όρους

13* Παρακαλώ αξιολογήστε ως προς την κρισιμότητά τους (5 πολύ σημαντικό) τα παρακάτω θέματα **ανθρώπινου δυναμικού**:

Καθόλου σημαντικό	Λίγο σημαντικό	Ουδέτερο	Σημαντικό	Πολύ σημαντικό
Ενδυνάμωση των επαγγελματιών του Τομέα Χειροτεχνίας μέσω Εκπαίδευσης και Κατάρτισης				
1	2	3	4	5
Ανάπτυξη και εισαγωγή στο εκπαιδευτικό σύστημα (τυπική και μη τυπική εκπαίδευση – ΕΠΑΛ, ΙΕΚ, ΑΕΙ) επαγγελματικών προγραμμάτων σπουδών των κλάδων Χειροτεχνίας				
1	2	3	4	5
Εφαρμογή του θεσμού της Μαθητείας/ Πρακτικής Άσκησης σε επιχειρήσεις των κλάδων της Χειροτεχνίας				
1	2	3	4	5
Συνεχής ενημέρωση εξέλιξης σε θέματα σχεδιασμού, νέων υλικών, μεθόδων – Κατάρτιση				
1	2	3	4	5
Εκπαίδευση-Κατάρτιση σε θέματα περιβαλλοντικής βιωσιμότητας				
1	2	3	4	5
Άλλο				
1	2	3	4	5

Παρακαλούμε να διατυπώσετε τις προτάσεις σας επί των ανωτέρω:

14* Παρακαλώ αξιολογήστε ως προς την κρισιμότητά τους (5 πολύ σημαντικό) τα παρακάτω θέματα στους τομείς έρευνας/ καινοτομίας και τεχνολογίας/ εφαρμογών:

Καθόλου σημαντικό	Λίγο σημαντικό	Ουδέτερο	Σημαντικό	Πολύ σημαντικό
Ανάγκη εισαγωγής καινοτομίας στην παραγωγή (π.χ. νέα υλικά, νέες τεχνολογίες παραγωγής)				
1	2	3	4	5
Εισαγωγή καινοτομιών στο σχεδιασμό / Design				
1	2	3	4	5
Διασύνδεση των επιχειρήσεων με την έρευνα - Συνεργασία με πανεπιστημιακά ιδρύματα και ερευνητικούς φορείς				
1	2	3	4	5
Αναζήτηση νέων τεχνικών προώθησης των προϊόντων				
1	2	3	4	5
Μεταφορά τεχνογνωσίας από καλές πρακτικές (εξωτερική ή / και εσωτερική αγορά)				
1	2	3	4	5
Αξιοποίηση των ΤΠΕ στο σχεδιασμό και την παραγωγή				
1	2	3	4	5
Ανάπτυξη ηλεκτρονικών πωλήσεων				
1	2	3	4	5

Παρακαλούμε να διατυπώσετε τις προτάσεις σας επί των ανωτέρω

15* Παρακαλώ αξιολογήστε ως προς την κρισιμότητά τους (5 πολύ σημαντικό) τα παρακάτω θέματα στους τομείς **υποστήριξης των επιχειρήσεων του κλάδου της χειροτεχνίας:**

Καθόλου σημαντικό	Λίγο σημαντικό	Ουδέτερο	Σημαντικό	Πολύ σημαντικό
Ύπαρξη δομών υποστήριξης ανά κλάδο από Κεντρικούς Φορείς (λ.χ. για τη δυνατότητα χρήσης υποδομών με χαμηλό κόστος, θερμοκοιτίδες)				
1	2	3	4	5
Υποστήριξη των επιχειρήσεων μέσω δράσεων Συμβουλευτικής, Mentoring και Coaching				
1	2	3	4	5
Ενημέρωση και υποστήριξη σε θέματα χρηματοδοτήσεων, αλλά και σε σύγχρονες εξελίξεις του κλάδου διεθνώς				
1	2	3	4	5
Ανάπτυξη δικτύων σε επίπεδο κλάδου και σε συνεργασία με ερευνητικούς ή/ και δημόσιους φορείς				
1	2	3	4	5
Συμμετοχή σε διεθνή δίκτυα για την προβολή και την εξωστρέφεια των επιχειρήσεων				
1	2	3	4	5
Ύπαρξη εξειδικευμένου θεσμικού πλαισίου σχετικά με την ποιότητα, την πνευματική ιδιοκτησία, τη σύσταση εθνικού φορέα εκπροσώπησης κ.α.				
1	2	3	4	5
Υποστήριξη επιχειρήσεων μέσω προγραμμάτων χρηματοδότησης, επιδότησης ή/ και ενίσχυσης ταμειακής ρευστότητας				
1	2	3	4	5

Παρακαλούμε να διατυπώσετε τις προτάσεις σας επί των ανωτέρω

16* Παρακαλώ αξιολογήστε τα παρακάτω πεδία παρέμβασης από την Πολιτεία κατά την κρισιμότητά τους (5 πολύ σημαντικό):

Καθόλου σημαντικό	Λίγο σημαντικό	Ουδέτερο	Σημαντικό	Πολύ σημαντικό	
Χρηματοδότηση	1	2	3	4	5
Κοινές Ενέργειες Προβολής / Προωθήσεις	1	2	3	4	5
Διεθνοποίηση	1	2	3	4	5
Διαφοροποίηση προϊόντων / υπηρεσιών για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας	1	2	3	4	5
Συμβουλευτικές Υπηρεσίες (π.χ. εξαγωγική / εισαγωγική δραστηριότητα)	1	2	3	4	5
Δικτύωση με επιχειρηματικές ενώσεις, επιχειρήσεις, πανεπιστήμια σε Ελλάδα και εξωτερικό	1	2	3	4	5
Κατάρτιση / Αναβάθμιση Δεξιοτήτων	1	2	3	4	5
Νομοθετικό Πλαίσιο	1	2	3	4	5

17 Επιλέξτε έως τρεις μορφές χρηματοδότησης που θεωρείτε πιο σχετικές για τον κλάδο σας:

☐ Μικροπιστώσεις (<25.000 €)	☐ Τραπεζικά δάνεια με εγγύηση	☐ Δάνεια ευνοϊκού επιτοκίου
☐ Πρακτόρευση επιχειρηματικών απαιτήσεων (factoring)	☐ Επιστρεπτέα προκαταβολή	☐ Μίσθωση (leasing)
☐ Φοροαπαλλαγές	☐ Επιχορηγήσεις	

Άλλο (παρακαλώ προσδιορίστε)

18* Παρακαλώ αξιολογήστε ως προς την κρίσιμότητά τους (5 πολύ σημαντικό) τα παρακάτω θέματα για την **επισήμανση των προϊόντων του κλάδου της χειροτεχνίας και την πιστοποίηση των επιχειρήσεων:**

Καθόλου σημαντικό	Λίγο σημαντικό	Ουδέτερο	Σημαντικό	Πολύ σημαντικό
Σύσταση Εθνικού Σήματος Χειροτεχνικού Προϊόντος				
1	2	3	4	5
Σύσταση Κλαδικού Σήματος Προϊόντος				
1	2	3	4	5
Εφαρμογή Πιστοποιημένου Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας				
1	2	3	4	5
Σύσταση Παραδοσιακού Σήματος				
1	2	3	4	5

Παρακαλούμε να διατυπώσετε τις προτάσεις σας επί των ανωτέρω

19* Σε τι πιστεύετε ότι συμβάλει η ύπαρξη χειροτεχνικού σήματος;

- Στην ανταγωνιστικότητα της επιχείρησης
- Στην εξωστρέφεια της επιχείρησης
- Στην προβολή της επιχείρησης
- Στη βελτίωση των παραγόμενων προϊόντων
- Στις πωλήσεις προϊόντων
- Στις εξαγωγές

20* Παρακαλώ αξιολογήστε ως προς την κρίσιμότητά τους (5 πολύ σημαντικό) τα παρακάτω θέματα για τη **σύνδεση των προϊόντων του κλάδου της χειροτεχνίας με τον τομέα του τουρισμού/ πολιτισμού:**

Καθόλου σημαντικό	Λίγο σημαντικό	Ουδέτερο	Σημαντικό	Πολύ σημαντικό
Ένταξη των χειροτεχνικών προϊόντων σε χώρους τουριστικής/ πολιτιστικής δραστηριότητας (π.χ. μουσεία)				
1	2	3	4	5
Ένταξη της χειροτεχνίας στα προγράμματα τουριστικής/ πολιτιστικής προώθησης				
1	2	3	4	5

Παρακαλούμε να διατυπώσετε τις προτάσεις σας επί των ανωτέρω

21* Παρακαλώ κατατάξτε, ξεκινώντας από την πιο σημαντική, τις παρακάτω ενέργειες για τη στρατηγική βελτίωση της εικόνας του κλάδου των μελών σας:

- Εκσυγχρονισμός των επιχειρήσεων του κλάδου
- Υποστήριξη βελτιωμένης πρόσβασης στην αγορά πρώτων υλών
- Ενίσχυση Εθνικής και Διεθνούς παρουσίας κλάδου
- Υιοθέτηση/ Ενίσχυση ψηφιακής ταυτότητας κλάδου
- Εκπαίδευση/ κατάρτιση για τη βελτίωση δεξιοτήτων των απασχολουμένων στον κλάδο
- Αποτελεσματική αξιοποίηση χρηματοδοτικών εργαλείων και άλλων μηχανισμών υποστήριξης
- Άλλο (Προσδιορίστε)

Προσδιορίστε τυχόν άλλες ενέργειες

Στοιχεία του Φορέα

Όνοματεπώνυμο *

Φορέας *

Διεύθυνση *

Ιστοσελίδα

Πόλη *

ΤΚ *

Email *

Τηλέφωνο *
